

הקדמת הרש"ש על מצות פורים

[מובא בספר אור"ה דף מ' ע"א, מוגה ע"פ סידור הרב קוינאק זצ"ל. הקטע הראשון מופיע באור"ה בהקדמה לחנוכה]

מצות פורים היא מצות עשה מדרבנן, והיא ביסודות שהם יעקב ורחל, שהם מלכיות דמ"ה וב"ן דכל פרטי הפרצופים. ולפיכך כל ההמשכות והזיווגים הנזכרים בברכות ובמצות הנעשות, הם משורשי יעקב ורחל העליונים ליעקב ורחל הפרטיים. והוא, להעלות מ"ן מבירורי כלים ואורות דרפ"ח דיעקב ורחל דזו"ן, ליעקב ורחל דישסו"ת, ומהם ליעקב ורחל דא"א, וכן על דרך זה עד רום המעלות, ולהמשיך צלמי המוחין הל"מ בברכה וצ' דצלם במעשה.

מצות פורים היא מדרבנן ולא דלא תסור, והם ביסוד דחמשה גבורות (הם ביסוד) שהם יעקב ורחל דפרצוף כח"ב.

וגם מצות עשה דרבנן דועשית על פי הדבר אשר יגידו לך, והם ביעקב ורחל דפרצופי חג"ת ונה"י.

[כאן מתחילה ההקדמה בספר אור"ה דף מ' ע"א]

מצות קריאת המגילה היא בדבור, להעמיד ולקיים הארת: כלים (1), ואורות (2) (דהיינו רפ"ח), ומוחין (3), ונרנח"י (4), דה"פ מ"ה וב"ן דיעקב ורחל דפנימיות דא"ק ואבי"ע דאבי"ע,

כן נתבאר בספר הכוונות, כי המצות אלו דפורים הם להעמיד ולקיים בנוק' שהם יעקו"ר, הארת המוחין דא"א שנכנסו בתפלת שחרית בנוק'. וצריך להבין באיזו פרט הוא זה (של הקיום), ובאיזה פרט הוא שנמשכים מחדש, כי אלו מצות גמורות דרבנן שהם ביעקב ורחל שעל ידי ברכותיהם נבררים בירורים ועולים, ונמשכים מוחין חדשים ליעקב ורחל.

ומתנות לאביונים שהם מצוה מעשית, להעמיד ולקיים הארת: כלים (1), ואורות (2) (דהיינו רפ"ח) בלבד, דה"פ מ"ה וב"ן דיעקב ורחל דחיצוניות דא"ק ואבי"ע דאבי"ע.

ואכילה ושתיה שהם י"ה, והיא מצוה מעשית, להעמיד ולקיים הארת: המוחין (3), ונרנח"י (4), דה"פ מ"ה וב"ן דיעקב ורחל דחיצוניות דא"ק ואבי"ע דאבי"ע.

צריך להזהר ולהזדרז ולעשות הסעודה אחר תפלת שחרית לכמה טעמים הנודעים לי. וגם בעוד שהאורות הנז' בתוקפם אחר התפלה ולא יסתלקו אח"כ מהכלים הפנימים דשחרית כי תפלת המנחה היא בכלים אמצעיים ובערבית היא בכלים חיצוניים, כנודע. לפיכך כמעט קבלתי עלי לעשות הסעודה אחר תפלת שחרית, בעזרת השם יתברך.

א"ה, צריך לכוין באכילת סעודת פורים ל"ה **יוד ה'** דע"ב, להמשיך לנוק' מוחין בפנים ד"ה.

ובשתיה, יכוין ל"ה **יוד ה'** דס"ג שהיא אדנ"י, כמספר אכיל"ה.

ועיין בספר בית מועד שצריך לכוין לב' פעמים י"ה (דע"ב) באכילה, והיא מוח חכמה,

וב' פעמים י"ה דס"ג, והיא מוח בינה, בשתיה.

וכל אלו הכוונות של הפורים הם בזו"ן הכוללים דכללות השנה. וכן הוא במועדים פסח שבועות ר"ה כיפור וסוכות, שבהגיע בירורים חדשים של השנה ההיא למקום ההוא של א"ק, מתעורר הקדושה ההיא עוד פעם אחרת, אלא שאינו בפועל לפי שאינו אלא התעוררות הקדושה שמתעורר נגד הקלי'. והוא להכניעה שלא תשלוט עוד, שכיון שכבר גברה הקדושה בפעם הראשונה, מתגבר עתה בכל פעם להכניע הקלי', וכל זה ברחמי המאציל ובחסדיו הפשוטים. וכידוע כל זה ליודעי העתים וליודעי דעת ומביני מדע, וכמבואר בדברי הרב הקדוש האר"י זלה"ה ותלמידו מהרח"ו זלה"ה, ולא כדברי זולתם כנודע ליווד לעומק דבריהם.

 לשון הרב מספר הכוונות ישן בקיצור (מסודר ע"י הדב"ש)

[מסידור היר"א ח"ד עמוד 44, וכן מסידור הרב וידאל קוינקא זצ"ל הנד"מ, וכן סידור הרב הדאיה ח"ג עמ' 466]

דע כי תיבת מגילה בקיצור חסר יו"ד, והוא כמנין ג' הוי"ת שהם ברישא חיוורא דלא אתיידע. ומאלו הג' הוי"ת מתפשטים י"ג תיקוני דיקנא. ואלו הי"ג נכנסים תחילה תוך אבא ונכללים בו (ביסוד שבו) ומאבא תוך אימא ונכללים תוך יסוד שבה, ואח"כ נכנסים תוך ז"א. ונודע כי יסוד דאבא מתלבש ביסוד דאימא, גם נודע כי יסוד דאימא הוא קצר, ויסוד דאבא הוא ארוך ועודף ויוצא תוך גופא דז"א.

והנה מרדכי הוא יסוד דאבא ואסתר היא מלכות דיסוד דאימא, ולכן מרדכי היהודי עולה גימטריא שדי. ולהיות שמרדכי ואסתר הם מבחי' אלו הי"ג תיקוני דיקנא, נרמזו בהם. והוא שנודע כי אלו הי"ג הם י"ג הוי"ת דע"ב והם עולים גימטריא מרדכי ואסתר (עם הכולל).

ולהיות שמרדכי ואסתר הם מצד החסדים וגבורות, לכן הם כוללים יחד עשר הוי"ת. דהיינו, הה"ח כולם בניקוד קמין, והם עשרים קמצים והם עולים גימטריא ש"ך. והה' הוי"ת (עצמן) עולים גימטריא ק"ל, הרי הכל גימטריא ת"ן. והחמשה גבורות כולם בניקוד אֵלֶּה"ם עולים בגימטריא ש"ן. והחמשה הוי"ת עצמן עולים ק"ל, הרי הכל גימטריא ת"ף. והנה ת"ן ת"ף ושורש הה"ח הממתקים הגבורות, עולים גימטריא מרדכי ואסתר.

והנה מגלה הוא חסר יו"ד והוא רמז אל יסוד דאבא המתפשט עד היסוד דז"א, ולכן פושטה כאגרת לפרסומי ניסא שהם נו"ה דיסוד דאבא שהם השני לוחות המתפשטים עד היסוד דז"א. ולהיות שהחסדים וגבורות הם כלולים ביסוד דאבא, לכן צריך לכפול המגילה בעמוד אחד לרמזו שהחסדים ממתקים הגבורות.

גם ירמזו כי שצריך לדעת דכשהיתה הנוק' פב"פ עם ז"א, היה מאיר בה נה"י דז"א ששה שמות וה"ו מנצח והוד דז"א, ושם יה"ו מיסוד דז"א, וגם מאירים בה חצי ת"ת ונהי"ם דז"א ה' שמות הה"ה. וכשחוזרים באחור נשארו כל הארות בה.

וכשנסתלקו נה"י דאבא מז"א ונמשכו אלו המוחין תוך הנוק', נעשים כל אלו השמות י"ב הוי"ת, תשעה בנה"י דאימא ושלושה ביסוד דאבא המתגלה מוחין ליסוד דנוק', העולים גימטריא מגילה, ומאיר עד העשיה.

וגם יש לה הארה מדעת של יסוד דאבא שלשה שמות אהו"ה וגם מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא ארבעה אהי"ה, שנים דחסדים ושתיים דגבורות, כל אלו השמות נרמזו במגילה.

והנה קודם הכנסם ברחל עוברים דרך לאה, ומאירים ברישא דלאה שלשה הוי"ת דע"ב משולבים עם שלשה (אהי"ה) דקס"א, והם עולים גימטריא תרצ"ט. ושלשה הוי"ת ושלשה אהי"ה הרי הכל תת"ם, ומספר אדנ"י וי"ב אותיות הרי הכל עולה מרדכי ואסתר.

[הגהת היר"א ז"ל וזל"ש: "עיינן ספר בית מועד שהלשון הוא כך: הרי הכל תת"ם ואותיות אדנ"י באלפא ביתא בא"ל ב"ם שהוא ה"ן מספר המ"ן הרי הכל מספר מדרכי ואסתר". וכתב הרב וידאל קוינקא זצ"ל בכת"י הגד"מ: "ר"ל ששם אדנ"י גימטריא ס"ה ועם י"ב אותיות המלא גימטריא ע"ז. וע"ז באלפא ביתא בא"ל ב"ם הוא ה"ן גימטריא המ"ן ועם תת"ם גימטריא מרדכי ואסתר"]. ע"י סידור הרב הדאיה ח"ג עמ' 467.

גם נודע כי כשהיו המוחין תוך ז"א האירו בלאה שני אהי"ה מפנים ואחור דיסוד דאבא, ובין שניהם הוא יהו"ה שהוא יסוד דאבא ומחברם. וכשנכנסים בלאה נרשמו פעם שניה לשני אהי"ה. והרי הם ארבעה אהי"ה, ויהו"ה שהוא כלי יסוד דאבא מתחלק לשלשה פרקים כל פרק כלול משלשה פרקים והם חב"ד חג"ת נה"י דיסוד דאבא. והרי הם תשעה הוי"ת ושלשה הוי"ת דרישא חיוורא דלא אתידע הם י"ב הוי"ת במילוי ע"ב ועולים תתס"ד, וארבע פעמים אהי"ה הרי הכל גימטריא מרדכי ואסתר עם עשר אותיות והכולל. ושלשה היתרים הם כנגד שתי תיבות מרדכי ואסתר והכולל. וצריך להסיר אלו השלשה יתרים, יען שאין להם העמדה בלאה אלא תיכף יורדים ברחל וגם מאיר בה יסוד דאבא שלשה שמות אהו"ה מלאים ביה"א כנודע.

לשון הרב דברי שלום ז"ל

ונלע"ד לסדר הכוונות כפי מ"ש הרב ז"ל חוץ ממה שמסודר מהרמ"ז שר שלום זלה"ה. והוא כי בתיבת הוי"ה דברכת מגילה יכוין שהוא יסוד דאבא, והוא בחינת שדי העולה מרדכי היהודי. ויכוין כי מאבא שהוא י בניקוד פתח יורדים ה"ח (שהם ה' הוי"ת) בניקוד קמץ שהוא ה' ראשונה, מיסוד שלו שהוא נקודת שורק ומתפשטים בז"א שהוא ו' עד היסוד שלו שהוא בניקוד שורק, ע"י המלכות דאימא, שהיא אסתר הכוללת חמשה גבורות בניקוד אלהי"ם, והיא ה' אחרונה בניקוד ציר"י. והנה אלו החסדים וגבורות עם שורש הה' חסדים עולים מרדכי ואסתר.

א"ה, עיינן ספר כוונות ישן שהלשון הוא כך: והוי"ה דיסוד דאבא נסתלק בלאה ג"פ בג' קוין, וכל קו יש בו ג"פ, הם ט' הוי"ת, וג' הוי"ת דרישא חיוורא. נמצא שהם י"ב הוי"ת וכן עולה מרדכי ואסתר.

בתיבת מקרא יכוין שעולה **אמ"ש**, והוא בז"א שהוא ביצירה וכוונת הא' של אמ"ש הוא א' דשם ס"ג. והמ' של אמ"ש היא ארבע מוחין אשר הם תוך נה"י דאימא הנכנסים בז"א והש' דאמ"ש הם נה"י דאימא והיא שלשה יודי"ן דס"ג אשר כל יו"ד כלולה ממאה.

בתיבת מגילה יכוין שהוא יסוד דאבא הנכנס תוך יסוד דרחל, ומאיר בה ועושה כל השמות שקבלה מז"א בעודה בפנים. דהיינו, ששה שמות וה"ו, ושם יה"ו (אחד), וחמשה שמות הה"ה, ונעשים י"ב הוי"ת. תשעה בנה"י דאימא ושלשה הם בעטרת היסוד דאבא העובר ובוקע יסוד דנוק' ומתגלה לחוץ ומאיר עד העשיה. ואלו שלשה הוי"ת עולים גימטריא מגל"ה, והם מי"ג חיוורתא אשר מהם נמשכים י"ג תיקוני דיקנא, והם י"ג הוי"ת דע"ב העולים מרדכי ואסתר. וגם מאיר בה שלשה שמות אהו"ה במילוי יה"א. וגם מאיר בה מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא, ארבע אהי"ה, שניים דחסדים ושניים דגבורות. עכ"ל.

הקדמת ברכת שעשה נסים

[הגהה כת"י מסידור הרב וידאל קוינקא זצ"ל - א"ה הנני מסדר שאר לשון ספר הכוונות ישן שהוא בספר בית מועד, על ברכת שעשה נסים, שהוא חסר מסידורנו]

זה לשון ספר הכוונות ישן. בתיבת ברוך של ברכת שעשה נסים יכוין רי"ו שהם הוי"ה אחת, כלומר הוי"ה י"ג שהיא ונקה, שהיא בסוד עיינין והיא כוללת שתי הוי"ו"ת אחרות שגם הם בסוד עיינין. וכל אחד יש בה כ"ד עיינין, וכל עין יש בו ג' תגיין. נמצא שהם רי"ו תגיין, ובאלו רי"ו צריך לכוין בברוך זה. והי"ב היתרים בברוך הם י"ב הוי"ו"ת שהם בסוד ע"ב. ואלו הי"ב הם שלשה י"ב, י"ב בתוך ז"א, וי"ב בתוך לאה, וי"ב בתוך רחל. נמצא שהם ל"ו הוי"ו"ת שעולה מרדכי ואסתר ע"ה.

וגם צריך שיכוין בי"ג הוי"ו"ת שהם י"ג תיקוני דיקנא שהם כל אחד במילוי ע"ב שעולים תתקל"ו כמ"ש. וכשיאמר אתה צריך לכוין בשני שמות ב"ן וקנ"א שני פעמים, שהם סוד נהי"ם שעולים בגימ' אתה. יהו"ה - צריך לכוין שהוא ז"א, כלומר ת"ת דיסוד דאבא עילאה.

אלהינו - דהיינו בינה.

מלך - צריך לכוין דאז כשבאין לו המוחין נעשה ז"א מלך ואז מתפשט בנוק' שהיא נקראת עולם. שעשה - צריך לכוין שני ש"ע. ש"ע ראשון הוא עשרה פעמים מילוי ס"ג שהוא ההבל דמילוי ס"ג. והש"ע השני הם שני שמות א"ל במילוי שהם בנצח הוד דאימא שהם הנה"י, כמו שתדע בסוד ואל עמים ארים נסי, עם הכולל בגימטריא ש"ע שהם השני שמות במילואם עולים ש"ע.

וכשיאמר לאבותינו יכוין בחג"ת דז"א, כלומר שנכנסו נה"י דאימא בתוך חג"ת דז"א.

בימים ההם - שהם הימים שבאים, דהיינו שבאים תנהי"ם דאימא.

ובזמן הזה - היינו ז"א שנקרא זמן. הזה גימטריא טוב, וטוב היינו יסוד והוא בעולם הבריאה.

הקדמת ברכת שהחיינו

[מכת"י סידור הרב וידאל קוינקא זצ"ל]

א"ה זה לשון ספר הכוונות ישן, וכשיאמר ברכה שלישית ויאמר שהחיינו יכוין באימא שממנה החיים שנקרא אלהים חיים.

שהחיינו - ר"ל שה' שהיא התנהי"ם דאימא והם סוד ד' אהי"ה שעולים פ"ד וכן עולה חיינו. וקיימנו - יכוין שהוא רי"ו שכן עולה קיימנו שהם המוחין לז"א.

והגיענו לזמן הזה - דהיינו לחג"ת שלו, ומשם לנוק' (כמ"ש) היינו ביסוד שלה.

ואלו הג' חיינו קיימנו הגיענו הם סוד הששה הוי"ו"ת שביסוד דז"א והם ע"ב ס"ג מ"ה, והשלשה אחרים הם קס"א קמ"ג קנ"א, וכל אחד מאלו הששה שמות יש בו כ"ח אותיות דאהי"ה ע"ה הרי ששה פעמים כ"ח שהם שלשה פעמים נ"ו, והם חמשה גבורות נודעות של שהחיינו וקיימנו והגיענו. וצריך לכוין בששה שמות הוי"ו"ת שביסוד דז"א שבאים לו השלשה אהי"ה מנה"י דאימא והשלשה הוי"ו"ת מנה"י דאבא.

וכשיאמר והגיענו יכוין שהגיע עולה פ"ח. הע"ח הם שלשה הוי"ו"ת שאמרנו שעולים ע"ח, והי"ו"ד של הגיענו עם ב' כוללים הם כנגד י"ב אותיות של שלשה הוי"ו"ת, עד כאן מצאתי.

לקט שיטות העיקריות בענין תפילת הפורים (עפ"י עץ התדהר)

הנה לעיל הבאנו את הקדמת הרש"ש ז"ע ויוצא מלשונו כי כן נתבאר בסה"כ כי אלו המצוות של פורים הם להעמיד ולקיים הארה בנוק' שהם יעקו"ר הארת המוחין דאו"א שנכנסו בתפילת שחרית בנוק'. וזה לשון הרש"ש ז"ל: וצריך להבין באיזו פרט נמשכים מחדש כי אלו המצוות גמורות דרבנן שהם ביעקב ורחל שע"י ברכותיהם נבררים בירורים ועולים, ונמשכים מוחין חדשים ליעקב ורחל, ע"כ. ומשמע מדבריו כי בתפילת שחרית נכנסו המוחין דאו"א בנוק', ועתה ע"י ג' מצות שהם קריאת המגילה ומשלוח מנות והסעודה, אנו מקיימים את ההארה שנכנסה בתפילה למשך היום כולו. והנה בג' מצות הנז' יש ב' בחינות. בחינה ראשונה היא דפנימיות והיא קריאת המגילה, ובחינה ב' היא דחיצוניות שהם משלוח מנות והסעודה.

סברת הרב שמן ששון

הנה ביאר הרב ש"ש בפתח עינים דף ע"ח ע"ג ע"פ פרי עץ חיים שער מקרא קודש דרוש ג' ז"ל ענין המועדים לחולו של מועד וחנוכה ופורים ור"ח, הנה ענין זמנים אלו הוא התנוצצות העליונים בזמנים אלו, ולפי הזמן. אם בפסח, בחסד וכו' יעו"ש"ב ובדרושי ר"ח חנוכה ופורים נו"ה יע"ש.

כוונת התפילה היא לב' בחינות:

בחינת ימים

ועולה מדברי קודשו דש"ש כי כוונת התפילה היא לב' בחינות, א' מבחינת המוחין דאותו יום דאותו שבוע, מששת ימי החול. אם בחסד, יום א'. אם בגבורה, יום ב' וכו'.

בחינת זמנים

כוונה שניה היא המשכת המוחין דבחינת הזמנים השייך ליום פורים בספירת הנצח הכולל בו א"ק ואבי"ע, ע"ד שאר המועדים.

ושם באותו הבחינה הוא מה שנבנה ונתקן ונמשך הארת המוחין דאו"א בנוק' יעו"ר בעמידה בתיבת באהבה, ויצאה הארת מרדכי מיסוד דאבא העודף כנו'. ולהיות שאחר אמירת באהבה חוזרים זו"ן פב"פ והארת מרדכי נגזת בפנים כנ"ל, רצה השם יתי' ברחמיו המרובים שתשאר הארת מרדכי בכל שנה דהיינו בבחינת הזמנים שהוא יום פורים, אפילו אם (דהיינו כאשר) יהיו זו"ן פב"פ, שאותה הארה לא תתבטל ונשארת שם קיימת ונרשמת גם אחר הסתלקות המוחין דאו"א כנו"ל.

ע"י קריאת המגילה

וכדי להעמיד ולקיים הארת המוחין הנז' בבחינת הזמנים אנו קוראים את המגילה. והנה קריאת המגילה היא מצות עשה גמורה בפני עצמה דרבנן שהוא ביעו"ר, כשאר מצות דרבנן, אשר ע"י ברכותיהם נבררים בירורים ועולים, ונמשכים מוחין חדשים ליעו"ר דעולם האצילות. וע"י מצות קריאת המגילה גורם ג"כ להעמיד ולקיים הארת מרדכי לחוץ בבחינת נוק' הנתקנת ע"י תפלותינו בבחינת הזמנים.

נמצא כי ע"י קריאת המגילה אנו ממשיכין מוחין דג' בחינות, דהיינו מ"ע ומצות לא תעשה דועשית עפ"י הדבר, ולא תסור. ועוד מ"ע דקריאת המגילה עצמה דהיא גופא מצוה גמורה בפני עצמה וע"י נמשך ונגלה ג"כ הארת מרדכי מתוך יסוד דנוק', יעו"ר.

סברת הרב תו"ח

וכתב הרב תו"ח דף ס"ח ע"א וז"ל: "ונבוא להבין מ"ש מו"ה ז"ל וז"ל עמ"ש בס"ה כי אלו המצות דפורים הם להעמיד ולקיים הארה בנוק', שהם יעקו"ר, הארת המוחין דאו"א שנכנסו בתפילת שחרית בנוק'. וצריך להבין באיזו פרט הוא זה ובאיזה פרט הוא שנמשכים מחדש, כי אלו המצות גמורות דרבנן שהם ביעקב ורחל שע"י ברכותיהם נבררים בירורים ועולים, ונמשכים מוחין חדשים ליעקב ורחל, ע"כ.

ונראה שהוא ז"ל כיוון לפשוט הספק הזה כמ"ש ז"ל וז"ל אלו הכוונות דפורים הם בזו"ן הכוללים דכללות השנה (זמנים), וכן הוא במועדים פסח שבועות ר"ה יוה"כ וסוכות ע"י"ש. א"כ המצות דפורים הם בזו"ן הכוללים (זמנים). ומ"ש להעמיד ולקיים הארה בנוק' שהם יעקו"ר הארת המוחין דאו"א שנכנסו בתפילת שחרית בנוק', מדבר בזו"ן דכללות הכ"ד שעות ובזו"ן הפרטיים הנתקנים בכל תפילה. אבל בזו"ן דכללות נמשכים מוחין חדשים שלמים לאו"א ולזו"ן כדרך שנמשכים בכל מצות דרבנן עכד"ק.

סברת רבי שאול דוויך זי"ע

עיין שערי רחמים ח"ב שאלה שנ"ד, דף פ"ד ע"ד. וז"ל: בתפלה ג"כ אנו מתקנים פנימיות וחיצוניות. וע"י קריאת המגילה מקיימים הארת יסוד דאבא בבחינת פנימיות, יען שקריאה היא דיבור, בפנימיות (כנגד הפנימיות של התפלה). וע"י מתנות לאביונים וסעודת פורים, מקיימים הארת יסוד דאבא דחיצוניות (כנגד החיצוניות של התפלה).

ודע שע"י ג' מצות אלו מתקנים זו"ן הקטנים דכללות השנה. וגם מקיימים הארת המוחין של יסוד דאבא של זו"ן הפרטיים של היום. כיצד, בקריאת המגילה ע"י הברכה מביאים ל"מ לזו"ן דכללות השנה, בבחינת פנימיות, וצל"ם דצ" ע"י הקריאה. וגם במתנות לאביונים וסעודת פורים מתקנים בכללות בחינת החיצוניות דזו"ן דכללות השנה, וגם מקיימים הארת המוחין דחיצוניות דזו"ן דאותו יום הפרטים, עיין תו"ח דס"ח ע"א. עכד"ק. נמצא ע"פ דבריו, כי במצוות אלו מתקנים (ומקיימים) פנימיות וחיצוניות, כנגד מה שבעמידה מכוונים בפנימיות וחיצוניות דפנימיות, ובפנימיות דחיצוניות.

ע"י התפילה

נמצא עפד"ק כי ע"י התפילה נתקן פנימיות וחיצוניות בחינת פרצוף הימים בלבד.

ע"י קריאת המגילה

ע"י קריאת המגילה אנו מקיימים ומעמידים הארת יסוד דאבא דבחינת פנימיות בבחינת פרצוף הימים. וג"כ נתקן (חדש) פרצוף הזמנים בבחינת פנימיות בזה האופן: ל"מ בברכה וצ" בקריאת המגילה.

ע"י מתנות לאביונים והסעודה

וע"י מתנות לאביונים והסעודה נתקן (חדש) פרצוף הזמנים בבחינת חיצוניות ומקיימים ומעמידים הארת המוחין דחיצוניות דזו"ן הפרטים דאותו יום.

הערות כלליות

יש לציין ששעה"כ אינו מתייחס למערכת ימים/זמנים, ולכאורה הפשט מכוון לימים - קיום התפילה. ומאידך, פע"ח ומחברת הקודש מתייחסים למערכת הזמנים. מבנה ברכת המגילה: קדשנו..על: כניסת מוחין באח' (כמו בתפילה מתיבת "אחד"...). מגילה: דורמיטא - הארת מרדכי. בלילה ההוא נדדה: ז"א מתעורר ועובר לפנים (רב פעלים, סוד ישרים ח"א שאלה ח').

כידוע שכאשר או"א נותנים מוחין לז"א, המוחין דאבא באים מלובשים בתוך נה"י דאבא, והם מתלבשים בתוך המוחין דאימא שמתלבשים בתוך נה"י דאימא, ובסופו של דבר נכנסים בתוך י"ס (כלים) דז"א. לבושי נו"ה דאו"א מסתיימים יחד עם סיום כלי נו"ה דז"א. בצירוף שלפנינו, הבאנו רק את קו אמצע, כדי להדגיש את צורת התלבשות של יסוד דאו"א בתוך דת"י ז"א.

עטרת יסוד דאימא (נוקבי - קצר), מסתיים בחוזה דז"א. לעומת זאת, יסוד דאבא (זכרי - ארוך) מסתיים בסיום ת"ת דז"א, ועטרת יסוד דאבא מסתיים יחד עם עטרת יסוד דז"א.

מוחין דת"י דז"א, בתוך לבושי יסוד דאו"א, בתוך כלי דת"י דז"א
(יש לראות את כל הבחינות בתוך צילינדרים מקיפים אחד את השני)

כלי דעת דז"א	לבוש יסוד דאימא (ובתוכו מוחין דאימא - שפע)	לבוש יסוד דאבא (ובתוכו מוחין דאבא - שפע)	לבוש יסוד דאימא (ובתוכו מוחין דאימא - שפע)	כלי דעת דז"א
כלי ת"ת דז"א	עטרת היסוד דאימא (מסתיים בחוזה דז"א)		עטרת היסוד דאימא (מסתיים בחוזה דז"א)	כלי ת"ת דז"א
חוזה דז"א				חוזה דז"א
טבור דז"א				טבור דז"א
		(סיום יסוד דאבא בסיום ת"ת דז"א)		
כלי יסוד דז"א		עטרת היסוד דאבא (מסתיים יחד עם עטרת יסוד דז"א, נעלם בתוך ז"א)		כלי יסוד דז"א
עט' יסוד דז"א				עט' יסוד דז"א

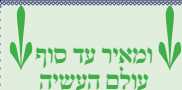
כתוב בשער הכוונות שבפורים, בזמן הדורמיטא, גם נה"י דאבא (בנוסף לנה"י דאימא) יכנסו בתוך הנוק'. כאשר או"א נכנסים לתוך הנוק', הם מתלבשים באותה הצורה כמו שמתלבשים בתוך ז"א. גם כאן, המוחין דאבא באים מלובשים בתוך נה"י דאבא, והם מתלבשים בתוך המוחין דאימא שמתלבשים בתוך נה"י דאימא, ובסופו של דבר נכנסים בתוך י"ס (כלים) דנוק'. כמו בז"א, לבושי נו"ה דאו"א מסתיימים יחד עם סיום כלי נו"ה דנוק'. בציור שלפנינו, הבאנו רק את קו אמצע, כדי להדגיש את צורת התלבשות של יסוד דאו"א בתוך דת"י הנוק'.

עטרת יסוד דאימא (נוקבי - קצר), מסתיים בחזה דנוק'. לעומת זאת, יסוד דאבא (זכרי - ארוך) מסתיים בסיום ת"ת דנוק' (כמו בז"א), אלא שהיות והיסוד דנוק' קצר, לכן עטרת יסוד דאבא עובר ובוקע את עטרת יסוד דנוק' ומתגלה. בחינה זו נקראת עטרת מרדכי, ומעצם כוח הגילוי היא תאיר עד סיום עולם העשייה. המיוחדות של פורים היא שאותה בחינה תתקיים (בזכות המצוות) כל היום כולו, ובזכות זה היתה הישועה בפורים.

מוחין דת"י דנוק', בתוך לבושי יסוד דאו"א, בתוך כלי דת"י דנוק'
(יש לראות את כל הבחינות בתור צילינדרים מקיפים אחד את השני)

כלי דעת דנוק'	לבוש יסוד דאימא (ובתוכו מוחין דאימא - שפע)	לבוש יסוד דאבא (ובתוכו מוחין דאבא - שפע)	לבוש יסוד דאימא (ובתוכו מוחין דאימא - שפע)	כלי דעת דנוק'
כלי ת"ת דז"א	עטרת היסוד דאימא (מסתיים בחזה דנוק')		עטרת היסוד דאימא (מסתיים בחזה דנוק')	כלי ת"ת דנוק'
חזה דנוק'				חזה דנוק'
טבור דנוק'				טבור דנוק'
כלי יסוד דנוק' עט' יסוד דנוק'		(סיום יסוד דאבא בסיום ת"ת דנוק')		כלי יסוד דנוק' עט' יסוד דנוק'

הקצר - ומתגלה.
וזהו עטרת מרדכי

סיכום השיטות השונות בענין סדר בנין אה' דנוק' בפורים (בתפילה ובמצוות)

סעודה	מתנות לאביונים	מגילה	תפילה	
קיום מוחין לנוק' (שנכנסים בתפילה ומסתלקים ב-"ומגן")	קיום כלים לנוק' (שנבנים בתפילה ומתמעטים ב-"ומגן")	קיום הארת מרדכי (שנכנס בתפילה)	בנין כלים ומוחין והארת מרדכי לנוק' (כמו בחול)	שעה"כ דף ק"ט ע"ג
בנין זמנים (חדש) קיום ימים (לא מתייחס לפירוט המצוות)			בנין ימים (כנ"ל)	תורת חכם דף ס"ח ע"א
מוחין (ומרדכי) דחיצוניות: בנין זמנים (חדש) קיום ימים (תפילה)	כלים דחיצוניות: בנין זמנים (חדש) קיום ימים (תפילה)	כלים מוחין (ומרדכי) דפנימיות: בנין זמנים (חדש) קיום ימים (תפילה)	בנין ימים (כנ"ל)	רש"ש אור הלבנה דף מ' ע"א. שע"ר ח"ב ש' שני"ד
קיום הזמנים (בלבד. הימים מתבטלים)			בנין ימים וזמנים. כלים מוחין ומרדכי. הימים מתבטל, אך הזמנים לא מתבטל (ע"י הקיום)	שמן שישון פתח עינים דף ע"ח ע"ג. וגם ח"ג דף ק"מ ע"ג אות כ"ד

שער הכונות: בתפילה בונים כלים, מוחין והארת מרדכי לנוק' (באה). וע"י ג' המצוות מקיימים הכל. **תורת חכם:** ע"י ג' המצוות מקיימים מערכת הימים (תפילה) ובונים מערכת הזמנים (לא מפרט). **שע"ר ח"ב שאלה שני"א:** כמו התורת חכם.

אור הלבנה: (ברש"ש) הבנין במערכת הזמנים (ע"י ג' מצוות) הוא בכלל הבחינות של הנוק' (אורות כלים והארת מרדכי, כמו שעשינו בתפילה במערכת הימים).

הרש"ש לא מזכיר בכלל את ענין הארת מרדכי, אלא הוא מדבר באופן כללי (כלים, ניצוצין, מוחין ואורות). ואולי הארת מרדכי כלולה עם המוחין דנוק' (בבנין וקיום).

שע"ר ח"ב שאלה שני"ד: משלב את הרש"ש (פ"ח) והתורת חכם. הבנין והקיום במצוות, היינו בפנימיות - במגילה, ובחיצוניות - מתנות וסעודה, כנגד הפו"ח שבתפילה.

שמן שישון: בתפילה, אנחנו בונים מערכת ימים וזמנים. מערכת הימים מתבטלת, כמו ביום חול רגיל. ע"י ג' המצוות, עושים קיום למערכת הזמנים (בלבד).

ע"י שע"ר ח"ב שאלה שני"ב, השד"ה שואל איך יסוד דאבא נכנס בנוק', שהרי נה"י דאבא לא נכנס בנוק' אלא רק נה"י דאימא (המכיל צל"מ דאימא). השד"ה עונה שמדובר לאחר החילוף, ולכן חצי השמאלי של המוחין דאבא (בינה וגבורות) עבר להיות חצי ימני של אימא, ולקח הארת לבוש דאבא יחד איתנו. על הארת לבוש זה של (חצי) יסוד דאבא מכוונת כל סוגיית "הארת מרדכי". ע"י גם ע"ח ח"א דף ק' ע"ב שמ"ש ד'.

ע"י ע"ח ח"א דף ק' ע"ב הגהת השמ"ש אות ד', שמקשה על דברי הרב בשעה"כ דף ק"ט רע"ב, שמדבריו משמע שבזמן הדורמיטא נה"י דאבא מתלבשים בנה"י דאימא ונכנסים בתוך הנוק'. לכאורה קשה, שהרי לא מצאנו מציאות כזאת שנה"י דאבא נכנס בנוק' בזמן הדורמיטא! ע"פ תירוצו הא', מדובר על בוג' באו"א של לפני החילוף. ובתירוץ ב', נראה שפורים עוסק בזו"ן הגדולים (חילוף שני). בכל אופן, עדיין צ"ע. הריפ"ש (בסוף שעה"כ דף כ"ד ע"ד) מיישב על פי חילוף שני (כולל גם הארת לבוש דאבא), שהרי בחילוף הראשון (ע"י סידור חול דף ל"ז ע"ב) המוחין עדיין לא נכנסו בלבושים. א"כ איך יתכן שבחילוף הראשון המוחין יקחו איתם הארת לבוש דאבא? וע"י גם בשע"ר ח"א שאלה ר"א, בענין זו"ן הגדולים (חילוף שני).

ע"י דעה והשכל, ח"ה סימן י"ד דף ע"ז ע"ג, בענין פורים משולש.

לשם יחוד קודם קריאת המגילה מלשון חכמים (כלים, מוחין ומרדכי דפנימיות)

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֵם קְרִיאַת הַמְּגִילָה מִלְשׁוֹן חַכְמִים

יְאֵהָדוּנְהִי

בְּרַחֲמֵינוּ וּרְחִימֵנוּ וּרְחִימֵנוּ וְדַחֲלֵנוּ

יְאֵהָהוּיָהּ אֵיהָהוּיָהּ

לְיַחְדָּא שְׁם אוֹתוֹת י"ה בְּאוֹתוֹת י"ה

בְּיַחְדָּא שְׁלָמִים

יְהוּה

בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל

הנה אנחנו באים לקיים מצות עשה מדברי קבלה לקרות בארבעה עשר [במוקפים חומה: **בַּחֲמִשָּׁה עֶשְׂרִי**] להדש אדר את המגלה אשר היא סוד הארת מלכות דאבא המתגלית ויוצאת ביום הזה ואשר היא מספר שלשה שמות יהו"ה יהו"ה יהו"ה שהם סוד שלשה מוחין דחכמה בינה דעת, דנצח הוד יסוד דאבא המתגלים במלכות ביום הזה, כדי לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו ולתקן שורש מצוה זו במקום עליון, ויעלה לפניה כאלו פוננו בכל הפנות הראויות לבוין במצוה זו.

ויהי רצון מלפניך יהוה יאהדונוי אלהינו ואלהי אבותינו, שעל ידי מצות קריאת המגלה היום הזה שהוא יום ארבעה עשר [במוקפים חומה: **חֲמִשָּׁה עֶשְׂרִי**] להדש אדר, תמשיך בגלוי הארת מלכות דאבא שהיא עטרת היסוד דאבא ברחל עקרת הבית, ותתקיים בה כל היום בלוי, ויתגלו כל האורות הראויים להתגלות היום הזה.

וְהָיוּ לְרִצּוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהָיוּ לִפִּי לְפִנֵּי יְהוָה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי:

וְיִהְיֶה | גַּעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

ויכוין על ידי קיום מצות קריאת המגילה: לקיים הארת כלים, מוחין ומרדכי (מרדכי לא מובא בהקדמת הרש"ש) שבאח' דנוק' של מערכת הפנימיות (שנבנה בתפילה, במערכת הימים). וכן בניין חדש של הארת כלים, מוחין ומרדכי דנוק' של מערכת הפנימיות (במערכת הזמנים).

בְּרוּךְ

ברוך (ע"ה) בגימטריא (229):

* רי"ו, דשלש הוי"ו"ת דע"ב די"ג חיוורת [דא"א].

* וי"ב אותיות שבשלש הוי"ו"ת פשוטות (דשלש הוי"ו"ת דע"ב הנ"ל) כנגד י"ג נימין [דא"א].

* ואחד כולל אותם (הג' הוי"ו"ת די"ג חיוורת), הם כנגד י"ג תיקוני דיקנא [דא"א].

יְוָד הֵי וִיָו הֵי יְוָד הֵי וִיָו הֵי יְוָד הֵי וִיָו הֵי

אַתָּה

יכוין אתה שהוא מספר ב"ן וקנ"א דיסוד דלאה וב"ן וקנ"א דיסוד דרחל

קנ"א

ב"ן

יְוָד הֵה וּו הֵה אֵלֶף הֵה יְוָד הֵה

יְוָד הֵה וּו הֵה אֵלֶף הֵה יְוָד הֵה

קנ"א

ב"ן

יְוָד הֵה וּו הֵה אֵלֶף הֵה יְוָד הֵה

יְוָד הֵה וּו הֵה אֵלֶף הֵה יְוָד הֵה

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יֵאָהֲדוּנָהּ יְהוָה

יסוד דאבא שהוא שְׂדִי (בגימטריא מרדכי היהודי)

ויכוין להמשיך מאבא, שהוא אות יְ בניקוד פתח,

יְ
-

ה' (כנגד אות הַ ראשונה) חסדים, שהם ה' הוי"ו"ת, בניקוד קמץ

הַ

ש"ך	כ' קמצים גימטריא	יְהוָה	ה"ח	יְהוָה
ק"ל	ה' הוי"ו"ת גימטריא		יְהוָה	
ת"ן	סה"כ:	יְהוָה		יְהוָה

מיסוד שלו (דאבא), שהוא שורק (הַ),

ומתפשטים בז"א, שהוא אות ו,

וְ

עד היסוד (דו"א) שהוא שורק (וְ)

על ידי המלכות דאימא, שהיא הַ בניקוד צירי,

הַ

הכולל ה' גבורות בניקוד אֱלֹהִים

ש"ן	ניקוד חמש אלהים גימטריא	יְהוָה	ה"ג	יְהוָה
ק"ל	ה' הוי"ו"ת גימטריא		יְהוָה	
ת"ף	סה"כ:	יְהוָה		יְהוָה

ועלה הכל (ת"ן ת"ף) עם השורש של ה"ח (חמש) הממתקים ה"ג, גימטריא

מרדכי אסתר גימטריא תתקל"ה

(עם הכולל בגי' תתקל"ו, כמנין י"ג הוי"ו"ת דע"ב די"ג ת"ד)

אַלְהֵינוּ יסוד דאבא המלוכש ביסוד דאימא.

מְלַךְ (ז"א)	הַעֲלֹם (מלכות)	סְקִלָּה ע"י	י	א	וליחדם עם	א	וע"י	יֹדֵהּ וְיוֹהֵי
		שְׂרִיפָה ע"י	ה	ד	וליחדם עם	ה	וע"י	יֹדֵהּ וְיוֹהֵי
		הַרְג ע"י	ו	נ	וליחדם עם	י	וע"י	יֹדֵהּ וְיוֹהֵי
		חֲנֵק ע"י	ה	י	וליחדם עם	ה	וע"י	יֹדֵהּ וְיוֹהֵי

אַשְׁרֵי יסוד דאימא, שבו נכללים נה"י שלה, רמוזים בש"י דאשר. וימתיק ריבוע אלה"ם גי' ר' בא' דאשר הוא א' דס"ג דדעת דאימא, ומשם יינתן ללאה.

א' דס"ג יוד ה"י ואו ה"י ממתיק א אל אלה אלה"ם אלה"ם. ומשם יינתן ללאה

קְדֻשָׁתֵנוּ יכוין להמשיך עליו קדושה מיסוד דאבא שביסוד דאימא. בְּמִצְוֹתֵינוּ נצח והוד דאבא וצְנוּנוּ עַל גימטריא ק', שהוא י' ספירות דבריאה, כל אחד כלול מעשר.

מְקַרְא גימטריא אמ"ש, והוא בז"א שהוא ביצירה. ויכוין שם ס"ג יוד ה"י ואו ה"י

של אמש	א
של אמש	ב
של אמש	ש

הוא א' דס"ג (כלי דז"א, עי' עטרת מרדכי ח"ד דף קפ"ג, קפ"ט).
הם ד' מוחין שבתוך נה"י דאימא הנכנס בז"א.
הם נה"י דאימא, והם ג' יודי"ן דס"ג, כל י' כלולה מעשר.

מְגַלָּה

יסוד דאבא הנכנס (כדורמיטא) תוך רחל ומאיר בה, ועושה [את] כל השמות שקבלה (מנה"י דז"א) בעודה בפנים, דהיינו:

מהוד דז"א	מניצח דז"א
והו	והו
והו	והו
והו	והו
לבג"ה דנוק'	לחח"ן דנוק'
מיסוד דז"א	
יְהוּ	
לדת"י דנוק'	

וגם חמשה שמות דשלשה ההי"ן, מתנה"ם דז"א

מהוד	מת"ת	מניצח
ההה	הלה	ההה
	מיסוד	
	ההה	
	ממלכות	
	ההה	

ונעשים (כאן, בדורמיטא) י"ב הוי"ת:

תשע הוי"ת, בנה"י דאימא (שנמצא בנוק)

הוד דאימא

נצח דאימא

יהוה יהוה יהוה

יהוה יהוה יהוה

יסוד דאימא

יהוה יהוה יהוה

ושלש הוי"ת בעטרת היסוד דאבא, העובר ומאיר (יסוד דאבא, ולא הג' ההוי"ת) ביסוד רחל (בדורמיטא),
ובוקע ויוצא ומאיר הארה עצומה (הג' ההוי"ת) עד סוף עולם העשיה

עטרת יסוד דאבא

יהוה יהוה יהוה

בגין מגל"ה

והם י"ג חיוורתי (י"ב אות' ע"ה),

ומהם (מג' ההוי"ת שבעטרת יסוד דאבא) נמשכים י"ג תיקוני דיקנא, י"ג הוי"ת דע"ב

יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה
יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה
יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה	יהוה יהוה יהוה יהוה
יהוה יהוה יהוה יהוה			

והם (הי"ג הוי"ת דע"ב) עולים בגימטריא **מרדכי אסתר** עם הכולל (תתקל"ו).

וגם מאיר בה (יסוד דאבא, ברחל) שלשה שמות אהו"ה (שמות של הדעת) במילוי יא"ה (בנין דעת דנוק)

אלפי"ן

יודי"ן

אלף הא ואו הא

אלף הי ויו הי

ההי"ן

אלף הה וו הה

וגם מאיר בה מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא, ארבעה אהי"ה, ב' דחסדים וב' דגבורות

גבורות

חסדים

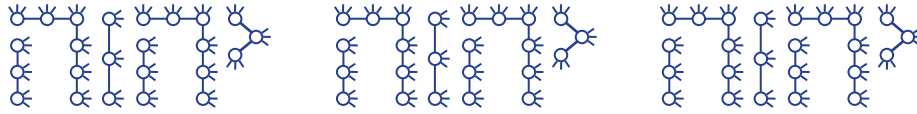
אהיה אהיה

אהיה אהיה

ברכת שעשה ניסים

בגימטריא די"ו ו-י"ב (228):

א. יכוין להוי"ה דעיינין דמזל ונקח שהיא כלולה מג', ובה ע"ב עיינין ורי"ז תגיז של ג' הוי"ת דע"ב דז"א

ב. והי"ב היתירים, יכוין להמשיך י"ב הוי"ת לז"א, וי"ב [כמותם] ללאה, וי"ב [כמותם] לרחל

יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה'
יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה'
יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה' יוד ה' וי' ה'
י"ב לז"א, י"ב [כמותם] ללאה, י"ב [כמותם] לרחל

ג. (מחברת הקודש ס"ב ע"ד) נמצא שהם ל"ו הוי"ת (פשוטות) שעולים מרדכי אסתר ע"ה.
ד. גם צריך לכוין בי"ג הוי"ת [הנ"ל] שהם בסוד י"ג תיקוני דיקנא, שהם כל אחת במילוי ע"ב,
עולים תתקל"ו כזכר (מרדכי אסתר ע"ה).

אתה

יכוין אתה בגימטריא שני ב"ן ושני קנ"א, סוד נצח הוד יסוד מלכות
ב"ן קנ"א
יוד ה' ה' ו' ה' אלק ה' ה' יוד ה' (דיסוד דלאה)
ב"ן קנ"א
יוד ה' ה' ו' ה' אלק ה' ה' יוד ה' (דיסוד דרחל)

יהוה יהוה אלהינו

מלך העולם
סקילה ע"י ה' א' וליחדם עם א' וע"י יוד ה' וי' ה'
שריפה ע"י ה' ד' וליחדם עם ה' וע"י יוד ה' וי' ה'
הרג ע"י ו' ט' וליחדם עם ו' וע"י יוד ה' וי' ה'
חנק ע"י ה' י' וליחדם עם ה' וע"י יוד ה' וי' ה'

שֵׁעָ שִׁיָּה

יכוין לעשרה מילויי ס"ג שבגימטריא ש"ע

יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה'
 יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה'
 יוד ה' ואו ה' יוד ה' ואו ה'

בגימטריא ש"ע.

ואח"כ יכוין לש"ע נהורין,

אלף למד אלף למד

בגימטריא ש"ע

למתק בהם אלהים דיודיין (בג' ש') וה' אותיות [של הפשוט]

אלף למד ה' יוד מם בגימטריא ש'
 אלהים ה' אותיות
 בגימטריא ש"ה

נ"ה דיסוד דאבא

נְסִיִּים

נה"י דאימא נכנסים בחג"ת דז"א

לְאָבוֹתֵינוּ

תנה"ם דאימא

בְּיַמֵּי הָהֵם

בג' טוב - יסוד, והוא כבריאה

[ו] בְּיָמֵינוּ [דז"א] הִזְהָה

ברכת שהחיינו

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה (אור הו"א) **יְהוָה** יֵאָדְוֶנָהּ **[יְהוָה]** אֱלֹהֵינוּ
יְהוָה (אור הו"א)

מֶלֶךְ הָעוֹלָם
סקילה ע"י א וליחדם עם א וע"י יוֹד הִי וַיּוֹ הִי
שריפה ע"י ה ד וליחדם עם ה וע"י יוֹד הִי וַאֲוֹ הִי
הרג ע"י ו ו וליחדם עם ו וע"י יוֹד הֵא וַאֲוֹ הֵא
חנק ע"י ה ה וליחדם עם ה וע"י יוֹד הֵה וּוֹ הֵה

שְׁהַחַיֵּינוּ יכוין שה' דשהחיינו, היינו [לבושי] תנהי"ם דאימא, הנכנסים בז"א (חב"ד), ובהם ד' אהי"ה
שעולים [פ"ד] כמספר חיינו: אהיה אהיה אהיה אהיה
ת"ת דאימא נו"ה דאימא יסוד דאימא מלכות דאימא

וקיימנו בגימטריא רי"ו, שהם המוחין דז"א.

יהוה יענו יכוין שהגיע [עם ב' כוללים], בגי' ג' היות עם י"ב אותיות [יהם]. דהיינו:

הג"ע בגי' ג' היות יהוה יהוה יהוה (מספר ע"ח)
ומספר הי' וכללותו וכללות הג"ע, הם י"ב [אותיות של ג' ההיות]
יהוה יהוה יהוה (י"ב אותיות)

עוד יכוין בג' נו נו נו דשהחיינו וקיימנו והגיענו (גי' עולה ב"פ כ"ח), שעולים בגי' ג' כ"חות [דמס' אות' דמלא דמלא]
דע"ב ס"ג מ"ה שבנה"י דאבא, מלובשים בג' כ"חות [דמס' אות' דמלא דמלא] דקס"א קס"א קמ"ג דנה"י דאימא
נצח דאו"א - שהחיינו הוד דאו"א - וקיימנו

כ"ח דע"ב דאבא יסוד דאו"א - והגיענו כ"ח דס"ג דאבא
יוֹד וַיּוֹ דַלְת, הִי יוֹד כ"ח דמ"ה דאבא
וַיּוֹ אֵלֶף וַאֲוֹ, הִי יוֹד יוֹד וַיּוֹ דַלְת, הִי יוֹד
מלובש בכ"ח דקס"א (כ"ז ע"ה) מלובש בכ"ח דקמ"ג (כ"ז ע"ה)
אֵלֶף לְמוֹד פֶּא, הִי יוֹד אֵלֶף לְמוֹד פֶּא, הִי יוֹד
יוֹד וַיּוֹ דַלְת, הִי יוֹד יוֹד וַיּוֹ דַלְת, הִי יוֹד

[ונכנסים לז"א (יר"א ח"ג 368)] [היינו ליסודו (מחברת הקודש)], ומשם ליסוד דנוק'.

לְזַמְּנוּ ונכנסים (היינו נדחים) בז"א הַלְלוּהוּ היינו לחג"ת שלו, ומשם לנוק'.

✽ ברכת הרב את ריבנו - לאחר קריאת המגילה ✽

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל

ם גבורות דאבא.

הָרַב אֶת רִיבֵנוּ

י גבורות דאימא.

וְהִדָּן אֶת דִּינֵנוּ

ץ גבורות דז"א.

וְהִנּוּקֶם אֶת נַקְמַתֵנוּ

ף גבורות דלאה.

וְהִנְפָרְעֵ לָנוּ מִצָּרֵינוּ

ך גבורות דרחל:

וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ, הַנְּפָרְעֵ לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
מִכָּל צָרֵיהֶם, הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ:

ואח"כ אומרים:

בְּרוּךְ בְּרִיָּהּ כִּי (ג"פ)

ויכוין להתלבשות יסוד דאבא מירא דכיא.

אָרוּר הַבּוֹזֵן (ג"פ)

ויכוין להתלבשות ס"מ שנתלבש בו, והמן היוצא מקלי' ז"א דבריאה, היונק מה"ג מנצפ"ך הרמוזים בה' שבשמו ובשנים מהם שהם מ"ן שבשמו.

בְּרוּכָה אֶסְתֵּר (ג"פ)

ויכוין להתלבשות יסוד ומלכות דתבונה.

אָרוּרָה זָרָשׁ (ג"פ)

ויכוין להתלבשות לילית בה, והיא יוצאה מנוק' דקלי' בת שבע שלהם, הרמוזה בז' שבשמה היונק מר' ריבוע אלהי"ם ושי' אלהי"ם דיודי"ן.

בְּרוּכִים כָּל יִשְׂרָאֵל (ג"פ)

וְגַם זַרְבּוּנָה גי' פנחס גזליהו

זְכוּר לְטוֹב גי' סנדל'פון

אָרוּרִים כָּל הָרָשָׁעִים (ג"פ)

ויכוין התלבשות כל הקלי' בהם.

וימשיך לעיל עמוד 97 (אשר הניא).

מתנות לאביונים, משלוח מנות וסעודה

מיד לאחר סיום התפילה, יזדרזו לקיים את כל המצוות הנוספות (מתנות לאביונים, משלוח מנות וסעודה). יש להקדים את הסעודה והמשתה כמה שיותר סמוך לסיום התפילה, שהרי בזכות המצות אנחנו עושים קיום לבנין הנק' (והמוחיין) שבנינו בתפילה.

לשם יחוד קודם משלוח מנות (אין כוונות, שייד לסעודה)

לפני שיקיים מצות משלוח מנות, טוב לומר לשם יחוד זה (כף החיים):

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֵשׁא בְּרִידָהוּא וְשִׁבְיַנְתִּיה

יֵאָהֳדוּנָהּ

בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ וְרַחֲמוֹ וְדַחֲלוֹ

יֵאָהֳהוּיָהּ **אֵיהֵהיָהּ**

לְיַחְדָּא שְׁם אוֹתִיּוֹת י"ה בְּאוֹתִיּוֹת ו"ה

בְּיַחְדָּא שְׁלִים

יְהוּה

בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל

הריני בא לקיים מצות משלוח מנות איש לרעהו שתקנו מרדכי ואסתר, לשלוח ביום זה שתי מנות לאיש אחד, לתקן שורש מצוה זו במקום עליון, לעשות נחת רוח ליוצרינו, ולעשות רצון בוראנו. ויעלה לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו באילו פגננו בכל הפגנות הראויות לבנו במצוה זו.

ויחי | נעם אדני אלהינו עלינו. ומעשה ידני בוננה עלינו. ומעשה ידני בוננהו (ב' פעמים)

לשם יחוד קודם מתנות לאביונים (כלים דחיצוניות)

לפני שיקיים מצות מתנות לאביונים, טוב לומר לשם יחוד זה (כף החיים):

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֵשׁא בְּרִידָהוּא וְשִׁבְיַנְתִּיה

יֵאָהֳדוּנָהּ

בְּדַחֲלוֹ וְרַחֲמוֹ וְרַחֲמוֹ וְדַחֲלוֹ

יֵאָהֳהוּיָהּ **אֵיהֵהיָהּ**

לְיַחְדָּא שְׁם אוֹתִיּוֹת י"ה בְּאוֹתִיּוֹת ו"ה

בְּיַחְדָּא שְׁלִים

יְהוּה

בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל

הריני בא לקיים מצות מתנות לאביונים שתקנו מרדכי ואסתר, לשלוח ביום זה שתי מנות לשני אביונים, לתקן שורש מצוה זו במקום עליון, לעשות נחת רוח ליוצרינו, ולעשות רצון בוראנו. ויעלה לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו באילו פגננו בכל הפגנות הראויות לבנו במצוה זו.

ויחי | נעם אדני אלהינו עלינו. ומעשה ידני בוננה עלינו. ומעשה ידני בוננהו (ב' פעמים)

ויכוין על ידי קיום מצות מתנות לאביונים: לקיים הארת כלים דאח' דנוק' של מערכת הדחיצוניות (שנבנה בתפילה, במערכת הימים). וכן בניין חדש של הארת כלים דנוק' של מערכת הדחיצוניות (במערכת הזמנים).

לשם יחוד קודם הסעודה (מוחין ומרדכי דהיצוניות)

לפני שיקיים מצות הסעודה, טוב לומר לשם יחוד זה (כף החיים):

לְשֵׁם יַחְוּד קוּדְשָׁא בְּרִידָהוּא וְשְׂכִינְתָּיה

יֵאָהֳדוּנָהּ

וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ

בְּדְחִילוּ וּרְחִימוּ

אִיהֵהִיּוּהֵה

יֵאָהֳהוּיֵהֵה

לְיַחְדָּא שְׁם אוֹתוּת י"ה בְּאוֹתוּת ו"ה

בְּיַחְדָּא שְׁלִים

יְהוּה

בְּשֵׁם כְּלֵי־יִשְׂרָאֵל

הריני בא לקיים מצות סעודת פורים במאכל ומשתה, כמו שתקנו מרדכי ואסתר לעשות ביום זה, כמו שכתוב, לעשות אותם ימי משתה ושמחה. כדי לעשות נחת רוח ליוצרינו ולעשות רצון בוראנו, ולתקן שרש מצוה זו במקום עליון, ויעלה לפניך באלו כנגנו בכל המנוחות הראויות לבנו במצוה זו.

ויחי | נעם אדני אלהינו **יְיָ** עלינו. ומעשה ידני בוננה עלינו. ומעשה ידני בוננהו (ב' פעמים)

ויכוין על ידי קיום מצות סעודה: לקיים הארת מוחין ומרדכי (מרדכי לא מובא בהקדמת הרש"ש) שבאח' דנוק' של מערכת החיצונית (שנבנה בתפילה, במערכת הימים). וכן בניין חדש של הארת מוחין ומרדכי דנוק' של מערכת החיצונית (במערכת הזמנים).

ביום פורים, אחרי מקרא המגילה ומשלוח מנות, טוב לומר בתוך הסעודה, לפני שישתכר בקשה זו (לשון חכמים):

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה **יְיָ** אֱלֹהֵינוּ **יְיָ** וְאֱלֹהֵי **יְיָ** אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתַעֲשֶׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ, וּלְמַעַן הָאֲרֶת עֲטַרְת הַיְסוּד' דְּאָבָא שְׁהוּא בְּחִינַת הַמְלָכוּת דְּאָבָא הַמְתַּגְלִית בְּיוֹם הַזֶּה, וּלְמַעַן זְכוּת מְרַדְכֵי הַצַּדִּיק אֲשֶׁר שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ הִיא מִן הַהָאָרֶה הַזֹּאת, בְּפֶתוּב וּמְרַדְכֵי "יֵצֵא מִלְּפָנֶיךָ הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מְלָכוּת תְּכֵלֶת וְחֹר וְעֲטַרְת זָהָב גְּדוּלָה, וְתַכְרִיךְ בּוּיץ נְאֻרָנָן. וּלְמַעַן מִצְוֹת מִקְרָא מְגֵלָה בְּיוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר הִיא נִקְרָאת אֲנָרַת וְנִקְרַת סֶפֶר. וּלְמַעַן מִצְוֹת מִתְּנֻנּוֹת לְאֲבוֹנִים, וּמִצְוֹת מִשְׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִצְוֹת הַסְּעוּדָה בְּיוֹם הַזֶּה, תַּחֲסוּם וְתַחְמַל וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְעַל כְּלֵי־יִשְׂרָאֵל אֲחֵינוּ, וְתֹאִיר לָנוּ בְּפָנִים" מְאִירוֹת בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ תִּיִם, וְתַחֲנִינוּ תִיִם אֲרָפִים טוֹבִים וּמְתַקְנִים, וְתַמְלֵא יְדֵינוּ מִבְּרַכּוּתְךָ וּמַעֲשֶׂר מִתְּנֻנּוֹת יְדִידֶיךָ, וְתַפְרֵשׁ עָלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמְךָ, וְתַתְּקַנְנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ. שִׁים שְׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה, וְחֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים, עָלֵינוּ וְעַל־כְּלֵי־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, וּבְרַכְנוּ אֲבוֹנֵינוּ בְּלָנוּ בְּאֶחָד בְּאוֹר פְּנִיךָ.

אל מלא רחמים, גלוי ונדוע לפניך כל מחסורינו וכל צרכינו, הנה העת אשר יאטה להושיע ולחונן ולרחם אותנו ברב רחמיה וברב חסדיה, כ חנון ורחום אלהיך, ודרבך לעשות חסד חנם, ועשה צדקות עם כל בשר ורוח. המזב כי לא כלו רחמיה, המרחם כי לא תמו חסדיה.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך. יהוה **יְיָ** צוּרֵי וְנֹאֲלֵי.

שער הכוונות דרושי חג הפורים דרוש א - דף ק"ט ע"א

בענין

הפורים הנה נוסח ברכה אחרונה של המגילה היא חמשה מטבעות ואלו הם הרב את ריבנו והדן את דינינו כו' והם כנגד ה' גבו' הנודעות אשר על ידיהם יריב את ריבנו וידין את דינינו כי בהם תלוי הדין והנקמה עוד על ענין על הנסים כו':

ועתה

נבוא אל ביאור ענין ימי פורים והמגילה והמרדכי ומעות מגבת פורים והמשתה והשמחה. הנה נתבאר אצלנו בדרושי נוקב' דז"א ובענין מיעוט הירח כי בכל זמן של הגלות (כבל) עומדים זו"ן אב"א (מוחין דגדלות) כל ימי החול לולי בשעות התפל' ובשבתו' וכיוצא בזה כמו שנתבאר שם. והנה כאשר רוצים לחזור פב"פ צריך שתקדים בחי' הפלת הדורמיטא על ז"א כדי שתיעשה הנסירה ותוכל לחזור עמו אפין באפין כנו' בדרושי ר"ה. ולהיות כי ענין מרדכי ואסתר היה בסוף השבעים שנה של גלות בבל כנודע לכן אז כבר בימייהם התחיל ענין תיקון זו"ן כדי לחזור אפין באפין ויגאלו ישראל. וענין התחלה זו היא ענין הדורמיטא שנעשה אז בימייהם זו"ם הצרה העצומה שהיתה אז לישראל אשר עליו נאמר והנה אימה חשיכה גדולה כו' וארוז"ל חשיכה זו גלות מדי שהחשיך עיניהם של ישראל. וענינו הוא לפי שאז היה ז"א בסוד הדורמיטא ונודע כי המן הרשע היה אוסטורלוגוס גדול כנודע בענין ויפל פור הוא הגורל מיום ליום כו' ובפרט במ"ש בס"ה כי הוא ועשרת בניו כוללים כל עשרה קליפין החיצונים וידע בחכמתו ענין מיעוט השגחתו ית' על ישראל בימים ההם להיותו בבחי' השינה ולכן חשב ועלה בלבו כי הזמן מוכן לאבד שונאיהם של ישראל. זו"ם ענין ויכוח המן עם אחשוורוש אם יעלה בידם עצה זו, והשיב לו המן ישנו עם כו' ודרשו רז"ל ישן הוא האלוה שלהם והבן זה. ולהיות כי הדורמיטא ההיא היא לטובתן של ישראל כדי שתנסר הנקבה מאחורוי ויחזרו

פב"פ ויגאלו ישראל ויבנה בית המקדש. לכן התייעצו שניהם כי בזמן ההוא שהאלוה שלהם הוא ישן יקדימו הם לאבד ולהשמיד שונאיהם של ישראל כדי שלא ישארו אפילו מתי מעט שיהיו ראויים לגאולה ועי"כ לא יבנה בהמ"ק. ונודע' עצת המן מן שמושי ספרא בנו וכתביהם אל אחשוורוש הנק' ארתחששתא בספר עזרא עד שביטלו בניו ב"ה בראותם כי הגיע זמנו להבנות ודי בזה. והנה אף בזמן הדורמיטא אין הנקבה ישנה כי אז מסתלקין המוחין מן ז"א ונכנסין בנקבה כדי להבנות ולתקן פרצופ' כדי שתוכל לחזור • אפין באפין, כנודע בענין דרוש השופר של ר"ה. ובהכרח יש הארה והשגחה זו על ישראל מצידה. וענין אותה הארה היתה ענין מרדכי הצדיק כמו שנבאר בע"ה וכראות המן את מרדכי שע"י היתה הארה והשגחה על ישראל בזמן ההוא נתיעץ עם זרש אשתו ושם"ה יועציו כו' וארוז"ל כי זרש אשתו הית' מכשפ' גדולה ועצתה שקולה מכל שם"ה יועציו, ועלתה עצתם להרוג את מרדכי ולתלותו על העץ הוא זנבה של נחש המשך רגל הקוף כמבואר אצלנו וכנו' בס"ה שיר השירים ודי בזה. ואם ח"ו ככה יעלה יוכל אח"כ לאבד את שונאיהם של ישראל. ואז השי"ת ברחמיו האיר הארת נוק' העליונ' והיא גדולת מרדכי ואסתר ועל ידם נושעו ישראל מן הצרה הגדולה ההיא כמו שנבאר, וזה ענין מרדכי והארתו. דע כי הנה בזמן הדורמיטא דז"א לא בלבד יוצאין המוחין דז"א מצד נה"י דאימא ונכנסין בנוק' רחל בהיותה אב"א, אלא (אף) גם המוחין דבנה"י דאבא בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע, דא אבא ואימא. ונמצא כי כמו בהיות המוחין ההם תוך ז"א היו יוצאים מהם ב' הארות לחו' ומבחי' הארת המוחין דאבא יוצא יעקב מצד פנים דז"א, ומבחי' הארת מוחין דאימא יוצאת רחל מצד אחוריו. גם עתה יוצאות מרחל נוק' דז"א ב' הארות אלו ג"כ בלי ספק. ולא עוד אלא

הוא יסוד דאבא הנקרא תורה שבכתב צורת ספר כעין ו' ארוכה. והמגילה היא ההארה היוצאה מחוץ ליסוד כנו' וגם הוא ארוכה בצורת ו' ובצורת מגילה ארוכה ודי בהערות אלו אל המשכילים:

ואמנם היות ימי הפורים האלו נעשים בכל שנה ושנה ולא הספיק

לעשות בזמן ההוא לבדו. הטעם הוא כי השי"ת ברחמיו רצה שאותה ההארה המתחדשת בהיות המוחין דאו"א תוך הנקבה בזמן דורמיטת ז"א לא תתבטל לעולם בכל שנה ושנה בימים ההם עצמם. כי הנה אחר דורמיט' חוזרים פב"פ והמוחין הם בז"א ואין בחי' ההארה זו יוצאת אז כלל כנ"ל, והארת מרדכי מתבטלת לגמרי ונעלמת בפנים. ורצה השי"ת שבכל שנה בימי הפורים יוצא בהם אף אם (דהיינו כאשר) יהיו ז"ן פב"פ תתגל' ההארה הנז' בימים ההם ולא תתבטל. והענין הוא כי בכל שנה בימים ההם כאשר יכנסו המוחין ברחל בסוד דורמיטא דז"א

אעפ"י שאח"כ • יחזרו פב"פ לא תתבטל ההארה הנז' (של האה) ותשאיר שם קיימת ונרשמת אף גם אחר הסתלקות המוחין האלו ממנה ויחזרו בז"א.

וז"ס מ"ש הכתוב וזכרם לא יסוף מזרעם כי אותה ההארה היא עטר' היסוד הזכר דאבא הנקרא זכר כנודע וזכרם (ע"ה בגי' מרדכי) זה לא יסוף מזרעם בימי הפורים שבכל שנה ושנה כנו'. לכן לעת"ל כל הספרים יתבטלו חוץ ממגיל' אסתר. והטעם הוא כי לעולם לא היה נס גדול כזה לא בשבתות ולא ביו"ט, להתקיים ההארה זו אף אחר הסתלקות המוחין מן הנקבה, אלא בימי הפורים בלבד. ובבחי' זו יש יתרון גדול אל פורים על כל שאר הימים אפילו בשבתות ויו"ט:

והנה בכל שנה בימי הפורים כדי לקיים ההאר' הנז' אנו צריכין לעשות ג'

מצות, והם קריאת המגילה כדי להמשיך ולגלו' ההארה הנז' (מרדכי) היוצאת לחוץ בגילוי. והנה צריכות ב' בחי' אחרות והם אלו, הא' בחי' ההארות

שבהיות מוחין הנז' תוך הנקבה נתוספה בחי' הארה שלישית, משא"כ בהיותם תוך ז"א. והוא כי הנה בהיותם תוך ז"א היה היסוד דאימא נשלם בחוזה דז"א והיסו' דאבא שהוא יותר ארוך כנודע היה נשלם בסיום היסוד דז"א ממש ולא היה יוצא מחו' ליסוד כלל. אבל עתה בהיותם המוחין תוך הנקבה אשר היסוד שלה נוקביי קצר מוכרח הוא שהיסוד דאבא יתפשט ויצא מחוץ ליסוד נוקבא ולחוץ ותתגלה הארתו בגילוי גמור לגמרי. ונודע כי מה שהיה מתלבש ביסוד דז"א הוא בחי' העטרה של היסוד דאבא שהוא בחי' המלכות דאבא ואין ספק כי הארה זו הנגלית (בנוק') ממלכות דאבא היא הארה גדולה עד מאד. והנה שורש נשמת מרדכי היתה מן ההארה ההיא, ולכן על ידו היתה תשועת ישראל בזמן ההוא וזה נרמז בשם מרדכי ממש שארז"ל שהוא לשון מירא דכיא מ"ר דכ"י והוא תרגום מר דרור, גם נק' מור עובר. והענין הוא כי ההארה הגדול' ההיא היא מר דרור זך ונקי בתכלית העוברת מפי יסוד דנוק' ולחוץ, וז"ס פ' וידי נטפו מר כו' עובר. ובזה תבין מעלת מרדכי שעלה לבחי' מלכות ומשנה למלך. וז"ס הפסוק ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור ועטרת זהב גדולה. והמשכיל יבין כל פרטי הפסוק. זה ענין יציאה זו מלפני המלך היא רחל ועטרת זהב גדולה מצד עטרה יסוד דאבא. ולכן נקרא גדולה כי החסד והחכמה נקרא גדולה בסוד הגדול הגבור והנורא. גם המעמיק ישכיל היותו משבט בנימין ודי בזה. וז"ס קריאת המגילה וגם התפשוטותה בעת קריאתה לטעם פירסום הנס. והוא ענין הארת עטרת מלכות דאבא המתגלית ויוצאה לחוץ, ולכן נקרא מגילה לשון גילוי וצריך לגלותה ולפרסמה. גם מגלה בלא יו"ד היא עולה בגי' ע"ח כמנין ג' הווי"ת כ"ו כ"ו כ"ו שהם ענין ג' מוחין דחב"ד דנה"י דאבא המתגלים שם במלכות ההוא. וזהו ענין היות המגילה נקר' אגר"ת ונקרא ספ"ר ויש לה דינין כתורה שבכתב כי ספר התור'

מנות ומתנות

ארוז"ל ב' מנות לאיש
 א' וב' מתנות לב'
 אביוני' והנה יש לראו' למה ברעהו אמר מנות
 באות תיו א' ובאביונים ב' אותיות תיו. האמנם
 כבר ידעת כי היסוד נקרא איש ועיקר האר' יום
 זה הוא גילוי יסוד אבא והוא זכר ובהיותו מלוכש
 בתוך יסוד דאי'. לכן אמר מנות בתיו א' כי אות
 תיו מצד הנוק' באופן כי ב' • מנות הם א' מצד
 אבא שהוא מ"נ דמנות כאשר ידעת ואחד מצד
 היסוד דאי' כנ"ל והם איש שהוא יסוד דאבא
 לרעהו שהוא היסוד דז"א. כי אם היות אבא גדול
 הנה בהיותו יורד למקום יסוד ז"א נקר' רעהו ע"ד
 הז"א כשיורד ביצירה שנאמר עליו שלף איש נעלו
 ונתן לרעהו. ומתנות לאביונים הם מצד אימא
 ולכן הם ב' תוי"ן כי הם מצד הנוק'. והם ב' מתנות
 לב' אביונים שהם נ"ה שהם אביונים כאשר
 ידעת בסוד הערבה לא ריח ולא טעם ונקראו
 אביונים כי אימא עד הוד אתפשט'. וגם מ"ש
 רוז"ל כי בימי הפורי' נותנים לכל מי שפושט ידו
 הענין הוא כי הגבאי של צדקה הוא היסוד ובימי
 החול אשר הוא יסוד דז"א צריך לראות למי
 נותן הצדקה אבל עתה שהוא יסוד דאבא הארה
 גדולה אין להקפיד אלא כל מי שפושט ידו
 נותנים. ומ"ש רוז"ל חייב אינש לבסומי בפורי'א
 עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי כו'
 הכונה הוא כי לעולם תוך הקליפה יש ניצוץ
 של קדושה המאיר בתוכה ומחיה אותה. ולכן
 צריך לומר ברוך המן להמשיך אל הניצוץ ההוא
 אור. ולכן צריך לומר בלא כונה אחר שהוא שיכור
 ויצא מדעתו שאם יהי' ח"ו בכונה יאיר גם אל
 הקליפה ח"ו. ונלע"ד כי כשאנו ממשיכין אור מוח
 הבינה ברחל ע"י שתיית יין בריבוי גדול יש הארה
 גדול' שיש בה כח להאיר גם אל הניצוץ ההוא
 אשר בתוך הקליפה. וצריך לכיין באכילה בב'
 אותיות י"ה דיודי"ן ולכוין שהם של ע"ב ובשת'
 לב' י"ה של ס"ג שעולים כמנין יין כזה יוד"ה ה"י
 יוד"ה ה"י ולכוין להמשיך אליה מוחין דחכמה ע"י

היסוד ההוא (ש"ש: נה"י) דאבא ברחל לצורך
 תיקון בנין פרצופה (כלים) כי לכן נכנסים המוחין
 הנז' בה כדי להגדילה ולעשותה פרצוף כנו'. וזה
 נעשה בסוד מתנות לאביונים, כי רחל נק' עני
 ואביון והיסוד דאבא הנקרא צדיק נותן לה צדקה
 ומתנות. והארות הזה מתקיים ע"י שאנו נותנים
 למטה מתנות לאביונים, וע"י מצוה זו נעשה
 דוגמת' למעל'. ובחי' הב' (שהיא ג') היא כי אחר
 שנתקן פרצוף רחל עצמו ע"י הצדקה ומתנות
 לאביונים, עוד צריך הארה שתתקיים בה בסוד
 המוחין עצמן שלו המתלבשין תוך פרצוף י"ס
 שלה בעת הדורמיטא כנודע. וצריך שתתקיי'
 האר' הנז' במוחין שלה כל הימים ההם הנקרא
 פורים וישאר קיימת שם אף גם אם יסתלקו
 המוחין דאו"א אחר הדורמי' ותחזור פב"פ, ועכ"ז
 תשאר הארת המוחין ההם קיימים במוחין שלה
 ולא יסתלקו לגמרי כבשאר הזמנים כנ"ל. וענין
 זה תלוי בקיום מצוה אחרת והיא לעשות סעודת
 פורים משתה ושמחה. וזו ענין אכילה ושתיה
 כמבואר אצלנו שהמוחין של הנקבה נקרא י"ה
 י"ה ונעשים מבחי' י"ה והם נמשכין בה ע"י אכילה
 ושתיה וזהו פיי אכילה אכ"ל י"ה שתיה ש"ת י"ה
 כי ע"י המאכל והמשתה נמשכין לה מוחין הנקרא
 י"ה. גם נרמזה היא עצמה במלת אכילה שהיא
 בגי' אדנ"י ע"ה לרמוז כי אלו המוחין של י"ה
 הנמשכין ע"י האכילה הם בנקבה הנק' אדנ"י. גם
 אסת"ר היא בגי' תרס"א והנה שם אדנ"י במילואו
 הוא תרע"א והנה שם אסת"ר חסרה י' ובתוכה
 מסתתרת הנקודה הפנימית עצמה הנק' י' של
 אדנ"י הנק' אסת"ר על שם שמסתתרת:

עד כאן הגיעו דרושי הרב זלה"ה, וענין משלוח
 מנות איש לרעהו לא נתבאר מפני הרב ז"ל
 ושמא רמז לענין האר' יסוד דדכורא הניתן
 ליסוד דנוק' והם נקראים איש לרעהו יסוד
 ליסוד כנלע"ד.

א"ש עד כאן הגיעו כל ספר הדרושים של הרב
 זלה"ה ולא הפלתי דבר א' מדבריו ארצה תל"י:

אל במילואם עולים ש"ע נהורין והארה הנז' הוא בעני' אמנ' ולכך אמר דוד ע"ה מלא פניהם קלון זו אמנ' כי מאחר שהם לא האירו באמנ' ב' אל א' של אריך וא' של ז"א מלא פניהם קלון שלא רצו לקבל מאל העולה קפ"ה יהיו לו קלון שעולה ג"כ קפ"ה עם הכולל. ויבקשו שמך ה' פירוש כי שמך הוא המלכות שנקרא שם והוא אדנ"י והו"ה שעולים אמנ'. והנה אסתר המלכה כאשר לבשה בגדי מלכות ובאה לדבר אל המלך וכשנכנסה לבית ע"ז מקום הקליפות הוסר הארת אריך ולא נשאר בה רק הארת ז"א שאם לא היתה לה הארה אפילו מז"א היתה שחורה ולא ירקרקת ולכן היא אמרה אלי אלי למה עזבתני שא' מאלו האלי שהוא של אריך למה עזבתני ולא האירו לה שניהם יחד:

אכילה ומוחין דבינה ע"י שתיה ולהיות כי הנוק' גוברת מוח בינה גובר ולכן צריך השתיה מרובה מן האכילה וזהו אכילה אכ"ל י"ה שתיה שת י"ה ר"ל שימשכו אליה המוחין אשר כולם בסוד י"ה כמבואר אצלנו במקום אחר שהם בסוד חו"ב הנקרא י"ה י"ה כי הדעת שלה היא ק"ל ולית בה אלא נהירו דתרין מוחין גליפין בה כמבואר אצלנו במקום אחר:

אסתר

בג' שושנה גם אסתר בג' תרע"א כמנין אדנ"י במילואו הכונה הוא כי כשישראל עונים קדיש ואומרים אמנ' מקבלים אז הארה מב' אל. א' של ז"א שהוא אל רחום וחנון. וא' מא"א שהוא מי אל כמוך ופירושו אל של אריך מאיר באל של ז"א ואז ז"א מאיר בנוק' פב"פ לפי כי אל הוא בפנים והארה הוא בפנים ואלו הב'

פרי עין חיים - שער ר"ה חנוכה ופורים פרק ה' (דף ק"ט סע"ד)

ע"י אמא, הנקראת הוא, ונתלבנו ונתמתקו דיניו. א"כ נבטל בבטול עצתו של ית', ולא יבנה בה"מ בימיו ח"ו, דהיינו מלכות הנקראת מקדש, בסוד מקדש אדנ"י:

והנה

בהיותן הנה"י אמא נכנסין תוך רחל, בהיותה באחור הז"א, היה גם הנה"י דאבא נכנסין בה ג"כ, נמצא כי כמו שבזמן היות המוחין תוך ז"א, היו יוצאין ב' האורות, א' של רחל מאחוריו של ז"א, וא' מלפניו לשל יעקב,

גם עתה יוצאין מן רחל ב' הארת אלו. אמנם יש עתה בחי' אחרת חדשה לגמרי, אשר לא נמצאת בהיותן המוחין תוך ז"א, כי כבר נתבאר, כי בהיותן המוחין תוך ז"א, היה מסתיים יסוד אבא תוך ז"א ממש, בסיום יסוד ז"א, ומתלבש בתוכו. אמנם עתה אשר המוחין הם ברחל, הנה היסוד שלה הוא קצר, ואינו ארוך ומתפשט כמו היסוד של הזכר, נמצא כי כשנכנסין נה"י דאבא בתוכה, הנה היסוד דאבא יוצא ומתפשט חוץ מן היסוד שלה, ואינו מתלבש תוך היסוד שלה, והיה מתגלה למטה לגמרי.

פרק ה' סוד הפורים. סוד הפורים הנה נודע, כי כל זמני הגלות, עומדת

הנוקבא רחל עם ז"א, אחור באחור. אמנם אז היה בסוף אותן הע' שנים של גלות בבל כנודע, ואז היה מתחיל למעלה לעשות תיקון, כדי להחזירם פנים בפנים, אז הוא צריך הפלת דרומיטא בז"א. שהוא הסתלקות המוחין מן הז"א, ונכנסים תוך רחל, ונתקנת פרצופה, ועי"ז יכולה לחזור אחר כך פנים בפנים:

מהחברים • ענין פורים בהוד ענף

גבורה, סוד יין הרומז בגבורה. לכן הנ"ס בדם, שהרגו בשונאיהם, וגם השמחה הוא ביין) והנה אז בימי מרדכי, היה סוף זמן הדורמיטא של ז"א, וסוד שאמר המן ישנו עם אחד מפוזר ומפורד. ארז"ל על ישנו, שאמר המן, אלהיהם ישן הוא, פי' ישן הוא המלך שלהם שהוא ז"א כנ"ל. וזהו הדורמיטא, וכיון שהוא ישן, ורוצה לחזור פב"פ לחזור ולבנות בהמ"ק פעם ב', (וזהו נדדה שנת המלך, מלכו של עולם, כי חזרו המוחין בו, ונתעוררו. וזה סוד ונהפוך הוא, דהיינו שנהפך הוא

אמנם

בחי' הארה זו לא נמצא בו"א כלל בשום זמן, לטעם הנ"ל שיסודו ארוך, אמנם זאת בבחי' של יסוד דאבא, שמתגלה לחוץ מיסוד דרחל, ודאי שהיא הארה גדולה מאוד, שמתגלת הארת אבא אשר הוא טמיר וגניז מכולהו. והנה בחינת מרדכי, הוא סוד הארת יסוד אבא המתגלה בהיותו ברחל, כי מרדכי בא מאותו הבחינה, ומשם יונק שורש נשמתו, וזה סוד מרדכי, מרא דכיא, מר טהור, שהוא זך ונקי וב"ר, (ס"א - שלא נשברו מעולם בעולם התהוה, ונשאר זך ונקי) מצד אשר הוא היסוד דאבא. וזה סוד ואצבעותי מור עובר, והמבין יבין בסוד אצבעות שהוא מר עובר, (שהם חב"ד דאבא ואמא, אח"כ מתלבשים בנה"י שלהם בנוקבא) כי הם עוברים ויוצאים לחוץ, על כפות המנעול, והבן זה. (ס"א ובראשי הוא היסוד אמא, ס"א ובראשי אצבעות, כי שם פרקין עליונים דא"א, אשר שם חב"ד דאבא ואמא, ושם היסוד דעתיק, וגם נתגלה במצח). הנה המן הרשע, רצה לאבד הארת אלו, ולהרוג מרדכי הרמוז בהארה זו, כדי שתתבטל בנין פרצוף נוקבא הנקרא רחל, ולא יבנה בהמ"ק ח"ו, והש"י ברחמיו רצה להטיב עמהם יותר מכל אשר היה בתחלה, שכמוה לא נהיתה מימי קדם, והוא, כי הלא הארה זו של מרדכי, אינה יוצאת רק בהיות סוד זמן דרומיטא, אמנם אח"כ כשהם חוזרים פב"פ, ומסתלקין הנה"י דא"א, עם המוחין מן הנוקבא רחל, וחוזרין ונכנסים תוך הז"א כנודע, הנה אז שמתבטל הארה זו של מרדכי, בלי ספק. והש"י רוצה להטיב עמנו, ולהאיר לנו בכל זמן וזמן, ובכל שנה ושנה בימי הפורים האלה, שאז נעשה הנס, ושתמיד בימים האלה יתגלה אותו הארה של מרדכי, אפילו אחר היותן פב"פ, ותשאר קיימת תמיד. והנה הארה הזאת לא היתה, לא בשבת ולא בי"ט, אלא בפורים לבד, זשארז"ל כל המועדים עתידים לבטל, חוץ מן הפורים,

שנאמר וימי הפורים לא יעברו וכו', והבן מ"ש לא יעברו מתוך, כי תמיד נשאר הארה זו בזמן הזה של ימי הפורים, ולא תתבטל אף גם בחזרת תוך ז"א פב"פ, כי היא הארה אשר מעולם לא נהייתה כמוהו:

ז"ס

וזכרם לא יסוף מזרעם, פי' - כי אותו היסוד של אבא, הנקרא זכרם, לא יסוף ולא יפסוק מזרעם של ישראל תמיד, כי בכל ימי הפורים האלה, יהיה אותו הזכר קיים, ונתגלה אותו הארה:

זו"ס

מגלת פורים, שלא תתבטל, כי אותו היסוד של אבא, הוא סוד מגלת פורים כנ"ל, ונדע כי סוד מגלת התורה, הוא מציאת יסוד דאבא, תורה שבכתב, אותה הארה היתירה היוצאת לחוץ של יסוד רחל נוקבא, נקרא מגלת פורים, שהוא ארוך דמיון המגילה בצורתה. והענין הוא, כי כל אותן • ההארות לא נסתלקו מן רחל בחזירתו פב"פ, רק כל הארת ישארו בה, אפילו אחר סילוק המוחין ממנה כנ"ל:

גם

מגלה, פי' לשון גלוי, ופי' מציאת יסוד דאבא המגולה. גם מגלה חסר יו"ד, גי' ג"פ הוי"ה, שם סוד ג' מוחין דהוי"ת של חב"ד דנה"י דאבא המתגלין בה. (א):

הגהה

(א) (הג"ה. אפשר, כי לפי שיסוד המכריע הוא, וכולל נ"ה, לכן בהתגלות יסוד דאבא, מתגלין גם הנ"ה שהם חו"ב דרחל עתה.):

אמנם

כדי לקיים אותה הארה של מרדכי ברחל ביום פורים, לכן אנו נותנין צדקה לעניים, כדי שבכח הצדקה ההיא, תנתן גם אותו הצדקה מן היסוד דאבא הנקרא צדיק, לרחל הנקראת צדק, וזהו לענין תיקון פרצוף של רחל עצמה, ע"י צדקה, דהא בהתחברות צדק וצדיק, נקראת צדקה:

יסוד דאימא נכנס בתוך הז"א עד החזה, ויסוד אבא עובר ויוצא עד סוף היסוד של זעיר אנפין, אך כשנסתלקו נצח הוד יסוד דאבא ואמא, ונכנסו במלכות כדי לבנותה, נמצא שיסוד דאבא, הוא עובר ויוצא לחוץ ליסוד המלכות, וזהו ויעבור מרדכי, כי היה מאותו בחי' היוצאת לחוץ:

זי"ם גם כן לקחה מרדכי לו לבת, ואמרו רז"ל אל תקרא לו לבת, אלא לבית, כי יסוד אבא נכנס ברחל, והיא לו לבית. וזה שאמרו רז"ל בענין המגילה, נקרא ספר, ונקרא אגרת, כי מגילה לשון גילוי, והוא יסוד אבא, שהוא מגולה חוץ מיסוד רחל, כשהוא במקומו בזעיר אנפין נקרא ספר, וכשהוא בנוקבא נקרא אגרת. (אגרת בגי' שכ"ה ומנצפ"ך, בלקוטי ורה ספר יהזקאל, ותבין שאז היה קיבוץ כל הדינים, פרים חסר וי"ו לשון רבים, ב"פ פ"ר, גימט' ב' פעמים מנצפ"ך, עולה קס"ת, המנצפ"ך עליון היא גבורות גדלות דבינה, והם מכילין אל גבורות אחרים, (ס"א והב' חסדים) ולזה גבריא"ל אשר קסת הסופר במתניו והאזור במתניו, כי הם נצח הוד יסוד, הם סוד כל הגבורות שלוקח מנצפ"ך מבינה, ומנצפ"ך ממלכות, הם גימטריא קס"ת):

והנה המן הרשע היה מכשף גדול, ואשתו זרש מכשפה גדולה, וי' בניו י' ספירות דקליפות, וראה אותו הארה הגדולה, והבין שרוצה לחזור המלכות פב"פ, ושיחזרו מוחין נה"י דאבא ואמא לז"א, ולא ישאר בסוד דורמיטא, ובזה יהיה גאולה לישראל, ולכן רצה לבטל את הארה. והנה המן גי' צ"ו, • ואין צו אלא עבודה ^{בחי' צ"א} זרה, שהוא ראה זה הענין מתוך הקליפה, שהיא ע"ז, שהיא בעשיה, שעולה אל אדנ"י. והקב"ה ברחמיו, עשה עמנו נסים ונפלאות בזמן ההוא, וביטל מחשבתו. ולא עוד, אלא שאותו הארה הבטיחנו שתהיה תמיד בזמן הזה, ואע"פ שיחזרו המוחין למקומו בז"א, שישאר אותו הארה ההיא במלכות, כאשר היה באותו זמן. וזהו וימי הפורים האלה וכו', נזכרים וכו', דהיינו יסוד הנקרא זכר,

אמנם יש בחי' אחרת, והוא הארת מוחין שהיה לה בעת הדורמיטא, וכוונתו הם, שאותן הארת ישארו, גם במוחין שבה, ולא בסוד תיקון הפרצוף עצמו, וזה נעשה ע"י הצדקה כנ"ל, רק תוספות הארה יתירה בסוד המוחין, והנה זה נעשה על ידי אכילה ושתייה בימי הפורים האלה, כי אכילה גי' אדנ"י ע"ה, שהיא רחל, וזהו אכילה - אכל י"ה, כי ימשכו אליה המוחין, אשר הם כולם בסוד י"ה, כמבואר אצלנו במ"א. וגם שתייה, פי' - שת יה, והוא סוד החו"ב, הנקראים יה יה, כי הדעת שלה הוא ק"ל מצד הגבורות, ולית בה אלא נהירין דתרי מוחין גליפין בה. אמנם קריאת המגילה, הוא ענין שלישי, והוא להוציא אותן הארת לחוץ מיסוד רחל, בסוד מגלה כנ"ל, ודי בזה. וזה סוד על מקרא מגלה, כד"א למקרא ולמסע את המתנות, לקרותה ולהוציאה לחוץ ותתגלה שם:

ענין הפורים בזמן הגלות, כי בבבל אז היתה המלכות בסוד נקודה, וירדה למטה בבריאה, וצריכה בנין מחדש על ידי המוחין שיכנסו בה בבריאה. והחסידים שבאותו הדור, והחרש והמסגר, היו מתקנים אותה בכל ע' שנה של גלויות בבל, כל הז"ס שלה, עד שהעלו אותה למקומה, בין ב' דרועין, וכיון שנכנסו בה המוחין, נפל שינה על זעיר אנפין, כל אותן ע' שנה, כנודע בדרושים, שכשהיא צריכה בנין מחדש, אז היה הזעיר אנפין בסוד דורמיטא, שנסתלקו ממנו נצח הוד יסוד דאו"א. (כתב הר' בנימין, דאין לסמוך על זה, והעיקר הדרוש דלעיל, כי אין דורמיטא אלא אחר היות פרצוף שלם אחור באחור, ועיין כוונת נסירה) ונכנסו למלכות לבנותה, בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע, כאשר היה בתחלת בריאת עולם:

ובסוף הע' שנה, יצא מרדכי שהוא מבחי' הארת יסוד אבא, היוצאין חוץ מיסוד המלכות, כי כשהיו נצח הוד יסוד של אמא תוך הז"א, היו מלובשים בהם הנה"י דאבא, והיה

בחינת גבורה, ומוח בינה גובר בנוקבא, לכן צריך להיות השתיה מרובה. (א):

הגהה (א) הגה"ה - לכן אחשוורוש ושריו שהיתה כוונתן להרוס בנין פרצוף נוקבא, היתה שתיה כדת, אכילה מרובה משתיה, אין אונס, שהוא רמז לנ"ה אותיות נ"ס, וה"ג והב' כוללים גימטר' אונס, וכל זה היה כדי להרוס פרצופה:

והנה מה שאמרו רז"ל שצריך אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, הכוונה היא - כי ידוע שיש ניצוץ של קדושה בכל קליפה המחייבה אותה, ואם יסתלקו ממנו לא ישאר לו חיות ויתבטל לגמרי מיד. (ב):

הגהה (ב) הגה"ה צמח - ואע"פ דאכלו רעים אינן או"א, ושתו דודים אינן זו"ן על כל זה, אע"פ שכחא שריין, הנה אמא נותן הגבורה דנוקבא, שהם סוד היין. ואבא נשאר בסוד האכילה למעלה, לכן השתיה שנגלה למטה, הוא יותר על האכילה שהיא למעלה, ע"כ הגה"ה:

והנה ביום הגדול הזה, שיש אותו הארה גדולה, אנו רוצין שגם לזאת הנצוץ יגיע לו חיות לעצמו, מזה ההארה, אבל לא שיגיע כל כך להאיר לקליפה (ולזה צריך שישתכר האדם ביום הזה, עד שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, אולי ישגה ויתן ברכה לאותו ניצוץ שבקליפה ויתברך גם הוא, אבל לא תהיה ברכה כוונה שלימה, שאם יהיה כן יגיע לו הרכה, ותתברך גם הקליפה) (נ"א ולכן צריך לומר ברוך המן, להמשיך אור גם לניצוץ ההוא, לכן צריך לאומרו שלא בכוונה אחר שהוא שיכור וכבר יצא מדעתו, ואם היה בכוונה ח"ו יאיר גם אל הקליפה) ולעד"נ, כי כשאנו ממשיכין אותו מוח בינה ברחל, על ידי שתיית היין ברבוי גדול, יש הארה גדולה שיהיה זה כח להאיר גם לניצוץ ההוא שבתוך הקליפה:

ענין משלוח מנות - אמרו רז"ל שתי מנות ^{לפי} לאיש א', וב' • מתנות לשני האביונים.

יסו"ף, יוסף שהוא יסוד, מזרעם שנכנס ברחל. ומה שאמרנו שאותו הארה של יסוד אבא, לא היה אלא בסוף ע' שנה, אע"פ שבכל לילה נכנסים במלכות נה"י דאבא מלובשים תוך נה"י דאמא, א"כ היה ראוי שבכל לילה יתגלה יסוד אבא, מ"מ אין אותו הארה יוצאת וניכרת אלא לזמן ארוך, ולזה לא יצא אלא בסוף זמן גלות:

פרקו

ענין משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים. המנות, הם חו"ג שביסוד אבא, וניתנין למלכות, והם משתלחין מת"ת שבה ליסוד שבה, וזהו איש לרעהו. ומתנות לאביונים, הם חו"ב שלה, שנעשה לה מנה"י של אבא, וכל זה הוא להגדילה ולעשותה פרצוף אבא ג"כ, וכל זה הוא נעשה לה מבחי' אותו הארה שאמרנו, דהיינו ממה שמגולה מיסוד אבא, דהיינו מגלה, ואח"כ אנו קוראין המגילה. והכוונה להמשיך אותו הארה ולחזין, ולזה אמרו שפושטה וקוראה כאגרת. ואח"כ אכילה ושתייה, והכוונה - שלאחר שעשינו אותה פרצוף אבא, בסוד מנות ומתנות לאביונים, אנו ממשיכין לה הארת המוחין בהיותה פנים בפנים מבחי' הנ"ל, שהיא אותה הארה היוצאת לחוץ:

צריך לכוין באכילה, לב' י"ה י"ה במילוי יודי"ן, יו"ד ה"י יו"ד ה"י. ותכוין שהוא משם ע"ב, שהוא כנגד מוח דחכמה. ובשתיה יכוין לב' פעמים י"ה י"ה במילוי יודי"ן, יו"ד ה"י יו"ד ה"י, ותכוין שהוא משם ס"ג שהיא בבניה, עולה גי' יין, שהוא נגד מוח בינה. וזהו אכילה - אכל י"ה. שתיה - ש"ת י"ה. ולכוין להמשיך לה מוחין אלו, מוח החכמה ע"י אכילה, ב' פעמים י"ה י"ה, יו"ד ה"י יו"ד ה"י דע"ב. ומוח בינה ע"י שתיה, ב' פעמים יו"ד ה"י יו"ד ה"י דס"ג, גי' יין. כי אין לה אלא תרין מוחין, וצריך להיות השתיה מרובה מאכילה, לרמז למלכות שהיא

המלך וכו', ועטרת זהב גדולה מסטרא דאבא, גדול על כולם, אדם קדמאה, ודי בזה למבין. וזה סוד מלפני המלך, שנתגלה חוץ. מן המלכות, וזה שעשה נסים, כמ"ש ועל עמים ארים נסי, הוא הנס הגדול המתגלה בזמן הזה, אשר כמוהו לא נהיתה. גם שהחינו ביסוד, וקיימנו, בנצח והוד. וכד"א ואת כל היקום אשר ברגליהם. והגיענו לזמן הזה, זה המלכות, שהגיענו אל ג' הנ"ל, שהם נצח הוד יסוד הזה לצאת ולהלך לחוץ, ודי בזה עד יערה עלינו רוח ממרום:

מהחברים - ברכת המגילה, דע, כי שורש המן היה מן הקליפות, שכנגד ז"א דבריאה. ואות ה' מורה כח ה"ג דמנצפ"ך, ואותיות מ"ן מורה על ב' הראשונים היותר קשות:

זרש אשתו היתה משורשת מן הגבורה השלישית, שהוא צ' דמנצפ"ך. וסימנך ז' פצירא, והיא עצמה בת שבע של הטומאה, בסוד ז' תחלה שמה שהוא נגד דין של ע' שנה בפרוטרוט בסוד מוסיף גורע, הם ז' דורש, והם מתרבות ז"פ ע', למספר ה' מאות, הרי אלו ר"ש דורש, סוד הדינן של אחרונים דאלהים ברבוע, ושל מלואים ביודי"ן:

והכמיו שרשם באותיות פ"ך דמנצפ"ך, שהיו תחלה אוהבו עוזרים ומחזיקים לרשעו, וכשהתחילו להמתיק בסוד ימין י"י רוממה, נקראו חכמיו. והוא חשב להשחית את מרדכי, שהיה מיסוד אבא ומתפשט בזעיר אנפין, ע"י ע"ץ גבוה, ולזה היה גבוה חמישים אמה, רמוז לה"ג דאמא, אשר יסוד אבא עובר דרך שם כלול בהם:

והפיל פוה פי' - שנעץ ו'. הרמוז לו' בין אותיות פ"ה, גי' מנצפ"ך, כדי לסבבו בגבורתו. והוא לא ידע, כי ב' פעמים קמ"ג יש באמא מימינא ומשמאלא, עולין ג"כ פוה ע"כ קראו לימים אלה פורים, כי אותיות מ"י שבבינה

גם יש לדעת, למה ברעהו אמר מנות בתי"ו אחד, ומתנות לאביונים בב' תוי"ן. אמנם כבר ידעת, כי היסוד נקרא איש, ועיקר הארה יום זה, הוא גלוי יסוד אבא, והוא זכר בהיותו מלובש תוך היסוד דאמא, לכן אמר מנות בתי"ו אחד לבד, כי תי"ו הוא מצד הנוקבא, באופן שהם ב' מנות - א' מצד אבא, דהיינו אותיות מ"ן וא' מצד נוקבא ו"ת. ואמר איש לרעהו, איש שהוא יסוד אבא, לרעהו שהוא יסוד ז"א, כי אם היות אבא גדול, בהיותו יורד למקום היסוד ז"א נקרא רעהו, על דרך זעיר אנפין כשיורד ליצירה, שנאמר עליו שלף איש נעלו ונתן לרעהו:

ומתנות לאביונים שהם מצד אמא, ולכן הם בב' תוי"ן, כי הם מצד הנוקבא, והם ב' מתנות לשני אביונים, שהם נצח הוד, שהם אביונים, כאשר ידעת ענין הערבה, שאין בה לא טעם ולא ריח, והם נקראים אביונים, עד הוד היא התפשטותם:

גם מה שאמרו רז"ל, כי בימי הפורים האלה נותנין צדקה לכל הפושט ידו, הענין - כי הגבאי של צדקה, הוא היסוד, ובימי החול שהוא יסוד ז"א, צריך לראות למי נותן הצדקה, כי יש בו אחיזת דין. אבל עתה שהוא יסוד אבא הארה גדולה, ואין צריך להקפיד, אלא כל הפושט ידו נותנין לו. (צמח, מכאן לאכל בפורים, שאינו נוהג דברים שבפרהסיא, ולא דברים שבצינעה, כי גם בפורים יש יסוד אבא) והנה בברכה אחרונה של המגילה, הם ה' מטבעות, ה"פ נ"ו, הרב את ריבנו והדן את דיננו וכו', כנגד ה"ג מנצפ"ך בעלי הדין והמריבה:

סוד הברכה של המגילה הוא, כשאר ברכת המצות המבוארים במקום אחר, ברוך - בבינה. אתה ה' אלהינו - חסד ת"ת גבורה. אשר - בינה. קדשנו - בסוד הת"ת. במצותיו - נצח הוד. וצונו - על ידי היסוד. על מקרא מגלה - סוד המלכות. מגלה נקרא הארה היוצאת חוץ מן היסוד דאבא, והוא סוד ומרדכי יצא מלפני

יהו"ו. כי כלתה אליו הרעה, ס"ת יהו"ה. ראה כי כלתה אליו, ס"ת היה"ו. "יבוא המלך" והמן היום, ר"ת יהו"ה. זה איננו שוה לי, ס"ת הוה"י. וגדולה למרדכי על זה ויאמרו, ס"ת היה"ו. יצא מלפני המלך לפני המן, ר"ת יהו"ה. עד כאן י"ב הויו"ת. (ג' שמות של אהו"ה) 'אחשדרפני המלך' ואל 'הפחות, ר"ת אהו"ה. (ס"א המלך והמן אל המשתה ר"ת אהו"ה). "את הלבוש" ואת "הסוס, ר"ת אהו"ה אל היהודים" ואל "האחשדרפנים, ר"ת אהו"ה. ד' שמות אהו"ה - הבריה אל יד הגי, ר"ת אהו"ה, הנשים אל יד הגי, ר"ת אהו"ה. אשר ישלטו היהודים המה, ר"ת אהו"ה. את ימי הפורים האלה, ר"ת אהו"ה:

המלך ודתו ובהקבץ, ר"ת וה"ו. המלך וישניה ואת, ר"ת וה"ו וס"ת כה"ת.

ויבא התך ויגד, ר"ת וה"ו. (ס"א ותמאן המלכה ושת, ר"ה וה"ו). (ס"א והשרים ויעש המלך, ר"ת וו"ה). ויבוקש הדבר וימצא, ר"ת וה"ו. ויבא המלך והמן ר"ת וה"ו. (ס"ת ה' שמות של הה"ה) מדינה ומדינה ככתבה, ס"ת הה"ה. וביזה הנערה באה, ס"ת הה"ה. אביה ואמה לקחה, ס"ת הה"ה. ומה יעשה בה, ס"ת הה"ה. הפורים הזאת השנית, ר"ת הה"ה. יעשה בכל מלכותו, ר"ת יב"מ, שם דע"ב, וגי"ב. כי גדול מרדכי, ס"ת יל"י. יתנו יקר לבעליהן, ר"ת יל"י. יד איש משרי, ס"ת שד"י. לפני המלך אחשורוש, ס"ת יכ"ש. מרדכי להסיר שקו, ס"ת יר"ו. נופל על המטה, ס"ת לל"ה. טעם הסכמת המן, לגזור הגזרה על ישראל באדר, יותר מבשאר חדשים, מפני כי י"ב חדשים הם נגד י"ב צרופי הויו"ה, והוא החודש הזה אשר צרופו הוה"י בהיפך, אשר הוא סוד הדין. לכן הזכיר המן השם בהיפך, ז"ה איננו שו"ה ל"י, ס"ת הוה"י. ואסתר רצתה להמשיך את הרחמים, והזכירה הויו"ה ביושר, "יבא המלך" והמן היום, ר"ת יהו"ה. והקדוש ברוך הוא הסכים עם אסתר בבחי' א', רחמים לישראל. ועם המן לבחי' א', דין להמן, נגוף ורפוא, נגוף להמן, ורפוא לישראל:

נשתתפה לז"א, להפוך הקללה לברכה ע"י אסתר, שהיא יסוד דאמא. לכן צריך לכון בברכה ראשונה על מקרא מגילה, בהויו"ה ניקוד פתח שורק שורק צירי, כי מאבא שהוא י', ונקודה פתח, יורדין ה"ח סוד ה' ראשונה, מיסוד דידיה הרמוז בניקוד שורק, ומתפשטות לז"א שהוא ו', ליסוד שלו, שהוא ג"כ שורק. והכל ע"י אמא, ממלכות דיסוד שלה, שהיא [לשם: ה'] אחרונה, ונקודה צירי מאמא:

וניקוד • ברכה שנייה, ההויו"ה זכרים בחירק, ונקבות בקיבוץ, לכלול בנס זה נ"ה. ואע"פ שעיקרו בנצח, וחנוכה בהוד, מ"מ הרי אבא ואמא שניהן נתיחדו בנס זה, והנה אבא סוף התפשטותו בנצח, ואמא בהוד:

ובהויו"ה של שהחינו, צריך לכון בב' הויו"ת, ראשונה לשלמותו. חד,

כולו חול"ם שהוא אור וניקוד ז"א, וא' כולו חירק שהוא ניקוד נצח, שהוא היה עיקר הנס. **ודע**, כי בכל שהחינו, צריך לכון בב' הויו"ת, ראשונה לעולם חולם, והשניה לפי הזמן:

ובברכה אחרונה (הרב את ריבנו), בפתיחתה צריך לכון כל

האותיות ההויו"ה שב"א, שהוא ניקוד גבורה, לרמז שהגבורה נהפכה לעזרתינו. ולכן בברכה זו יש ה' כפולות, נגד ה"ג מנצפ"ך. כי הרב ריבנו, רומז לגבורת אבא. והדן דינינו, לגבורת אמא. והנוקם נקמתנו, לגבורת ז"א. והנפרע לנו מצרינו, והמשלם גמול, לגבורות לאה ורחל. ובחתימתה, יכוין לרחל, בהויו"ה בניקוד אלהים, בסוד כוס ישועות (האל המושיע) אשא. וה' עלין תקיפין (ה' אותיות אלה"ם) דסחרין לשושנה:

וצריך לכון בשמות היוצאין מהמגלה, ואלו הן - "היא" ו"כל" הנשים

"יתנו, ר"ת הוה"י. לבדו עותה המלכה ושתי, ס"ת והה"י. ושתי המלכה לפניו ולא באה, ס"ת יהו"ה. "ומלכותה" יתן "המלך לרעותה" הטובה, ר"ת ויה"ה. "יום" ו"במלאות" הימים "האלה, ר"ת ויה"ה. יהודי היה בשושן הבירה ושמו, ס"ת

כולם בניקוד קמין, והם כ' קמזין, וקמין הוא י"ו, ס"ה הקמזין של הכ' אותיות גי' ש"ך, וה' הויו"ת עצמן גי' ק"ל, הרי הכל ת"ן. וז"ס [גם] י"י יתן הטוב, ר"ל - שגם זה הויו"ה שהוא בז"א, כשהוא מלא מן המוחין שהם בסוד יודי"ן, בסוד ג' טפין, אזי הוא מקבל ה"ח, שהם ה' הויו"ת הנ"ל עולים ת"ן, והם בחי' טוב, שהוא היסוד, והיינו שאמר ה' יתן הטוב, וטוב גי' י"ז, היינו היסוד: **וה"ג** הם ה' הויו"ת בניקוד אלהים, גי' ש"ן, ועם ה' הויו"ת עצמן העולין ק"ל, עולה תלמוד שהוא מצד הגבורות, איסור והיתר, קלים וחמורים. ושניהם יחד הם ה"ח וה"ג, שהם ת"ן ות"פ, ושורש החסדים שממתקין הה"ג, הכל עולה תתקל"ה, כמנין מרדכי אסתר:

וכבר ידעת, שיסוד אבא מגולה מחציו ולמטה, לכן תיבת מגלה חסר י', שיסוד אבא מגולה מחציו ולמטה, ויסוד אבא (לש"ס: עי' משנת חסידים פ"ה מ"ה דאמר שם ז"ל, ומפני זה מגלה הוא חסר יו"ד שהוא סוד יסוד אבא שבו יו"ד של הויו"ה המגולה מיסוד אימא מחציו ולמטה ונכסה ביסוד ז"א, עכ"ל) אות י' שבשם הויו"ה, מתפשט עד יסוד ז"א, וזה הטעם שצריך להתפשט המגילה כאגרת לפרסומי ניסא, דהיינו נ"ה דיסוד אבא. ולהיות שמתפשטות, ר"ל גלוי האור הזה דיסוד אבא בז"א. וכבר ידעת, שז"א דיוקן ס"ת עליונה, לכן צריך לכתוב המגלה בשירטוט ובתגין כס"ת. וכבר ידעת שטעמים ונקודות סוד ע"ב ס"ג, ואינם מתגלין בז"א מפני רבוי אורם שלא יגרמו ח"ו איזה שבירה, ולזה מתגלה שם רק מ"ה וב"ן, סוד תגין ואותיות. ולהיות שכולם כלולים ביסוד אבא לבד, כי יסוד אמא קצר, ולזה א"צ רק עמוד א' במגילה, דהיינו ה"ח ממתקין את ה"ג ונעשו א':

וכבר ידעת כי נס שאמרנו, הם נ"ה דיסוד אבא, הם ב' לוחות, מ"ס שבלוחות בנס היו עומדין, כלומר מ פתוחה בלתי קו סתומה, צורתה נ', וס' הוא ס' של נס, ונצח ענף חסד, שיש בו ע"ב ד' יודי"ן, ה' דברות בלוח ימין, ויש בו סוד יו"ד דאבא שורש החסדים, לזה המ'

כי כלתה אליו הרעה, ס"ת יהו"ה רחמים ביושר, ראה כי כלתה אליו ס"ת היה"ו שהוא דין, וגם הוא ביושר, ואם תדקדק בב' תבות כי ראה, ס"ת י"ה, לומר כי בשיתוף ב' שמות אלו, נפעל הכל י"ה ו"ה, כנודע אם עונות תשמר יה אדנ"י מי יעמוד והבן זה:

פורים סוד הוד, ולזה יש במגילה הרבה ויין. גם העמוד שהוא • בחי' וי"ו, לרמוז להוד שהוא בחי' וי"ו. ודע, כי נ"ד פעמים נאמר המן במגילה, וכן יש נ"ד אותיות בעשרת בני המן, צ"ל שסובר ארידי מלא. וז"ס וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי, ז"ס 'הצילני' נא "מיד אחי, "מיד גי' ד"ן, ור"ת המן (עיין בכ"י ח"ג סימן י"א):

משם הרב ולה"ה - והנה צריך אתה לדעת, כי מגלה הם ג' הויו"ת שהם ברישא דחוורתא. ומאלו ג' הויו"ת נתפשטו י"ג ת"ד, ר"ל מי אל כמון וכו', וגם אל רחום וחנון וכו', וגם ת"ך גספ"י וכו', שהם בא"ת ב"ש אל רחום וכו'. ואלו הי"ג ת"ד הם נכנסין תוך אבא, ומאבא לאמא ולהיותן שהם נכללין קודם ביסוד אבא, ואח"כ נכללין ביסוד אמא ג"כ, ונכנסו ג"כ אל הז"א. וכבר ידעת, כי יסוד אבא מלובש גו יסוד אמא, וידעת כי יסוד אמא הוא קצר, ויסוד אבא הוא עודף ויוצא לחוץ לתוך חלל של הגוף דז"א. ומרדכי בחי' יסוד אבא, ואסתר בחי' יסוד אמא, היינו דמלכות דיסוד אמא, ומרדכי דיסוד אבא עצמו. ולזה היה נקרא מרדכי איש ימיני, שהוא יסוד אבא כנודע, שבו מתגלין ה"ח בפום אמה. וביסוד זה יש בו בחי' יוסף ובנימין, ולהיות שמרדכי היה מבחי' בנימין, לזה היה לו הצער הגדול הזה בימיו, כי בנימין בסוד שם ב"ן, מבחינת די"ן, אלא שאינו נראה במקומו, מפני שהימין מחפהו. ובחי' זו של בנימין שהוא שדי, לכן מרדכי היהודי עולה שדי:

ולהיות שמרדכי ואסתר היו מבחי' אלו י"ג ת"ד, ואלו י"ג ת"ד הם י"ג הויו"ת דשמות ע"ב כמנין תתקל"ו, שכן הוא מנין מרדכי אסתר ע"ה, ומרדכי מצד ה"ח, ואסתר מצד ה"ג, ולזה הם כולל ביחד י' הויו"ת. וה' הויו"ת שהם ה"ח,

ל"א י"ג

שאינן אור זה מתפשט ביסודה, אלא יוצא לחוץ, לפיכך לא נגלה בפירוש הויו"ת אלו במגלה. גם יש בה הארה בדעתה, מדעת שביסוד אבא, ג' שמות אהו"ה. ומדעת (לש"ם: ר"ל מדעת דז"א הנעשה מיסוד או"א, מ"ח פ"ו מ"ד) שביסוד אמא, ד' שמות אהי"ה, וכל אלו תמצאם במגלה יוצאין, כנ"ל באר היטב:

והנה כשיוצא מיסוד אבא, מתפשט בין ירכותיה, ולכן אין הויו"ת עצמן נכתבין במגלה בפירוש, רק בר"ת וס"ת. **וצריך אני לפרש**, שקודם שאלו האורות דאבא, נכנסין ברחל (לש"ם: בזמן הדורמיטא), היו נכנסין תחלה בלאה, וכשנכנסין בה עשו ג' הארת בג' פרקין (לש"ם: נה"י), שהם ג' אהי"ה. וגם יש בה ג' אורות (לש"ם: הם אורות ההויו"ת, כי המוחין דז"א הם הויו"ת וכשיצאו הנה"י דאו"א מז"א בסוד הדורמיטאלהכנס בלאה, האירו בה האורות ההויו"ת שנצטערו בהמוחין דז"א) מהמוחין כשהיו נכנסין תוך הזעיר אנפין, דהיינו - א' של הארה דיסוד אבא לאחורי (לש"ם: שמאיר לאחוריו ליתן ללאה) לאה, וב' מהפנים דיסוד אבא, שהם בפני (לש"ם: שמאיר לפניו להיות לז"א עצמו) הז"א, שהם בחצי הת"ת עליון, וא' הכולל שניהן לזה ולזה. נמצא שיש בלאה ח' (לש"ם: כי השלישית אשר מיסוד הוא כלול מב' כידוע, ולכן הם ד' אהי"ה וד' הויו"ת. כנ"ל לפרש דברי הרב זלחה"ה, והש"י יכפר ויאיר עיני בתה"ק) האורות, ד' הויו"ת דע"ב, משולבים עם ד' קס"א (לש"ם: הם עולים תתקל"ה), וב' כוללים (לש"ם: ר"ל כללות הד' הויו"ת וכללות הד' אהי"ה הם ב', והם תתקל"ה) של הויו"ת אהי"ה, ואחד הכולל את כולם, ס"ה גימטריא תתקל"ה, כמנין מרדכי ואסתר:

ואותיות ג' אהי"ה פשוטים גימטריא ס"ג, וי"ב אותיות של ג' הויו"ת הם ע"ה, וא' כולל של הויו"ה, וא' כולל של אהי"ה, הרי ע"ז. ובאלף בי"ת של א"ל ב"ם, הם ה"ץ, גי' המן. והג' שלובים במלואם, של ג' הויו"ת ואהי"ה, גימטריא תרצ"ט, וג"פ של הויו"ת ואהי"ה, גימ'

נעשה נ' דהיינו חמשים. ולהיות שישראל חטאו ביסוד שלהם, ולקחו נשים נכריות, וחותרם המלך העבירו לסט"א, הם ע' אומות התלוין בסמא"ל, לזה נתגלגל עליהם עון הברית ביין, בזמן סעודות אחשורוש, והיין גי' ע'. וכבר נודע משארז"ל, הבא על הגויה כאלו השתחוה לע"ז, כי כשכורע לעבירה, כאלו כורע לע"ז, לזה הוצרכו לקבל התורה שנית, כמה שכתוב קיימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקבלו כבר, היינו סוד הנס, סוד ב' לוחות, כמו בימי משה, כן בימי מרדכי ואסתר ניתנו סוד ב' לוחות:

והנה • כבר ידעת ענין הדורמיטא, ובקיעות יסוד אבא לחוץ מיסוד רחל, ועל ידי כן שיצא האור הזה והאירו ברבוי בלי כבוי, ירד ההארה עד העשיה, ואלמלא זה לא היה יכול להנצל מכלייה חס ושלום, מפני פגם היסוד שלהם: **והנה** כבר ידעת, כי נצח הוד דזעיר אנפין, מאירין בה הנצח בכל קו הימין שלה, בג' פרקין. וכן ההוד אפילו שהוא באחור, הוי ו' פרקין, ונמצא שיש בה ו' אורות, וה"ו וה"ו שהם בנצח הוד דזעיר אנפין, כי הנצח הוד דזעיר אנפין, הם בסוד ווין, הנחלקים לב', בסוד א', א דצבאות, כזה - א, המתפשטין בקוויין שלה, ויש בהן ב' ווין, נגד נצח הוד. ואות ו' ביסוד זעיר אנפין הכוללם בקו האמצעי שלה, ואות ה' שבין ווין, הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם. גם יש בה ה' אורות של שמות, שכל א' יש בהן ג' ההי"ן, הה"ה, שהם בסוד תפארת נצח הוד יסוד מלכות דזעיר אנפין, שהיא העטרה שבכולם, ולזה באה בסוד ג' ההי"ן כל שם, כי השפעתן על ידי הנצח הוד יסוד, ולזה אלו השמות רמוזים במגלה כנ"ל:

ואחר כך כשנכנסין מוחין דאבא ואמא, נשלמים ונעשין י"ב הויו"ת, ג' הויו"ת בנצח אמא, ג' בהוד אמא, ג' ביסוד אמא, וביסוד אבא הוא עודף מיסוד אמא, ויש לו ג' הויו"ת ביסודו, יותר מיסוד אמא, גימטריא מגלה. ולפי

מהחברים • כתיב אלה המצות, שאין

נביא רשאי לחדש, מהיכן

סמכו למגלת אסתר, מדכתיב כתוב זאת זכרון
בספר, ב"ת סמ"ך פ"א רי"ש. ועוד בספר, במספר
קטן ח"י, וד' אותיותיו גימטריא אל"ף קמ"ה, והיינו
ג' מגלת אסתר עם כולל. עוד מרדכי היהודי גימ'
שד"י, ברוך מרדכי היהודי, גי' ישראל עם הכולל:
כבוד מלכותו ואת יקר תפארת גדולתו,
גימטריא אלה בגדי כהן גדול, מכנסים
כתונת מצנפת ואבנט חשן ואפוד ומעיל, והוא
מוסכם עם המדרש:

שאל גי' אג"ג מלך עמלק, זה לעומת זה.

מרדכי בתוספת י' וכולל, גימ' ג'
פעמים המון, וכשביקש לבולעו ולהשחיתו, לקח
הוי"ה הפוכה, ובס"ת זה אינו שוה לי. ואסתר
שבקשה גאולה, לוקחה לעצמה הוי"ה יש"ר, ר"ת
יבא המלך והמון היום. ומלכא שלם כד הוא דאין
לטב את בניו, דאין לבייש את עושקיהם, לפיכך ד'
תיבות אלו, שהם ר"ת הוי"ה ישר, גי' ר"ע, על שם
יגמר נא רע רשעים:

ואותו הוי"ה ישרה, נתפשטה בס"ת בשעת

מעשה, ונתאמצו בשם י"ה עטרה
לראשה, ע"ש כי ב"ה ה' צור עולמים. וזה סוד,
כי ראה כי כלתה אליו הרעה, ס"ת י"ה יהו"ה. ועוד
נתאמצה במלואה הוי"ה, באומרו מאת המלך,
ר"ת מ"ה במלוי השם הראשון, דאינון האתוון
מתלבשין בקליפות לאכנעה לון. עוד המון העץ,
גימטר' י' הוי"ו"ת ס"ר, אכן ס"ר המות, שכולם
מסכימין במפלת המון ובניו, והיינו המון מן התורה
מנין וכו', אכן ס"ר מור המות, שכולם נתלו בבזיון,
לכן מיתתו (לש"ם: של אגג) היתה בסייף:

עוד שבע ועשרים ומאה מדינות היה

לאחשורוש, היה מ"ס על הארץ, פי'
ק' מדינות ביבשה, והשאר ואי"י הם גימטריא
כ"ז הים. מחה אמחה את זכר עמלק, מ"ס
בשניהן נוטריקון מיתה. ח"ה גימטריא י"ג,
אח"ה גי' י"ד. מכאן סמכה אסתר לשאול מאת

קמ"א, (ר"ל פשוטים) והמן גי' צ"ה, ס"ה תרצ"ט
וקמ"א וצ"ה, גימ' מרדכי ואסתר, שהם תתקל"ה:
והנה לפניך, איך בלאה נתהוו בה המוחין,
אבל הם דרך העברה, ולזה מרדכי

שהוא מרא דביא, עובר מלאה לרחל:

וצא"ל (לש"ם: הוא באמת דרך אחרת לגמרי
מהנ"ל) שהארת שאמרנו דרך כלל,

הריני מפרש דרך פרט, שההארה היוצא מיסוד אבא,
בא ליסוד פנים דזעיר אנפין, ובהארה היוצאת מצד
האחור נגד פני לאה, הם בסוד ב' אהי"ה פשוטים,
והאור שבנתיים דהיינו מהכלי עצמו, ר"ל מיסוד
אבא שהוא בסוד הוי"ה. וכשמסתלקת הארה זו,
נשאר זעיר אנפין בסוד דורמיטא, גימטריא מרדכי
כנ"ל. כי מרדכי הנכנס בלאה, ועושה אלו הב'
הארות בלאה פעם ב', ויש בה ד' הארת ד' אהי"ה,
וכן יש בה במגילה ד' אהי"ה רמוזין. והוי"ה דכלי
יסוד אבא נסתלק (לש"ם: נסתלק מז"א בדורמיטא
ונכנס בלאה) בלאה ג"פ בג' קווין, וכל קו יש בו ג'
פרקין, הם ט' הוי"ו"ת, וג' הוי"ו"ת דרישא חיוורתא,
דהיינו רדל"א, נמצא שהם י"ב הוי"ו"ת, הרמוזין
במגילה הזאת, שהם במלוי ע"ב, גי' תתס"ד, וד'
אהי"ה פשוטים גי' פ"ד, ס"ה גי' תתקמ"ח, (ועם
י' אותיות גי' תתקנ"ח) הם גי' מרדכי אסתר, והי"ג
יתרים שמרדכי ואסתר לא היו אלא תתקמ"ה, (צ"ל
תתקל"ה) תסיר (לש"ם: עי' בזה במ"ה פ"ו מ"ו ז',
נוסח יותר פשוט) מזהם (לש"ם: מהוי"ו"ת ואהי"ה) נגד
ט' אותיותיהם וב' תיבות מרדכי אסתר וב' כוללים,
לפי שאין להם עמידה בלאה, תיכף יורדת ברחל,
ולכן חסרו מהם הי"ג כנ"ל. **וכבר ידעת** (לש"ם:
כצ"ל, במ"ח שם פ"י, ולהיות שהיסוד הוא שורש הדעת
ויש בו ג' שמות אהו"ה כנ"ל, ולכן כאשר נכנס בלאה
ניתן בה בהדעת שלה ג' שמות אהו"ה, והם במילוי יה"א
שהוא גמטריא תמ"ב) תיכף כשנכנסין המוחין בלאה
בדעת שלה, ולהיות שורש כל הדעת כנודע, נעשה
בו ג' שמות אהי"ה במלואן יה"א, ס"ה גימטריא
תמ"ב, (ס"א, אהו"ה, דהיינו קס"ג קמ"ג קל"ו
גימטריא תמ"ב, עכ"ל הרב):

המלך, שיום י"ד יהיה גם כן יום הקהלה בשושן, ע"כ מהחברים):

תלתא

אינון, עבד שפחה אמה, כי אמה בכורסייא בבריאה. וז"א ועבד במט"ט ביצירה, ומלכות ושפחה בעשיה. פ" - כי כל זה בנוקבא דזעיר אנפין, פ" - כי אחר המיעוט, נסתרה בכורסייא, ולא נסתרה רק במלכות שבה, והמלכות שבה עדיין ראשה מגולה, דהיינו כתר שבמלכות שבה, והוא באצילות שבא לבריאה, והוא עתיק בבריאה, ואמא מקנא בה. ואבא דלא פסיק, כלול בה. ונשאר כתר שבה מגולה, כדפירשתי. דמות כמראה אדם, והיינו בריאה, וזהו שצפה יחזקאל בבריאה שביצירה, דהיינו דמות כסא ולא כסא, וכן דמות מראה, ולא מראה היינו מלכות שבה, שהיא דמות ואדם היינו ת"ת, וזה סוד אסתר שנסתרה בכסא:

זי'

נערות הראויות לתת לה, הם ז' עולמות, דהיינו ז' בחי' המלכות שבמלכות שבה, שהם הנסתרות לגמרי, דהיינו רק ג"ר שבהם קצת מגולה, והקליפה נגד הבריאה, שלא תתערב באצילות, דלא יכיל לאתערבא. ובחינת אחשוורוש הוא דוכרא שבקליפה, שהיה לו אחיזה כנגדו, ועל כל זה לא היה משמש בה ממש, כמאמר רז"ל שידה ניזדמן לו כדמות אסתר, דהיינו מלכות נוקבא דקליפת נוגה:

ואנכי

הסתר אסתיר פני ביום ההוא, היינו בינה, ולכן אין נסתר אלא בבינה. וביום ההוא, שייך נמי בבינה, שהיא נעלמת נגד בינה, וביום ההוא הסתר אסתיר פני ומצאוהו וכו', היינו הקליפות אשר כנגדה היא בבריאה. וכוס של ברכה הוא בריאה. דכוס ג' הכסא, ויין ג' דין ה"ג שבה, מתלבשות בבריאה. וגם ה"ח הנשפעים מז"א, שהם היו שם נפרדים ונבררים, ובינה שבבריאה משפיע ה"ג לעולם העשיה, ות"ת מיצירה שבבריאה משפיע ה"ח לעולם יצירה וזהו כי ת"ת מקנן ביצירה במט"ט:

אסתר

ג' שושנה, גם אסתר ג' תרע"א פחות י', והוא סוד נקודה עצמה

פנימית המסתתרת, וזה סוד י' של אדנ"י, כי אדנ"י במלואו גימטריא תרע"א. אמרו רז"ל אסתר ירקרקת היתה, כוונה - שישראל קודש, ועונין אמון, מקבלין הארה מב' א"ל, א' מזעיר אנפין, וא' מאריך אנפין, שהוא מי אל כמוך וכו', כי אל דא"א, מאיר לזעיר אנפין, ואז הז"א מאיר לנוקבא פנים בפנים, לפי שא"ל הוא בפנים, והארה הוא בפנים, וב' א"ל במלואן גימ' ש"ע, והארה הנ"ל היא תלויה בעניית אמון, לכן אמר דוד מלא פניהם קלון, ס"ת אמון, דמאחר שלא האירו באמון • בב' אל דאבא ואמא ודז"א, מלא פניהם קלון, שלא רצו לקבל מא"ל אותיות מלא פניהם העולה קפ"ה, יהיה להם קלון, ג"כ גי' קפ"ה ע"ה. ויבקשו שמך, ר"ל שהוא הוי"ה אדנ"י, שעולין אמון. והנה אסתר המלכה כשלבשה בגדי מלכות, ובאה לדבר לפני המלך, שנכנסה לבתי ע"ז מקום הקליפות, הוסר הארת הא"א, ולא נשאר בה רק הארת ז"א, לכן היתה ירקרקת, שלא היה לה רק הארת ז"א, שאם לא היתה לה אפילו הארת ז"א, היתה שחורה לא ירקרקת, לכן אמרה אלי אלי למה עזבתני, שאל א' דא"א הוא מסתלק, למה עזבתני הוא אל דא"א, כי אל דא"א צריך להשפיע אל א"ל דז"א, ומשם לנוקבא. ואע"פ שז"א משפיע בה, כיון שאינו נמשך לה אור אלא מעצמו ולא מאל דא"א, הוי כאלו היא נעזבת משניהם, לפיכך עזבתני לשון יחיד, אע"פ שנכפלה מלת אלי אלי, והיא אומרת לז"א שעזב אותה מהארת אל עליון והבן ירקרקת היתה.

סוד מרדכי ואסתר להרח"ו ז"ל

כתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום. בכ"מ שנאמר ואלה, מוסיף על הראשונים. אמנם בעולם הנקודות, כח"ב לא נשברו, וגם המוחין דז"א לא נשברו, אלא נשארו במעי דבינה. א"כ יפורש אלה - א' בחכמה, ל' בינה, ה' דעת, שהיא במקום כתר בעצמו, שהוא ה"ח כולל ה"ג. וזהו פ"י ואלה, שהם ג' נקודות כח"ב, וגם כח"ב דז"א נוסף על הראשונים, מלכו ולא נשברו. אבל היוצאין מאשר שהוא בינה, שייך

הוא צורת י' בחסד, (ס"א צורת מ') בחי' האצילות שמקפת היד, נקודה בהיכליה לאברהם, שהוא ממתק הגבורות כולם, ומפני זה היה אברהם מגייר אנשים ושרה נשים. וכשנתעברה הגר בראשונה, כוונה שרה להקל מעצמה הדין, ונתנה עיניה בעוברה, כדכתיב ותקל גבירתה בעיניה, שהקל בעיניה, שעל ידה הומינה תקלה לאותו עובר והפילה, וע"ד ונשא השעיר עליו, והקל עי"ז הדין משרה. ועל אברהם ארז"ל כתפוח בעצי היער וכו', כי הוא ממתיק העולם בחסדים, הנקראים בנים ובני בנים, והוא מתווך בניהם וכוללם. ועל שרה נאמר כשושנה בין החוחים שהם הקליפות, כן רעייתי בין הבנות, הם ה"ג • הקדושות כוללתן שרה, פי' - אלהים ביודי"ן גי' ש', וברבוע ר', וה' אותיות אלהים הוא ה', והם ה"ג. והנה שרה חייתה קכ"ז שנה, נגד ק"ך צרופי אלהים וו"ק דז"א שהם באמא, ולכן אמרו במדרש מה ראתה אסתר למלוך על קכ"ז מדינות, פי' - מה הארה גדולה היתה לה כ"כ, למשול עליהם. עוד מלת ראתה היא הארת, ויהיה מה הארת אסתר, כי הוקשה לו שהרי שם אלהים אינה בונה רק ק"ך בתים בלבד, א"כ איך מושלת על ז' יתירים. והשיב מפני שמקבלת מן שרה אמא, וקבלה כל כחה:

ולזה מלכות היא אסתר, ג"כ יש לה אדניי ברבוע קכ"ו, (ס"א ואמא שרה) יורד עמה שלא ינקו ממנה החיצונים, וכשיורדת למטה מתפשטת בנקודה עשירית שבה לאחשוורוש, שהוא בראש הקליפות, לעשות ז"א כדלקמן, וידוע בשעה שיש"ס בא להתפשט בתבונה, קודם התלבשותה, נותן בינה שבו בנצח תבונה, וחכמה תבונה בהוד יש"ס, א"כ יסוד שהוא לעולם המכריע, כשהוא עתה דבר חדש בהוד יש"ס מכריע בנתיים, ומציאות הכרעה ההוא, בחי' רוח משה, מאחור דאבא ומפנים אמא, שהוא קפ"ד קס"א. וג"כ יסוד אמא מכריע כך, ויוצא משם רוח אהרן, שמזדווגת או"א למעלה, מהארת עטרת אבא, תוך יסוד אמא:

לומר בהו וימלוך וימת, מפני שהוא בארץ אדום, אתר דכל דינין מתערין תמן:

וכתיב אלה בני שעיר החורי, אלה פסל את הראשונים פי' שעיר - שנותן מה"ד למדת שיעור, שלא יתפשטו ביותר, וזהו פוסל, מלשון ויפסול לוחות:

החורי - בחי' אלהים, היינו דינין, (הג"ה, נ"ל, כי חרי גי' אלהים ברבוע, ר'. ועם ח"י אותיות פשוט ומלא, הרי חר"י):

ונודע כי אברהם אבינו מדת החסד מאבא, ומתחלת ימיו היה העולם נמשך ע"פ הדינין, וכשראתה שרה שהיא מבחי' אבא, ובתחלה שהיה באברהם דינין, רצה למתקם ע"י הגר, שהיא תכללם בעצמה להרחיקם מגבול אברהם, קודם לידת יצחק. וכן הג"ר גי' יצחק:

והכוונה - כי הג"ר שהוא האב"ר מאברהם, ממתק מ', שהיא הם' סתומה, קודם שנעשה כלי, בסוד ס' של אברהם. כי כשהיה נכלל בה, היא מבחי' אבר, והוא מבחי' ס' וכשלוקחת הג"ר נכלל בו, הנה הוא בחי' ג"ר, והיא מבחי' ה', ואחר שנתמתק האבר שהוא ג"ר, עם הה' של אברהם שעשתה כלי, עלתה הה' ונמתק, להורות שהוא עתה ה' על מ', פי' הה' ממותקת במ' וזהו בה' חסדים:

וכן בבראשית צרופו אב"ר שי"ת, שהאבר הוא י' קטנה, והיא בחי' האצילות כולה המקפת, והנה האצילות זמנין נכלל בשית, וזמנין נכלל בארבע. וכתיב ותקשור על ידו שני, א"ת ידו אלא יו"ד, לאמר זה יצא ראשונה, ז"ה גי' י"ב, כי א' ראשונה לאותיות צורת יו"ד, וי' יש לה ג' עוקצין, ועם י' הם י"ג, ורמז גודו אילנא וקצצו ענפיה, וכשנתגלה א' מקצץ החיצונים. וכן זה גי' י"ב, והכולל שהיא א' זעירא, זה במלוי זי"ן ה"י, ועם ה' אותיות שלהם, גי' אלהים ע"ה. והנה אלהים ברבוע ובמלוא, גי' אל"ף, הרי אלף שנעשית מן זה יו"ד, ותקשור על ידו השני, וקשירת החוט

ומכאן

תלמוד, מהיכן רצה קין לתאומתו של הבל, ולמה לא היתה הוגנת לו, כי הוא כעין נשים המסוללות. אמנם כשנכנס ישראל סבא תוך תבונה, ויסוד שלו תוך יסוד תבונה, יצאת אסתר. לכן אמרו רז"ל אסתר מן התורה מנין, שהוא יסוד אבא, מפסוק הסתר אסתר, שיסוד אבא מוסתר תוך יסוד אמא, שהיא עצמה בסתר המדרגה, וכשיוצא אור נחלק לכאן ולכאן, כפל ואמר הסתר אסתר:

ולמה

נקראת הדסה מפני שיושבת בין הדסים חג"ת דז"א, בין חדוי, ששם יסוד יש"ס ויסוד תבונה, ושם האור בתוכם, והאור סתום, והוא ב' הוי"ו ושליש עולה ס', ומפני זה אנו אומרים ששליש הוי"ו זה ח', כי מדה טובה מרובה, ולכן הב' שלישים המגולים מרובים מסתומים, והם י"ח. וכתב דורי נסע ונגלה פירש דורי, מלשון האיר, מלשון ודר וסוחרת, מאי ניהו, פירש מקובץ מן בחי' נ' וס' וע', כי נ' הוא יסוד, הכולל ה' חסדים בכללות י'. וב' חסדים ושליש מכוסה, ח"ג ושליש ת"ת, והם סתומים ומכוסים, ועולין ס', וכן ס' סתומה, ואין לה פתיחה כלל. ואחר כך יש בה ב' חסדים של נ"ה, וב"ש ת"ת, הם ב"ן וי"ה, גימטריא ע', וזה ונסע ונגלה, שאור נגלה בלי כסוי. וסימנך כי עין בעין. וזה סוד ויקרע מרדכי את בגדיו, להורות על התפשטות ה"ח היוצאין מיסוד אבא, מדתו של מרדכי, היינו יסוד יש"ס. ולכן צריך לפשוט המגילה בשעת הקריאה, להורות על התפשטות החסדים. ופירש כאהל רעי, כי ברדת נצח הוד יסוד תבונה בזעיר אנפין, תחלה נכנסין לחב"ד שלו, אחר כך ירדו לזרועות וגוף, ואחר כך לנצח הוד יסוד שכמותם, והעליונים מניחין שרשם למעלה, ותאוותם להתפשט למטה, לכן נעשה ב"ח ושליש מכוסים, כאהל וסוכה שלא ירד האור הרבה. אמנם בעלייתו, הוא עולה למקום שרשו, ובוקע, לכן צריך דפנות הסוכה המגיע לסכך ממטה למעלה, באין מניעה, אבל הסכך רמוז לסוכה שלם, לאימא שמכסה לז"א עד שלישי ת"ת, ומונעות האור שלא

יתגלה ביותר, רק בענין צלתו מרובה מחמתה, וכוכבים נראים מתוכה שיראה מלמעלה אשר קצתו לא יהיה סתום לגמרי ח"ו:

ונחזור

לענין מלת הדסה, כי ה' תבונה, ד' מלכות ס' ב"ח ושליש מז"א המכוסים בו כנ"ל, ה' רחל, שלייתה היוצאת מבין רגליה. ומרדכי היה מיסוד ישראל סבא, לקח אסתר בת דודו, ר"ל בת אבא, אחיו של יש"ס, שאסתר בת עטרת אבא תוך התבונה כנ"ל. ואחשורוש היה בקליפה, לעומת זעיר אנפין, וזהו ח"ש ר"ש, ר' אלהים ברבוע, ובמלוי ביודי"ן גימ' ש, הרי ר"ש ח"ש, ר"ל שהיה ח"ש וכואב בראשו, כדאמרינן שהגבורות שהם ר"ש כאמור, והוא היה מתפאר בהם בחוץ ב' תיקונים נגד ז"א, חור, כרפס, ותכלת, בוץ, וארגמן, כסף, ושש. וז' דנוקבא שהם מטות, ואלו הן - זהב, וכסף, רצפת, בהט, ושש, ודר, וסוחרת. כי יש רצפה שהיא נקודה עצמה, דלית לה מגרמה כלום, והוא תיקונים • הנכללין בה. ויין מלכות רב, להפוך כל

ק"י"ב ע"א

התיקונים לגבורה:

והשתיה

כדת אין אונס - והשתיה כדת דוגמה לקדושה, כקוף בפני אדם, וזהו כדת, ד"ת הוא ב' פעמים ע"ב ק"ל, שהם ח"ג, ה' הוי"ו"ת לכל א', הרי ב"פ ק"ל. ויש בה ע"ב בחסד כנודע, ויין בגבורה, שגם הוא ע"ב, ונרמז בגבורה שגם הוא ע"ב, בסוד ביין שגו, שנהנו מסעודתו, כעין דור המדבר שאכלו ושתו לפני העגל. אין אונס, גימטריא אי"ק, והיינו אל"ף, שממנו מתקו הגבורות:

גם

ושתיה בקליפה לעומת רחל, וזרש לעומת לאה, לכן המן אתרברב בכבוד עשרו ורב בניו, שהיה עשירי לאגג, לכן רצה ליתן עשרת אלפים ככר כסף, להמשיך אליו כל עשרה, ושיהיו גבורות. ככר כסף, גימ' ת', בסוד ת' איש של עשו, וכנגדו בצקלג נמלטו ת'. והקב"ה השיב, הכסף נתון לך, שעשרת אלפים ועשרת בניו אלופי עשו, יהיו על עץ גבוה נ', כמנין ל"ך. ותפסו עשרה,

וכנגד אלו הד', הם ד' אבות נזיקין, וד' ידיעות הטומאה, וד' מראות נגעים, ב' שהן ד', כנגד אדום וישמעאל, ע"ז אכה כפי אל כפי כידוע, וז"ש רז"ל תרי מלכי תרי פלכי, שהם ד' מלכים, שהם ב' מלכי השרשית, אדום וישמעאל, כל א' כלול משניהן כזכר. ולטעם הנ"ל, צוה הש"י על עמלק זכור וכו'. והנה לשאול המלך, צוה הש"י להכרית זרעו של עמלק, והוא הביא עמו מלך אגג חי. וכשבא שמואל, אמר לאגג כאשר שכלה נשים חרבך, כי אמרו רז"ל כי בלילה ההוא הביאו לו שפחה אחת בבית האסורים ונתעברה הימנו, ויצא ממנו המון, ולכן עם היותו הורג אגג, אמר כאשר שכלה וכו', כן תשכל לשון עתיד, על זרעו הנשאר ממנו, ואמר מנשים, ע"י נשים, שע"י אסתר נעשה הנס:

ותדע כי תחלה אחיות האויבים, הוא בשער המדרגה תחתונה, שער העשירי, כי משם נכנסין למלך. והנה המלכות, היא מדרגה אחרונה מ"י, והיא ה' שבשם, ונקרא דל"ת לכמה טעמים כנודע. וע"ז אמר דוד, ארוממך ה' כי דליתני, ונודע שהוא מן הנוקבא, הוא דלת ושער. גם שם אדנ"י בנוקבא, במלוי ג' תרע"א, שהיא דלת, לכן אמר דוד, שעם היותו מהדלת, אשר שם מבקשים אויביו • לבוא לאחוז, עכ"ז לא שמחת אויבי לי. לכן מדה כנגד מדה, גם אני ארוממך, וזהו ארוממך כי דליתני, ר"ל כי עם היות שאני מדלת, לא שמחת וכו'. כי ב' אותיות י"ה לא מתפרשין, אבל ו"ה כפי מעשה בני אדם, ולפעמים מתפרשין. והנה כשגורם העון, מתפרש ה' מן ו', ע"ז נאמר נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל, ר"ל לקום מאליה, אבל תקום ע"י אחר, ע"י ו', ר"ל ע"י שיוורד למטה, ומעלה אותה:

עלין נאמר, שבע יפול צדיק וקם, פירוש - כי הצדיק שהוא היסוד, הוא ו', הוא מלכות הז', א"כ פי' שבע יפול צדיק וקם, ר"ל צדיק שהוא יסוד, נופל במלכות שהוא ז', א"צ אחר להקימו, אך הוא קם מעצמו:

כולם בסוד אלפי"ן לישראל, להמתיק הגבורות כולם. והנה המון מושך כחו ממ"ן דמנצפ"ך, שהם ב' גבורות עליונים דיסוד אבא מצד אחוריים, כי מהפנים היה משה מושך המון לישראל. ומרדכי היה משורש משה, ולשלוח יד במרדכי לבדו לא היה יכול, לכן ביקש לדון אחר הרוב, וכתוב ביה כי נפל תפול לפניו, כנגד הכלל והפרט, ובא הנס על ידי אסתר, שהיא מיסוד תבונה, ולכן מצוה לשתות יין בפורים, כי ריבוי החסדים דאבא, ממתיק היין. ומה שיכוין בשתייתו, להמשיך היין מז' יודי"ן דע"ב ס"ג, יש"ס ותבונה, לא ישתכר אלא יתבסס עד דלא ידע, כי במקום יין המשומר בענביו, לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, ולכן כי שחטיה רבה לר' זירא, בעי רחמי ואתסי, נמי חריך שקיא, לבטל דינא של גיהנם:

דרוש למהרח"ו ז"ל, וגם הוא מדבר בענין פגימת הלבנה. דע, כי שם הוי"ה, ב' אותיות ראשונות, הם או"א. ו', ז"א. ה', נוקבא. והד' אותיות עצמן, הם נגד ד' עולמות - אצילות, בריאה, יצירה, עשיה. וכנגדו יש ד' קליפות, כי גם זה לעומת זה וכו'. ועל זה נאמר, אל גנת אגוז ירדתי, כי באגוז יש תחלה קליפה עבה ומרה כלענה, ואחריה קליפה ב' קשה מאד, ואחר כך בפנים יש קליפה אחרת, שמפסיק המאכל. ר"ל - שהרי אגוז מתחלק לד' חלקים, נגד ד' אותיות השם, וקליפה זו הג', מפסקת בין אלו הד' חלקים של אגוז, ולא שמסתלקת אותה מכל וכל, אלא שנכנסת ביניהן, וקליפה זו נגד עמלק, ועל זה אמרו רז"ל, אין השם שלם עד שיכרת זרעו של עמלק. ומלבד אלו הג', יש על האוכל עצמה קליפה דקה, וכשאוכל האגוז מתייבש, גם קליפה זו נאכלת, משא"כ בתחלה, שאז עם היותה דקה, היא מרה. ועל זה נאמר ומתוכם כעין חשמ"ל וכו', וחשמל גימ' מלבבו"ש, ועוד אמרו רז"ל פעמים חשות פעמים ממללות, שלפעמים קליפה זו נאכלת, ופעמים אינה נאכלת. וכן האדם, אם ירצה בקל יתקן וממתק הקליפה מה שאין כן באחרות:

והשמש יצא למזרח דכורא, והלבנה ממערב, והשמש אינה משנה הילוכה, והלבנה משנה, כי היא מתחדשת, היינו חודש, ובתחלה נראית במערב, ואחר כך מתקרבת למזרח מעט מעט עד ט"ו ימים. ועל זה נאמר, יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות, דהיינו השמש שהוא האיש, ההולך תמיד בדרך ישר, כי לעולם יוצא ממזרח, ולעולם הוא מאיר באופן א'. ואחריתה שהיא הלבנה ההולכת לאחור שהיא משנה הילוכה, והם דרכי מלשון רבים, והם דרכי מות, שאח"כ נשאר בלי אור, וזהו וילך לאחור ולא לפנים, וזהו אחור וקדם צרתני:

והנה כבר ידעת, כי הלבנה מקבלת אורה מהשמש שמאיר בה, וכפי מה שתתקרב למערב, מתחשך אורה. וכשהיא ממש בתחילת הלילה במערב, מקום ביאת השמש, מתחשך לגמרי, כי השמש בגלגל הד', והיא בגלגל הראשון. ובהיותה ממש נגד השמש, כל האור באחורים, ואין בה שום אור בפנים כלל, כי מאחורים היא מאירה לנו, לכן אז יונקים החצונים, וזהו נוורו אחור, ויונקים החצונים מהאחורים, כי מהפנים אין יכולין כנדוע:

והנה כשמתחלת הלבנה להפרד מעט מעט ממערב, אז מתחלת האור להאיר בפניה, עד בט"ו ימים, יוצאת ממזרח אז השמש אל עבר פניה מכל וכל, ואין לה אור באחורים כלל:

ודע כי הלבנה נקראת סהר, ונקראת ירח, ונקראת לבנה, וגם השמש יש לה ג' שמות כנגדם, שהוא - חרס, חמה, שמש. והלבנה בתחלת חדושה, נקראת סהר, כי אין לה אור בפנים, אלא מעט מזעיר, כי הלבנה נוקבא מכ' עליונה, וידוע כי עם היותה נוקבא, אינה דין גמור כנוכר, והוא שם אלהים, ר"ל הפנים שלו. ובהיות השמש כלול משם י"ה חו"ב, נאמר כי שמש ומגן ה' אלהים ר"ל - נקרא בשם הוי"ה מאבא, ואלהים מאימא, וה' אחרונה הוא שם אדני". ובתחלת • חידושה יונקת מאחורים דאלהים, גי' ר', וס"ה

והמן הרשע, בעון שלא הרג שאול את האגג, היה קם ח"ו לכלות שונאיהן של ישראל, בימי מרדכי ואסתר שהוא מזרעו, לכן היה מרדכי משתדל בענין, ואמר על אסתר ותלבש אסתר מלכות, ר"ל שנתלבש אסתר במלכות בית דוד. ובה נצולו ישראל, שקדם דוד והתפלל ע"ז, וזהו למען יזמרך כבוד ביום, ולא ידום בלילה, ע"ד אלהי אקרא יומם, ולכן ה' אלהי לעולם אודך:

ונלע"ד שזהו ארוממך, ר"ל לרומם ולהעלות ה' לו', ואז לא יוכלו האויבים לאחוז, כי יורד יסוד דכורא ומעלה אותה, באופן שבהתחברות ה' עם ו', אין הקליפות יכולין להתאחז בהם כלל:

לכן המגילה נקרא ספר ומגלה, ספר נגד ו', ומגילה נגד ה'. חסד ודין, יומם ולילה, לכן נקראת ביום ובלילה. ובה תעלה המלכות הנ"ל, לנצח הוד יסוד כנדוע, שאז אין החיצונים יכולין להתאחז:

ודע כי אותיות א"ב, הם אותיות הזכר, ואחר כך כל"ם, אותיות מלך, וזה מה שמו ומה שם בנו, פי' - כי ב"פ מ"ה, גימטריא מלך. ואותיות נ"ס הם נוקבא, נגד יהודית ואסתר, חנוכה ופורים, נצח הוד. וכנגדן ב' רצועות דתפילין, אחת ארוכה השמאלית שכנגד הוד, היא נופלת, לכן נאמר סומך ה' לכל הנופלים, שהם נ"ה, שהם נ"ס, הם סומכין את הנופלים. וידוע כי ג' אחרונות שבעמידת תפלה, הם נצח הוד יסוד, לכן בחנוכה ופורים, אנו אומרים על הנסים בהודאה, שהוא כנגד ההוד, לכן אמרו בלשון נס, לכן המן הרשע עשה עין גבוה נ' אמה, בעצת זרש אשתו, כי זה לעומת זה וכו'. ונהרגה ושתי תחלה, כדי שתרום המלכות לאסתר:

והנה מאברהם עד שלמה, היו ט"ו מלכים, והיה הלבנה במלואה, ומלך שלמה בכיפה, ודוד המלך היה הי"ד, ודוד גימ' י"ד, ושפך דמים בידו, ועל זה נאמר בי"ד הרגו בשונאיהן, ובט"ו נחו כולם, שהוא שלמה:

ונחזור לענין, כי ביצחק כתיב ותכהן עיניו מראות, כי אחר הזקנה, כדרך שהלבנה אחר ט"ו ימים אחרונים, וארז"ל אין מברכין על הלבנה עד שתתמלא פגימתה. והענין, כי בבריאת העולם נבראים הב' מאורות שוין, וקטרגה הלבנה וכו', ולפיכך אמר הצדיקים יקראו על שמך. והענין - שיש ג"ר וז"ק ונוקבא מתחת היסוד, ובבריאת העולם היו שניהם שוין, דהיינו בו"ק, כבנים שהם בין דרועי אמא, וקטרגה שהיתה רוצה לעלות בג"ר, ונתמעטה מדה כנגד מדה וירדה למטה, דהיינו לכי ומעטי את עצמך, כי כל הרוצה להתלבש בגאווה נופל, ואם יתקן עצמו כראוי, יעלה. וכן אמר הש"י ללבנה שהצדיקים יקראו על שמך וכו', ר"ל שתעלה לג"ר, לאותו מקום שהיה רצונה בתחלה, ואז יקראו על שם של עכשיו, שהיא נקראת מאור הקטן. וזה סוד צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם, שהיא מתעלה יותר מהשמש. וז"ש והיה אור הלבנה כאור החמה וכו', ר"ל שאור הלבנה שיהיה שבעתים ממה שהוא עתה, ואור הלבנה יהיה כאור החמה, ויהיו שוין בחידושה, וזה לימות המשיח, ואז שניהם שוין כמקודם קטרוגה. אך מה שכתבנו, הוא לע"ל, הוא צדיקים יושבים, ותהיה היא עטרה על ראשם:

ונחזור לענין, כי בתחלת חידושה נקרא סהר, והיא אות ה'. ודע, כי העולם מצד צפון פרוץ בלי מחיצה, ואין שם ישוב, כי אות ה' יש לה ג' מחיצות לבד, ומקומה הפרוץ כנגד צפון, בהיותה ה' באורה, גם שם יש לה הארה, מאלו הג' מחיצות, ואם לאו ע"ז נאמר מצפון תפתח הרעה. אמנם מחיצה ג' פתוח, ויש בה חלון לצד מזרח, ומשם מאיר השמש, זהו ופתח חלוני רקיע:

ועי"ן נאמר הכתוב, בראשית ברא אלהים, כי בב' נברא העולם, כי גם הב' יש לה ג' מחיצות, אלא שאין בה חלון, כמו אותה שיש ברגל ג' של ה'. ולכן אמר והארץ היתה תוהו ובהו

אדנ"י, גי' סהר. וכשאינן בפניה אור כלל, היא סהר, כי לזה יוסף הצדיק שהיה ראוי להוליד י"ב שבטים מבחינת מלכות, ובעבור שהוציא י' טיפין מי' צפרני ידיו, שנאמר ויפוזו זרועי ידיו, נאסר בבית הסוהר י' שנים, ולא הוליד אלא ב', מנשה ואפרים. ואפילו אלו, לפי שאמר לשר המשקים כי אם זכרתני, נתעכב עוד ב' שנים בבית הסוהר. וזהו מנשה, לשון שכחה:

כאופן כשהיא חשוכה מכל וכל היא סהר, וכשהיא מתחלת להאיר נקראת סהר כנ"ל, ובכל לילה ולילה הולך ומתרבה האור שבפניה, עד ט"ו יום, שהוא מליאה, והם באחרים דאלהים ט"ו אותיות, נגד ט"ו יום. גם אותיות אלהים מלא י"ה, שהיא מלאה מן י"ה, שהוא גימ' ט"ו. ומט"ו ואילך, היא חוזרת לחשך. וז"ס שנאמר על יצחק ותכהן עיניו מראות:

כי אברהם חסד עלאה, כי יש חסד עליון, וחסד עולם, וחסדי דוד. חסד עליון, בחכמה. וחסד עולם, בחסד, כי הנוקבא נקרא עולם כנודע. וחסדי דוד, בנ"ה, והם תרי פלגי גופא, נקרא חסדי לשון רבים. וכנגדן - כ"ג, בחכמה. סגן, בחסד. כהן הדיוט, בנצח. ואברהם לקח הכהונה ממלכי צדק, שהיה כהן לאל עליון, והוא שם בן נח. כי ג' בני נח, הם ג' קוין, שהם חג"ת, חסד שם, גבורה חם, ת"ת יפת. וכן בצד שמאל, לזים המשוררים בבינה, שהוא אומר שירה בפה, שהם ג"ר, ומנגן ביד גבורה, וכנור בהוד. (ס"א ושוער ברגלים בהוד):

והנה מאברהם יצא ישמעאל, ומיצחק יצא עשו, שהם בקליפות דין ורחמים, כי זה לעומת זה וכו', והם לבנה וחמה שבקליפות, מלשון אף וחמה. ובקריעת י"ס כתיב, והמים להם חומה, וארז"ל מה אלו עע"ז וכו'. ובחימה היה רוצה קליפות מצרים לשלוט על ישראל, כי מצרים בני חם מצד הגבורה, ולכן הבן האחד בני כושי שחור, והב' מצרים הם מעט יותר לבנים, והוא מצד דין שבקליפות חמה. והש"י עושה מהמים חומה במקום חימה, וחמל על ישראל:

יום בהיותה במזרח היא מליאה מכל וכל כנ"ל. ובחזרה חוזרת ומחשכת כנ"ל, ועז"נ אני מליאה הלכתי וריקם השיבני, ר"ל כשיוצאת ממערב, היתה הולכת ומתמלאת מאור, וריקם השיבני ר"ל בחזרה, נמצאת אחר כך ריקם מכל וכל, א"כ למה תקראנה לי נעמי, וה' המר לי, וחזרתי להיות חשיכה מכל וכל. ולעתיד לבא שתעלה במדרגה עליונה, צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהן, אז יהיה אור לעולם, ולא יחסר, וזה אי אפשר כי אם לעתיד לבוא אי"ה אמן:

וחשך, כי לא היה מקום לצאת בה האור, ולכן כתיב אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם, ואז היה האור בעולם שבאותה מחיצה של צד מזרח שהיא פתוחה כנ"ל, משם יוצא האור המאיר לעולם, ולכן השמש נקרא חרס, אותיות חסר, כשהיה במדרגה התחתונה, שנהפך ה' של סהר לח' של חרס אותיות חסר, אין לה מקום לצאת בו • האור, ועז"נ האומר לחרס לא יזרח, כי כשנקרא חרס לא יזרח כלל, והלבנה נקראת סהר, וכשהיא מתרחקת ממערב, אז תמלא אור בפניה, וכל מה שהולכת למזרח מאירה יותר, עד שבט"ו

ספר משנת חסידים - מסכת אדר

[פרק ב']

א ובחדש הזה שעל פי סדר הצירוף האמור במקומו שולט בו צירוף האחרון ממש של י"ב צירופי הוי"ה שהיא הוי"ה מהופכת מסופה לראשה שהוא דין נגזר על ישראל גזרה רעה וזו היא כי בגלות ישראל לבבל בעונותיהם נתמעטה רחל וירדה למטה בבריאה ולא נשארה שם בקטנותה שתספיק לה אור המוחין שבתוך ז"א היוצא אליה להגדילה אלא ירדה בסוד נקודה הצריכה בנין חדש על ידי כניסת המוחין בה ממש: **ב** ולפיכך כל אותם השבעים שנה דגלות בבל נפלה שינה על ז"א כי יצאו המוחין בלבוש נה"י דאו"א שלהם ודרך ראש לאה נכנסו ברחל ומאור העודף מיסוד אבא הזכר על כל יסודות קצרים של הנקבות באורך הזמן שנתעכב רחל באורו הגלוי הוציא שרש מרדכ"י ומספרו ר"ב חס"ד שהוא תיקון הששי דדיקנא דא"א הרומז על היסוד שהוא ששי לקצוות ומשם מתגלה רבוי החסדים בנקבא ביום פורים:

ג ומיסוד התבונה הסובב ליסוד אבא בתחילת מקום יציאתו מהגוף יצאה אסת"ר שמספרה שו"שנה והוא מספר אדנ"י מלא חסר יו"ד שהיא סוד נקודת עצמה העצמיות המסתתרת והיא יו"ד של אדנ"י:

[פרק א']

א חדש אדר הוא חוטמא דז"א והוי"ה השולטת בו היא צירוף השנים עשר של י"ב צירופיה היוצא מס"ת עיר"ה ולשרק"ה בני" אתנ"ו לפיכך הוא נקוד בנקוד ר"ת אלו או בנקוד אחרון של ארבע תיבות אלו וצריך לכוונו בחתימת ברכה אמצעית דמוסף דר"ח זה ועוד יכוין צירוף השנים עשר דאה"ה: **ב** ושנים עשר חדשים אלו הם סוד וו מלאה וזו כי וו אחד הם ששה חדשים דז"א וז"ו אחרת הם שש חדשים דנוקבא וחדש העבור הוא סוד האלף שבאמצע הוא"ו בהיותו מלא כן והוא סוד הפה דדוכרא והפה דנוקבא וכן הפה דדוכרא בשנה פשוטה מתתקנים בדבור הפה של הב"ד המקדשים את החדש:

ג ומפני שסדר צירוף הויו"ת החדשים אינם על סדר האמור בצירוף אלא על סדר המקרא שממנו הם יוצאים בכל חדש לפיכך אז צירופי האה"ה אינם על סדר הצירוף האמיתי אלא על סדר צירוף ההו"ה של החדש ההוא:

ד לפיכך מקום האלף של אה"ה יהיה במקום היו"ד בהו"ה ומקום היו"ד באה"ה יהיה במקום הוא"ו בהו"ה אם בראש הצירוף או באמצע או בסוף ומקום ההה"ן באה"ה הוא במקום ההה"ן בהו"ה:

[פרק ג']

א והמן הרשע היוצא מהקליפה שכנגד ז"א דבריאה ויונק מה"ג מנצפ"ך הרמוזים בהי שבשמו בשנים הראשונות שבהם שהם מ"ן שבשמו"ו שהם קשות וזרש אשתו בת שבע הטמאה הרמוזה בזין שבשמה כי הריש שבשמה הוא מספר רבוע אלהים והשין שבשמה הוא אלהים דיודי"ן היונקת מהצדיק של מנצפ"ך שהוא גבורה שלשית ויועציו הרעים היונקים מפך של מנצפ"ך שהם שתי גבורות אחרונות חשבו מחשבה רעה וזו היא:

ב כי ככלות השבעים שנה ע"י אנשי מעשה נתקנה רחל לבא לפני ז"א כדי שיבנה בה"מ והיו צריכים המוחין לצאת ממנה כדי להכנס בו"א להביאה לפניו ושם היתה ההארה היא דיסוד אבא העודף מתבטלת לפי שהיה היסוד ההוא מתכסה כלו ביסוד ז"א שהוא זכר כמהו:

ג והמן הרשע הזה עם אשתו ויועציו שהיו מכשפים גדולים וידעו כל זה אלא שטעה המן בחשבון השבעים שנה וחשב שלא יש להם תקומה להגאל עוד כיון שלא נגאלו עדיין וישאר ז"א ישן כמו שהוא ורחל עומדת מאחוריו ולא תתבטל לעולם ההארה ההיא:

ד ומפני שהוא היה מזרע עמלק שעשה שאול זקנו של מרדכי נקמה בו והיה רוצה לבטלה אפילו בעודה רחל מאחורי ז"א כדי להשחית מרדכי ולכלות את ישראל שעם שאול יחדיו נלחמו בהוריו במחשבתו אשר חשב וזו היא:

ה כי הוא היה משרש הנחש שפתה לחוה והטיל בה זוהמא בהאכילה מאכל איסור של עץ הדעת עם בעלה אדם וגרם שעבדו ע"ז וכאשר עשה כן היה רוצה לעשות מחדש כי עשה עצמו ע"ז שנקראת צ"ו כמספר שמו עם הכולל:

ו ופתה למרדכי לעבדו בהשתחות לו אחר שפיתה את ישראל שיאכלו מאכל איסור בסעודה של אחשורוש כדי שיוכל הנחש שהוא אחשורוש להטיל זוהמא באסתר כרצונו:

ז ועל ידי עונות אלו היה רוצה להוסיף כח בגבורות היוצאים מיסוד אימא שמספרם פ"ר לסבב הארת יסוד אבא שדרכו להתפשט בו"א הנקרא וא"ו להכניעו ולבטלו:

ח ולפיכך הפיל פו"ר שהם אותיות פ"ר הסובבים הוא"ו שבאמצעם וכנגד כל גבורה הכלולה מעשר שמספרם חמשים עשה עין גבוה חמשים אמה לתלות מרדכי עליו בבטול הארה ההיא

[פרק ד']

א ומרדכי ידע בכל אלה ונשמר ממנו ולא נהנה מסעודתו של אותו רשע שלא לאכול מאכל איסור ולא השתחוה לו שלא לעבוד ע"ז ולא רצה שאחשורוש יטיל זוהמא באסתר אלא ישבה בחיקו ומשמשת עמו כי אשתו היתה והסתירה ממנו כי השביע שידה אחת כדמותה שהיתה הולכת ובאה אצל אחשורוש לשמש עמו:

ב ובזכות זה הקב"ה הפך ההוי"ה מהופכת ועשאה כסדרה וריחם עליהם על ידי אסתר המסתתרת בראש הבריאה ששרשה במלכות דיסוד דתבונה ששם שני קמ"ג אחד מימין ואחד משמאל שמספרם פו"ר כי פו"ר זה מתק הפו"ר של גבורות שהפיל המן ובטלו מחשבתו בהתפשט הארת היסוד ההוא העודף מחמת קוצר אבריה דרחל עד העשיה להציל את ישראל מידו ומיד עשר בניו שהם עשר ספירות דקליפה:

ג ועל ידי כפירתם בע"ז הודו בכל התורה כלה היוצאת מפי יסוד אבא ובשני לוחות הברית הנקראים נס כי מם וסמך שבלוחות בנס היו עומדים והם סוד נצח והוד דאבא:

ד ולפיכך נעשה להם נס שאפילו בבא רחל פנים בפנים שהנה"י דאבא יוצאים ממנה לא נתבטלה ההארה ההיא של מרדכי:

[פרק ה']

א ומפני שנס זה מתגלה בכל שנה בימי הפורים לבד ולא בשאר שבתות וי"ט במקום הנס גבוה חמשים אמה שעשה המן לתלות מרדכי בביטול הארתו אומרים בפורים על הניסים בתפילה:

ב ומפני שעיקר הפורים הוא בהוד כי בימי הפורים גם כן היא ככל ימות השנה כי הוא עומד בנצח והיא בהוד ובה מתגלה הארת מרדכי לפיכך אומרים אותו בהודאה שהוא סוד ההוד:

ג ואח"כ לוקחים מגילה שהוא לשון גלוי יסוד אבא הארוך יותר משל אימא המתפשט בגוף ז"א ומספרה שלש הויו"ת שמהם יצאו י"ג תיקוני דיקנא המאירים באבא המתלבש באימא ונכנסים בז"א וצריכה שרטוט כספר תורה כי היא דמיון יסוד אבא שהוא סוד התורה:

ד ואין בה אלא גלוי מ"ה וב"ן סוד תגין ואותיות לא טעמים ונקודות שהם ע"ב וס"ג שאין הז"א יכול לקבל אורם הגדול שלא ישבר כלו ומפני שהיא יסוד אבא שממנו סוד החסידים צריכה להיות גלולה על עמוד אחד להראות שהחסידים ממתקים הגבורות ונעשה אחד:

ה ומפני שיסוד אבא שהוא המגלה מתפשט ומתגלה בכל יסוד ז"א לפיכך צריך לפשטה כאגרת לפרסום הנס שהוא נצח והוד דיסוד אבא האמור ומפני זה מגלה הוא חסר יו"ד שהוא סוד יסוד אבא שבו יו"ד של הויו"ה המגולה מיסוד אימא מחציו ולמטה ונכסה ביסוד ז"א:

ו ומברכים עליה בכוונות הראויות לו ואלו הם בברכה ראשונה יכוין בשם הויו"ה נקודה פתח ביו"ד ושורק בה"י ווא"ו וצירי בה"א אחרונה ופירוש כוונתה הוא כי מאבא שהוא יו"ד ונקודו פתח יורדים חמשה חסדים סוד הי ראשונה מיסוד שלו הרמוז בנקוד שורק ומתפשטים בז"א שהוא וא"ו עד היסוד שלו שהוא גם כן שורק והכל על ידי אימא ממלכות דיסוד שלה שהיא הי אחרונה וניקוד אימא הוא צירי:

ז ובברכה שניה יכוין בשם הויו"ה נקודה הזכרים בחירק והנקבות בקבוץ כי סוף התפשטות אבא הוא בנצח שבו חירק ואימא בהוד שבו קבוץ ונצח והוד הם סוד הנס כאמור והו שעשה ניסים:

ח ובברכה שלשית יכוין בשם הויו"ה כלה חולם שהוא נקוד ז"א כי כן צריך לכוין בכל שהחיינו ועוד יכוין הויו"ה אחרת לפי הזמן ובזמן הזה של פורים תהיה בניקוד חירק שהוא ניקוד נצח כי הוא עיקר הנס להיות עיקר התפשטות אבא המתגלה היום בו

[פרק ו']

א ויקרא המגילה שכמה שמות יוצאים ממנה המורים על המעשה שהיה כיצד הכח שהיה לה לרחל לקבלו ולהחזיק הארה זו הגדולה של יסוד אבא הוא בא מחמשה שמות שכל אחד מהם הוא משלש ההי"ן אשר הם בחמשה ספירות דז"א שהם חצי ת"ת ונה"י ועטרה שלו והם כלם ההי"ן כי העטרה הנשפעת מכלם היא סוד הי ושלישה הם בכל שם כנגד נה"י שמהם עיקר ההשפעה:

ב ועוד יש בה כח של ששה שמות שכל שם הוא וה"ו אשר הם ששה אורות המתפשטים בחכמה חסד ונצח קו ימינה ובבינה גבורה והוד קו שמאלה והם שני ווין אחד מכאן ואחד מכאן כנגד נצח והוד דז"א שהם דמות ווים המתפשטים בקוים אלו וכללם הוא וא"ו יסוד ז"א המתפשט בקו האמצעי שלה וביניה' סוד ההי סוד העטרה הנשפעת מכלם כאמור:

ג ובכחות אלו נשלמת בהארה ההיא ב"ב הויו"ת שתשעה מהם בנה"י דאימא המתפשטים בה שלשה בכל אחד ושלישה בהארת העודפת ביסוד אבא ומפני שאין אורו זה מתלבש ביסודה אלא יוצא לחוץ לפיכך לא נגלו בפירוש הויו"ת אלו במגילה:

[פרק ז']

א וכל השמות הפשוטים האמורים הם רמוזים במגילה בר"ת וס"ת ועוד רמוזים בה קצת שמות משמות ע"ב:

ב כיצד החמשה שמות של שלשה ההי"ן לכל אחד הם אלו הראשון ס"ת מדינ"ה ומדינ"ה ככתב"ה השני ס"ת אבי"ה ואמ"ה לקח"ה השלישי ס"ת ומ"ה יעש"ה ב"ה הרבעי ס"ת ובז"ה הנער"ה בא"ה החמשי ר"ת הפורים הזאת השנית:

ג ואלו הן הששה שמות דוה"ו הראשון ר"ת ותמא"ן המלכ"ה ושת"י השני ר"ת והשרי"ם ויע"ש המל"ך השלישי ר"ת המל"ך ודת"ו ובה"קבץ הרבעי ר"ת המל"ך וישנ"ה וא"ת החמשי ר"ת ויב"ש הדב"ר וימצ"א הששי ס"ת ויב"א ה"ת"ך ויג"ד:

ד ואלו הם השנים עשר הוי"ו"ת הראשון ר"ת יו"ם ובמלאו"ת הימיו"ם האל"ה השני ס"ת לבד"ו עות"ה ושת"י המלכ"ה השלישי ס"ת ושת"י המלכ"ה לפני"ו עם ס"ת בא"ה הרבעי ר"ת ומלכות"ה ית"ן המל"ך עם ר"ת הטוב"ה החמשי ר"ת הי"א וכ"ל הנשי"ם יתנ"ו הששי ר"ת יהוד"י הי"ה עם ר"ת הביר"ה וש"מו:

ה השבעי ר"ת יב"א המל"ך והמ"ן היו"ם הוי"ה זו כסדרה היא ההוי"ה שהזכירה אסתר להפוך הוי"ת הדין שהזכיר המן באמרו ז"ה איננו שו"ה ל"י שבס"ת היא הוי"ה מהופכת האמורה למעלה שיש לה שליטה בחדש אדר והוי"ה זו היא הוי"ה שמנית והתשעית ס"ת וגדול"ה למר"דכי עם ס"ת ז"ה ויאמ"רו:

ו והקב"ה הסכים עם המן לעשות הדין בו בהוי"ה מהופכת שבס"ת רא"ה כ"י כלת"ה אליו והוי"ה זו היא הוי"ה עשירית ועם אסתר הסכים הקב"ה לרחם עליה בהוי"ה כסדרה שבס"ת כ"י כלת"ה אליו הרע"ה והוי"ה זו היא הוי"ה אחת עשר והשנים עשרה ר"ת יצא עם ר"ת המל"ך ופנ"י המ"ן:

ד ונשלם גם כן הדעת שלה בשלש שמות אהו"ה שביסוד אבא ובארבע אהי"ה שנים מצד החסדים ושנים מצד הגבורות שבדעת ז"א הנעשה מיסוד אימא וההוי"ו"ת והאהי"ה והאהו"ה נרשמו גם כן בלאה בעברם דרך שם המוחין להכנס ברחל:

ה כיצד שני אהי"ה פשוטים יש ביסוד אבא אחד מלפניו ליתן לז"א ואחד מאחוריו ליתן ללאה ובאמצעם הוי"ה אחת המחברם ובהכנס בה לוקחתם שניהם וכן בצאת מז"א ההוי"ה שביניהם להפיל עליו דורמיט"א שמספרם מרדכ"י רושמת עוד בלאה רושם שני אהי"ה האמורים הרי ארבע אהי"ה:

ו וההוי"ו"ה הזאת מתפשטת בחב"ד חג"ת נה"י ונעשת תשעה הוי"ו"ת ועם שלש הוי"ו"ת דרישא חיוורתא שהם שרש כלם הרי שנים עשר הוי"ו"ת ובהיות כלם בסוד ע"ב מספרם עם ארבע אהי"ה כמספר מרדכ"י ואסתר עם תשע אותיותיהם והכולל:

ז ומפני שמרדכי ואסתר לא נתעכבו בלאה אלא כמר עובר עברו דרך העברה משם לפיכך הם כמספר ההוי"ו"ת ואהי"ה ולא מספרם ממש כי חסר מנינם ממנין ההוי"ו"ת ואהי"ה שלשה כנגד כללות שניהם והכולל:

ח ומספר מרדכי ואסתר הוא מספר שלשה שילובים דע"ב וקס"א שהאירו בראש לאה בעברם משם ושלשה שמות הוי"ה ושלשה אהי"ה פשוטים ואותיות ע"ז מחולפים באלף בית דא"ל ב"ם באותיות ה"ן שמספרם המ"ן: **ט** כיצד השלש שילובים מלאים מספרם תרצ"ט ושלשה פשוטים מספרם קמ"א והמ"ן מספרו צ"ה, ותרצ"ט וקמ"א וצ"ה הוא מספרם תתקל"ה שהוא מספר מרדכ"י ואס"תר:

י ובעברם בדעת לאה שלעולם הוא מסוד היסוד של הפרצוף שעליו ניתנו לה השלשה אהו"ה אלא שאחד הוא מלא יודי"ן וא' ההי"ן וא' אלפי"ן שמספר כלם תמ"ב

שאורו מועט ומקפיד אלא הוא יסוד אבא
שאורו גדול הוא ולפיכך נותן ואינו מקפיד:

ב ומשלו"ח מנו"ת איש הוא יסוד אבא השולח
מם ונון ושל מנות מצדו ווא"ו תי"ו של מנות
מצד יסוד אימא המלבישו הרי שתי מנות
לרעהו שהוא יסוד ז"א שביום זה הוא רעהו לפי
שיורד למטה עד שם:

ג ומתנו"ת בשני תוין הם שתי מתנות ששניהם
מצד אימא לאביו"נים שהם שני נצח והוד
הנקראים אביונים נעדרים מכל שאין בהם לא
טעם ולא ריח כערבה ואימא עד הוד מתפשטת
ומחיה אותם:

ד לפיכך חייב ליתן שתי מנות לאיש אחד ושתי
מתנות לשני אביונים ונתנית צדקה זו היא כדי
לקיים הארה זו דיסוד אבא ברחל הנקראת צדק
לתקן עצמה:

ה כיצד מנות אלו שהם סוד חסידים וגבורות
יורדים בת"ת שלה הנקרא איש והיא שולחם
לרעהו שהוא יסוד שלה ומתנות שהם סוד חו"ב
נתונות לאביונים שהם נצח והוד שלה:

ו וכדי ליתן לה מוחין ירבה בסעודה ויאכל ויכוין
אכילה אכ"ל י"ה להמשיך לנוקבא מח חכמה
וישתה ויכוין שתי"ה ש"ת י"ה להמשיך לה מח
בינה ומפני שמח זה שמשם באה אסתר הוא
הגובר לפיכך ירבה בשתית היין אשר הוא שם
יותר מאכילה:

ז ואעפ"י שהוא מסוד הגבורות דיסוד דתבונה
רביו היום אינו מזיק מפני שרוב החסידים דיסוד
אבא ממתקים אותו:

ח ואם יכוין בשתיתו להמשיך מספרו שהוא
שבע יודי"ן דע"ב ס"ג י"ס ותבונה לא ישתכר
אלא יתבסס עד דלא ידע בין ארור המן לברוך
מרדכי שרבו האור היוצא מיסוד התבונה ברוב
שתיתו יתפשט עד תוך המן שהוא הקליפה
ויברך ניצוץ הקדושה העומד שם להחיותה
וכדי שלא יתברך המן עצמו ח"ו לא יעשה כן
בדעת וכוונה:

ז ואלו הם השלשה אהו"ה הראשון ר"ת המל"ך
והמ"ן א"ל המשת"ה השני ר"ת א"ת הלבוש
וא"ת הסו"ס השלישי ר"ת א"ל היהו"דים
וא"ל האחדרפ"נים:

ח ואלו הם הארבע אהי"ה הראשון ר"ת הנשי"ם
א"ל י"ד הג"א השני ר"ת הביר"ה א"ל י"ד הג"י
השלישי אש"ר ישלט"ו היהודי"ם המ"ה הרבעי
ר"ת א"ת ימ"י הפורי"ם האל"ה:

ט ואלו הם שמות משם ע"ב היוצאים מהמגילה
הראשון ס"ת פני המל"ך אחשורוש השני ר"ת
יעש"ה בכ"ל מלכות"ו השלישי ר"ת יתנו"ו יק"ר
לבעליה"ן הרבעי ס"ת מרדכ"י להסי"ר שק"ו
החמשי ר"ת לעשו"ת יק"ר יות"ר הששי ס"ת
י"ד אי"ש משר"י השבעי ס"ת נופל על המט"ה
השמיני ס"ת כ"י גדו"ל מרד"כי:

י בברכה שאחריה יכוין בפתחה הוי"ה נקודה
שבא שהוא נקוד גבורה לרמוז שהגבורה נהפכה
לעזרתה ולכן יש בברכה זו חמשה כפולות כי
הר"ב א"ת ריבנו"ו רומז לגבורות אבא והד"ן א"ת
דיננו"ו לגבורות אימא והנוק"ם א"ת נקמתנו"ו
לגבורות ז"א והנפר"ע לנו"ו מצרנו"ו לגבורות לאה
ומשל"ם גמו"ל לא"ויבי נפשנו"ו לגבורות רחל:

יא וחמשה נו"ו דריבנו"ו דיננו"ו נקמתנו"ו נפשנו"ו
צרינו"ו הם חמשה גבורות מנצפ"ך כי כן מספר
פ"ר והוית החתימה יכוין ברחל והיא בניקוד
אלהים בסוד כו"ס ישועות וחמש עלין תקיפין
דסחרין לשושנה:

יב בארו"ר המ"ן יכוין התלבשות סמאל בזר"ש
התלבשות לילית בכ"ל הרשעי"ם התלבשות
כל הקליפות:

יג בברו"ך מרדכ"י יכוין התלבשות יסוד אבא
באסת"ר התלבשות יסוד דתבונה חרבונה
מספרו פנח"ס אליהו זכו"ר לטו"ב מספרו
סנד"לפן

[פרק ח']

א וביום פורים כל הפושט ידו ליטול נותנים לו
שאינ הגבאי צדקה היום יסוד ז"א כשאר הימים

ספר תורת חכם - דף ס"ח ע"א

ו"ל אם הוא לאו שיש בו מיתה או מד' מיתות ב"ד וכתר הוא בפר' פרטי מפר' הדעת דכח"ב דז"א, ואם הוא לאו שיש בו מעשה ומלקות אפשר שהוא בפר' פרטי דפר' הדעת התחתון דתרין עטרין דדעת דכח"ב דז"א, ואם הוא לאו שאין בו מעשה הוא בפרטי פר' חג"ת דדעת המתפשט דכח"ב דז"א, ואם הוא לאו הניתק לעשה הוא בפר' הנה"י דדעת המתפשט דכח"ב דז"א, והתקנות והחומרות בפרצוף היסוד, ובלא תקח האם כתב פר' הנה"י דדעת התחתון דכח"ב דחז"ב דזו"ן דכל פרצוף וספירה דפרטי אבי"ע. עוד כתב (ד' ל"ה ב') הנז' דפר' נה"י דדעת העליון ודשורש הדעת העליון שלהם, ובמקום אחר כתב שהלואין שיש בהם מיתת ב"ד וכתר הם בכתר דז"א להעלות מ"ן ולהמשיך מוחין ונרנח"י דיחידה לאו"א וישסו"ת זזו"ן, ונראה מדבריו ז"ל שמצות עשה ול"ת הם לזווג או"א וזו"ן להעלות מ"ן עד עו"נ ואו"נ, ובמקום אחר כתב עד הא"ס, ושם בל"ת דלא תקח כתב נה"י דדעת התחתון דכח"ב נרנח"י דנפש דרוח דנה"י א"כ בלאו שאין בו מעשה הוא חג"ת דדעת התחתון דכח"ב נרנח"י דנה"י

[דף ס"ח ע"ב]

דרוח דנח"י התחתון דכח"ב נרנח"י דנפש דרוח דנח"י, ובלאו שיש בו מלקות הוא בחב"ד דדעת. ובתפילת "כל נדרי" כתב ופגמנו בדעת העליון וגם פגמנו בשרשי הה"ח וה"ג דתרין עטרין דדעת העליון דכח"ב ובכל פרטי פרצופיו עכ"ל.

ונבוא להבין מ"ש מורי הרב ז"ל וז"ל עמ"ש בספר הכונות כי אלו המצוות דפורים הם להעמיד ולקיים בנוק' שהם יעקב ורחל הארת המוחין דאו"א שנכנסו בתפילת שחרית בנוק' וצריך להבין באיזה פרט הוא זה ובאיזה פרט הוא שנמשכים המוחין מחדש, כי אלו מצוות גמורות דרבנן שהם ביעקב ורחל וכו' ע"ש. ונראה שהוא שם כיוון לפשוט הספק הזה, כמ"ש ז"ל וז"ל אלו הכונות דפורים הם בזו"ן הכוללים דכללות השנה וכן הוא במועדים פסח ושבועות ר"ה ויוה"כ וסוכות ע"ש. א"כ המצוות דפורים הם בזו"ן הכוללים דכללות השנה ומ"ש להעמיד הארת המוחין דאו"א שנכנסו בשחרית בנוק' ע"י התפלה מדבר בזו"ן דכללות הכ"ד שעות ובזו"ן הפרטים הנתקנים בכל תפילה אבל בזו"ן דכללות נמשיכם מוחין חדשים שלמים לאו"א ולזו"ן כדרך שנמשכים בשאר מצוות דרבנן:

ומ"ש עוד שם מה"ר ז"ל [ד' ל"ז] שלא לדא תסור הם ביסוד שהם ביעקב ורחל דפר' כח"ב שהוא לא תעשה דרבנן. וכן כמ"ע דרבנן דועשית ע"פ הדבר היא ביסוד שהם יעקב ורחל דחג"ת ונה"י, אלא שהמצות שהם מעשיות הם בחיצו' דפרצוף הנז' והתלויים בדבור הוא בפנימיות, ר"ל דלאו דוקא ביסוד דפרצוף הנז' כי אם במלכיות דפרצוף הנז' מפני שאלו המצוות דפורים אין להם שורש בתורה כמו קידוש על היין כן שמעתי מפיו ז"ל:

ונבוא להבין דברי מורי הרב ז"ל [ד' נ"ד] שכתב בענין ביאור מצוות לא תעשה

סבא בא להתלבש בתבונה קודם התלבשותו יתן בינה שבו בנצח תבונה וחכמה דתבונה בהו"ד ישראל סבא א"כ יסוד הוא לעולם להכריע כשהוא עתה דבר חדש בהוד ישראל סבא הכריע בניהם. ומציאת הכרעה זו הוא בחי' משה רוח חדשה מאחורי אבא ומפנים דאימא שהם קפ"ד קס"א וגם יסוד אימא מכריע כך ויוצא שם רוח אהרן מזיוג או"א למעלה מהארת עטרת אבא תוך יסוד אימא ומכאן נלמד מהיכן היה מתקנא קין בתאומתו של הבל ולמה לא היתה לו כי הוא כעין נשים מוסללים. ואח"כ כשנכנס ישראל סבא תוך תבונה ויסוד שלו תוך יסוד תבונה יצאה אסתר לכן אמרו רז"ל אסתר מן התורה מנין שהוא יסוד אבא וז"ס אנכי הסתר אסתיר פני יסוד אבא מסותר גו יסוד אימא שהוא עצמו בסתר המדרגה וכשיוצא האור נחלק לכאן ולכאן לכן כפל אמר הסתר אסתיר ולכן נקראת הדסה שהיא נצבת בין הדסים שהם חג"ת דו"א בין חדוהי שם יסוד יסו"ת ושם האור בתוכה וזה האור סתום הוא ב' היוו"ת ושליש עולה ששים. ומפני זה אנו אומרים ששליש היו"ה הוא ח' כי מדה טובה מרובה ממדת פורענות לכן הב' שלישים מגולים מרובים מהסתום והם ששים. וכתוב דורי נסע ונגלה פי' דורי לשון דר מלשון דר וסוחרת מאי ניהו נסע פי' מקובץ מג' בחי' נו"ן סמ"ך עי"ן גימטריא שהכל זהו שצריך בברכת שהכל שבחי' נס"ע שהם חסדים נהיה בדברו שהיא מלכות הנקראת דברו: **מהר"ן** זלה"ה נלע"ד משארז"ל אסתר מן התורה מנין שורש דאסתר היה מן יסוד אבא הנקרא תורה וזהו אנכי הסתר אסתיר ר"ל אנכי שהוא יסוד דבינה אסתיר בתוכה לעטרה דיסוד דישאל סב"א הנקרא אסתיר בעוד אליך ד' כסיתי וגו' כנזכר בפ' בלק וז"ס אסתיר ביו"ד להורות שאסתיר הוא עטרה של יו"ד שהוא יסוד ישראל סבא. נלע"ד כי נו"ן סמ"ך הוא נ' הדעת הכולל ה"ח כ"א כלול מי' הם נ' וס' הם ב"ח

ושליש מכוסים שהם גדולה גבו' ושליש ת"ת והם סתומים ומכוסים וכן אות ס' הוא סתומה ואין לה פתיחה כלל ואח"כ ב"ח דנ"ה. וב"ש ת"ת מגולים והם גי' ע' וזהו ונגלה שנגלה האור בלי כסוי וסימנך עין בעין נראה מפני שהן מגולים. וז"ס ויקרע מרדכי את בגדיו לתת התפשטות לה"ח היוצאים מיסוד אבא מדתו של מרדכי היינו יסוד דישאל סבא. ונלע"ד ויקרע מרדכי שהוא יסוד דישאל סבא את בגדיו הוא יסוד תבונה המלביש ליסוד ישראל סבא והוא קרע בסוד קריעת הרחם קריעת ים סוף כנודע וילבש שק ואפר ר"ל שיסוד ישראל סבא הוא נתלבש עצמו בלבוש המוחין ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן קס"א קנ"א קמ"ג שהם בגי' שק ואפר ויצא בתוך העיר ר"ל התפשטות יסוד ישראל סבא בתוך רחם המלכות שנקרא עיר גימטריא פ"ר ויוזעק זעקה גדולה הוא סוד השפעת החסדים בסוד מקולות מים רבים ומרה סוד הגבורות כדי לרצץ מוח דקליפה וז"ס גאולת ישראל והבן זה. לכן צריך לפשוט המגלה כולה בשעת קריאה להורות על התפשטות החסדים. ופי' כאהל רע"י כי ברדת נה"י דתבונה בז"א תחלה נכנסו לחב"ד ומשם לזרועות וגוף ומשם לנה"י והעליונים מניחים שרשם למעלה ומאורם מתפשט למטה לכן נעשה הב' חסדים ושליש מכוסים כאהל וסוכה למנוע שלא ירד האור הרבה. אמנם בעלייתה הוא עולה למקום שרשו מגולה ובוקע לכן צריך דפנות מגיע לסכך מלמטה למעלה אין מונע אבל הסכך רמז לסוכת שלום מאימא שמתכסה הז"א עד שלישי ת"ת ומונעת האור שלא יתגלה ביותר בענין צלחה מרובה מחמתה וכוכבים נראים מתוכה שיראה מלמעלה אשר קצתו לא יהיה סתום לגמרי ח"ו ונחזור לפרש מלת הדסה כי ה' תבונה ד' מלשון בינה ד' ב"ח ושליש מז"א מכוסים ה' רחל שלייתה היוצאת מבין רגליה ומרדכי שהוא עטרה די"ס לקח אסתר בת דודו בת אבא אחי יש"ס. שאסתר

מהר"ן זלה"ה צריך לשתות עד דלא ידע שהוא הדעת ז"א איזה מהם חסדים ואיזה מהם גבורות אלא הכל מעורבים יחד והנה החסדים הם במספר ת"ק גימטריא כתי"ף ועם כללות עצמו וכללות גבו' בתוכו בסוד (הנני בני) גימטריא בש"ר במספר ברוך מרדכי שהוא בסוד החסדים דאבא גם ה"ג הם במספר כתי"ף שמאל ועם כללות עצמו וכללות חסדים בתוכו הרי ג"כ גימטריא בש"ר שהוא בגי' ארור המ"ן הנה ע"י שמתמתקים זה בזה אז נעשים כולם חסדים בסוד יין המשמח והבן זה:

מהאר"י זלה"ה שורש נשמת המ"ן מן הקליפה שנגד ז"א דבריאה ואות ה' דהמ"ן מורה כח ה"ג דמנצפ"ך ואותיות מן מורה על ב' גבורות ראשו' הקשות. ואני נתן נלע"ד כי המן היה רוצה להתגבר על מרדכי בב' אותיות מ"ן דמנצפ"ך שהיה בו ומרדכי שבא מבנימן הצדיק היה לו צ' דמנצפך ומרדכי לא יש לו כ"א אות א' לכן היה רוצה להתגבר עליו מה עשה מרדכי הראה לו כף הירך שהיה תלה עליו ש"ח שקנה אותו במלחמה בעד ככר לחם כמשארז"ל וכל מה שקנה עבד קנה רבו א"כ אפילו אותיות מ"ן דמנצפ"ך דהמן הוא מ"ן של מרדכי נמצא שיש למרדכי ה' אותיות מנצפ"ך שהם מ"ן דהמן ואות צ' שלו וכ"ף בכף הירך וזהו רמז כי מרדכי ע"ה והכולל גימטריא מנצפך ובוה הכח של הגבורה ישלוט על המן והרג אותו ששלטו בו כל הה"ג של • מרדכי והבן זה. וזרש ^{ק"א י"א} אשתו מושרשת מגבורה שלישית שהוא צדי' וסימנך כי היא בת שבע של הטומאה בסוד גזר דין של ע' שנה לפרוטרוט גדול בסוד כל המוסף גורע והיא ז' מן זרש ור"ש מזרש סוד אלקים ברבוע ואלקי' דיוד"ן וחכמיו שרשם מפ"ך דמנצפ"ך שהיו תחלה אוהביו עוזרו ומחזיקים רשעו וכשהתחילו להתמתק נק' חכמיו וחשב להשחית מרדכי יסוד אבא המתפשט בז"א ע"י עין גבוה נ'

בת עטרת אבא תוך תבונה. ואחשוורוש היה בקליפה לעומת ז"א וזהו ח"ש ר"ש אלקים ברבוע ומלואו ח"ש ר"ל שהיה כואב וחושש בראשו מהגבורות שהם ר"ש כנזכר והוא היה מתפאר בהן בחוץ בו' תיקונין נגד ז"א דו"ק חור כרפס ותכלת ובוץ וארגמן כסף ויש וז' דנוקבא שהן מטות ואלו הן זהב וכסף ורצפת בהט ויש ודר סוחרת כי רצפת הוא נקודה עצמה שלה דלית לה מגרמא כלום והוא רמז לתיקונים הנכללים בה ויין מלכות רב להפוך כל התיקונים לגבורה. והשתיה כדת כוונתו היה דוגמת הקדושה כקוף בפני אדם וזהו כדת כי ד"ת הוא ב"פ ע"ב ק"ל חו"ג ה' הויו' לכל א' הרי ב"פ ק"ל ויש ע"ב בחסד ויין בגבורה שגם הוא ע"ב כטעם ביין שגו שנהנו מסעודתו כעין דור המדבר שאכלו ושתו לפני העגל אין אנס גי' אי"ק היינו אלף שממנו מיתוק הגבורות. גם ושתי בקליפה לעומת רחל וזרש לעומת לאה וכן המן היה עשירי לאגג לכן רצה ליתן עשרת אלפים ככרי כסף להמשיך חו"ג שיהיו גבור' ככר כסף גי' ת' והקב"ה השיב הכסף שגי' עין נתון לך שעשרה אלפים עשרה בניו אלופי עשו יהיו על העץ גבוה נ' אמה כמנין ל"ך ונהפכו העשרה כולם בכך דאלפים לישראל למתק הגבורות כולם. והנה המן מושך כח ממ"ן דמנצפ"ך שהם ב' גבו' עליונים דיסוד אבא מצד אחוריים כי מצד הפנים היה מושך מרע"ה מן לישראל ומרדכי היה מושרש משה ולשלוח יד במרדכי לא היה יכול לכן ביקש לדון אחר הרוב לכן כתיב בי' נפול תפול נגד הכלל והפרט ובא הנס ע"י אסתר שהיא מיסוד תבונה לכן מצוה לשתות יין בפורים כי רבוי החסדים ממתק היין ומי שיכוין בשתייתו למשוך היין מז' יוד"ן דע"ב ס"ג דאינון וס"ת לא ישתכר אלא יתבסם עד דלא ידע כי במקום יין המשומר בענביו לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי לכן שחטיה לר"ז ובעי רחמי ואתסי ואחרוכי חריך שקי לבטל דינא דגיהנם:

אמה לרמוז לה' גבוה דאימא שיסוד אבא עובר דרך שם והפיל פור פי' ו' רמוז לז"א בין אותיות פ"ר כדי לסבבו בגבורה והוא לא ידע כי ב"פ קמ"ג דאי' מימין ושמאל עולים ג"כ פור ע"כ קראו לימים האלה פורים כי מי' דבינה ישתתפו עתה בפור להפך קללה לברכה ע"י אסתר יסוד אימא לכן צריך לכון בברכה א' על מקרא מגלה בשם הוי"ה פת"ח שור"ק ציר"י כי באבא סוד י' ונקודו פת"ח יורדים ה"ח סוד ה' ראשונה מיסוד דידה הנקרא שורק ומתפשט לז"א סוד ו' יסוד דיליה ג"כ שור"ק והכל ע"י אי' הנקרא ציר"י. וברכה שניה נקוד הוי"ה זכרים בחיר"ק והנקבות בקבוץ לכלול בנס זה נ"ה שהוא תשלום התפשטות או"א אבא בנצח ואימא בהוד וברכת שהחיינו הזכרים בחול"ם ונקיבות בחיר"ק סוד נצח ות"ת שהוא היה עיקר בנס זה וברכה אחרונה הפתיחה בנקוד שב"א סוד הגבורה כי הגבורה נהפכה לעזרתנו. והחתימה ברחל נקוד אלקים סוד כוס ישועות ה' עלין תקיפין דסחרין לשושנה. ודי בזה:

מהאר"י

זלה"ה צריך לדעת כי מגלה עולה ע"ח מנין ג' הוי"ת שהם ברישא חוורא ומאלו ג' הוי"ת מתפשטים י"ג ת"ד מי אל כמוך וגו' וגם אל רחום. ואלו הי"ג נכנסין תוך או"א ולהיות שנכללים קודם ביסוד אבא ואח"כ נכללים ג"כ ביסוד אימא ונכנסים תוך הז"א. וכבר נודע כי יסוד אבא הוא מלוּבש ביסוד אימא ונודע כי יסוד אימא הוא קצר ויסוד אבא יוצא לחוץ אל החלל •

של גוף ז"א ובנימין הוא בחי' יסוד אימא היינו מלכות יסוד אימא ומרדכי הוא יסוד אבא עצמו לכן היה נקרא מרדכי איש ימיני כמ"ש למעלה שביסוד מתגלים החסדים בפום אמה וביסוד הזה יש בו ב' בחי' בחינת יוסף ובחי' בנימן ולהיות שמרדכי היה מבחי' בנימן לזה היה לו אותו הצער שמצטער על ישראל מפני שבחי' בנימין הוא בסוד שם ב"ן מ"ן שהוא דין אלא שאינו נראה במקומו מפני שימין חופוה ובחי' זו של בנימן הוא שד"י ולהיות שמרדכי ואסתר היו מבחי' אלו הי"ג תיקונים ונודע שאלו

הי"ג תיקונים הם י"ג הוי"ת שהם עולים תתקנו וכן עולה מרדכי ואסתר ע"ה וכן עולה שבת פ' זכור במספר י"ג הוי"ת דע"ב. ולהיות שמרדכי הוא מצד החסד ואסתר מצד הגבורה לזה הם כלולים יחד י' הוי"ת שהם ה"ח הם מולם בניקוד קמ"ץ הרי עשרים קמצים שעולים ש"ך וה' הוי"ת עצמם עולים ק"ל הרי הכל עולים ת"ן וז"ס וד' יתן הטוב ר"ל שגם שם הוי"ה שהוא הז"א כשהוא מלא מן המוחין שהם בסוד יודי"ן בסוד ג' טיפין אז הוא מקבל ה' חסדים שהם ה' הנוכר שעולים ת"ן והם בחי' טוב הוא היסוד היינו שאמר הטוב כלומר ה' טוב וכבר נודע שטוב עולה י"ז הוא אבר הקדוש וז"ס ותרא אותו כי טוב הוא שראה אותו מהול וה"ג הם ה' הוי"ת בנקוד אלקים כ"א עולה ע' הרי ה"פ ע' גימטריא ש"נ וה' עצמן הם ק"ל עולה תלמוד שהוא מצד הגבורה שהם איסור והיתר קלים וחמורים ושניהם יחד הם חו"ג שהם ת"ן ת"פ משורש ה"ח שממתקים הגבורה עולים תתקל"ה מספר מרדכי ואסתר וכבר נודע להיות שיסוד אבא מגולים מחציו ולמטה לכן תיבת מגלה חסר יו"ד להורות שיסוד אבא שהוא אות יו"ד דהוי"ה הוא מתפשט עד סוף יסוד ז"א ולכן צריך להתפשט המגלה כאגרת לפרסומי ניסא היינו נ"ה דיסוד אבא ולהיות שהתפשטות ר"ל גלוי אור הזה של יסוד אבא בתוך גוף ז"א וכבר נודע

שיסוד אבא • הוא דיוקן דס"ת עלאה לכן צריך [ס"א ע"ג] לכתוב המגלה בשרטוט ובתגין כס"ת. וכבר נודע להיות שטעמים ונקודות הם בסוד ע"ב ס"ג וע"ב ס"ג אין מתגלים בז"א מפני רבוי אורם שלא יגרמו ח"ו איזה שבירה לכן אינו מתגלה שם רק בחי' מ"ה וב"ן היינו תגין ואותיות. ולהיות שכולם כלולים ביסוד אבא לבד מפני שיסוד אימא הוא קצר לכן צריך לכפול המגלה על עמוד א' היינו שהחסדים ממתקים הגבורות ונעשה אחוה. וכבר נודע שג"ה שאמרנו הם נ"ה דיסוד אבא והם הב' לוחות היינו מ"ם וס' שבלוחות בנס היו עומדים כלומר שהמם פתוחה בלתי קו הסתום אותה היא בצורת נ' והסמ"ך הוא אות ס' של נס ולהיות כי נצח הוא ענף

אות ו' הנחלקת לשנים, ויש בהם יה"ו א' שהוא ביסוד דיוקנא דז"א. וה' שבין ב' ווי"ן הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם. וגם יש בה ה' אורות של שמות שכ"א מהם יש לו ג' ההי"ן, שהם בסוד חצי ת"ת ונהי"ם של ז"א, שהוא עטרה שבכולם. ולזה הם בסוד ג' ההי"ן כל שם מפני שהשפעתה העיקריות הוא ע"י נה"י. ולזה תמצא במגלה רמוזים כל אלו השמות שאמרנו לעיל. **ואח"כ** כשנכנסו מוחין דאבא בתוכה נשלמו כל אלו השמות שנעשו בסוד הויו"ת, היינו י"ב הויו"ת, שהם ג' בנצח אימא וג' בהוד אימא וג' ביסוד [דאימא]. ולהיות שיסוד אבא עודף ומתפשט כנוכר, אותו חלק המתפשטת יותר מיסוד אימא (צ"ל הנוק' - דב"ש), יש לו ג' הויו"ת שגימ' מגלה הרי י"ב הויו"ת. וגם יש הארה לרחל מדעת של יסוד אבא ג' שמות אהו"ה ומיסוד דאימא היינו דעת ז"א הנעשה מיסוד אימא יש בו ד' שמות אהי"ה שנים מצ' החסדים וב' מצד הגבורה וכל זה תמצא רמוזים בר"ת וס"ת במגלה. והנה כשיוצא יסוד אבא שהוא סוד מגלה לחוץ שהוא סו' תורה שבכתב ומתפשט למטה מהרחם של רחל עד בין ירכותיה ומפני שיוצא לחוץ אין הזיוג עצמן נכתבים בפירוש במגלה אלא הם רמוזי בר"ת • [ס"ב ע"א] וס"ת כמ"ש לקמן. **וצריך אתה לדעת** כי קודם שאלו הארת דאבא נכנסו ברחל היו נכנסין בלאה וכשנכנסו בה עשו ג' הארות בג"ס של' שהם ג' אהי"ה וגם יש בה ג' הארות מן המוחין כשהיו נכנסין בז"א היינו הארה א' דיסוד אבא לאחורי לאה וב' מהפנים דיסוד אבא שהם בפני הז"א שהוא בחצי ת"ת העליון וא' מהכולל לשניהם. נמצא שיש בלאה ג' הארות שהם ג' הויו"ת דע"ב משולבים עם ג' קס"א שעולים ג' הארות תרצ"ט והכולל של ג' הויו"ת וג' אהי"ה שגי' קמ"א ואותיות ע"ז בא"ב דאל"בם שהוא ה"ץ גימ' המ"ן הרי הכל מנין מרדכי ואסת"ר תתקל"ה. והנה לפניך איך בלאה נתהוו בה המוחין אבל בהם דרך העברה לזה מרדכי שהוא מרי דכיא עובד"ר

החסד היינו משם ע"ב שיש בו ד' יודי"ן שהוא מ' דברות שבלוח ימין ויש בו סוד י' של אבא שהוא שורש החסדים לזה המ' גם נמשך אות נ' היינו חמשים. **ולהיות שישראל** החטא שחטאו ביסוד שלהם היינו נשים נכריות והחותם של המלך העבירו אותו לס"א שהם כח ע' אומות הכלולים בסמ"אל לזה נתגלגל עליהם עון הברית בין של סעודת אחשורוש, ויין עולה ע'. וכבר נודע בזוהר מי שבוועל בת אל נכר כאילו עובד ע"ז וכל המודה בע"ז ככופר בכל התורה כולה. ולזה הוצרכו אח"כ לקבל התורה פעם שניה קימו וקבלו היינו סוד הנס שאמרנו שהם סוד ב' לוחות וכמו שבמ"ת ניתנו ע"י ב' לוחות כך בימי מרדכי ואסת"ר ניתנו על ידי מרדכי שהוא סוד שני לוחות כנוכר. **וצריך אתה לדעת** להיות כשהיו ישראל בגלות בבל אז היה הישראל דלעילא (ז"א) בסוד הדורמיטא והוא ענין הסתלקות המוחין מז"א, ונשאר הוא בלתי המוחין והמוחין נכנסו בה ברחל מאחורי הז"א. ולהיות שנכנסין המוחין בתוכה מה שלא הורגלו בכך וגם שאברהם (יסודה) הם קצרים ואז לא היה כח לסבול ונפתחו דלתי בטנה ויצאו ממנו ולמטה היסוד אבא אותו שהיה מלובש ביסוד אימא ועכשיו יצא לחוץ שלישי א' והאיר בלתי כיסוי שום כלי, וירדה • הארתו עד למטה בעולם הבריאה ויצירה ועשייה (בתיבת מגילה). ואלולי זה לא היו יכולין ישראל להנצל מן הכליה ח"ו מפני פגם היסוד שלהם. **וא"ת** איך היה כח ברחל לסבול מוחין אלו (של אבא) אלא שצא"ל שלהיות שקודם **לכן** כשהיו פכ"פ ז"נ והיו המוחין תוך ז"א והיו מאירין בה הגבורות ומתמלאים מוחיה מתוך ז"א וגם הארה דנה"י דז"א היו לעולם מאירים דרך הכאת האורות. א"כ אותה הארה היא נשארת לעולם בה ומכח אותה הארה דנה"י דז"א היה כח ברחל לסבול המוחין הנ"ל. **וכבר נודע** שנצח ז"א בחח"ן שלה, והוד בבג"ה שלה, ויסוד בדת"י שלה. נמצא שיש בה ו' אורות שהם ששה וה"ו (נו"ה) וגם יה"ו אחד (יסוד), שהם בנה"י דז"א, מפני שסוד נה"י דז"א הם בסוד ויין שהם בסוד

מלאה ורחל. גם מרדכי גימ' רב חסד שהוא תיקון ו' דדיקנא דאריך הרמז ליסוד שהוא ששי בסוד הקצוות ושם מתגלה רבוי החסדים בתוך הנוקבא ביום פורים. גם צריך אתה לדעת שהאורות שאמרנו דרך כלל ראינו מפרש אותם. דע שהארה היוצא מצד אבא לצד פנים דז"א והארה היוצא מצד אחר נגד פני לאה הם בסוד ב' אהי"ה פשוטים והאות שבנתים היינו מהכלי עצמו ר"ל מיסוד אבא הוא בסוד הוי"ה וכשנסתלקה זאת הארה מז"א אז נשאר הז"א בסוד הדורמיטא שעולה מנין מרדכי והיא נכנסת תוך לאה ועושה אלו ב' הארות עצמן בתוך לאה. **נמצא** שלאה יש בה ד' הארות שהם ד' אהי"ה והם רמוזים במגלה ד' אהי"ה והוי"ה של כלי יסוד אבא נחלקה בתוך לאה לג' פרקים כל פרק יש בו חב"ד חג"ת נה"י שהם בסוד שלשה שהם ט' הוי"ת, וג' הוי"ת דרישא חוורא היינו רישא דלא אתייד' שה' שורש הכל. נמצא שהם י"ב הוי"ת הרמוזים במגלה את שהם בסוד ע"ב שעולים תתס"ד וד' אהי"ה העולים פ"ד הרי הכל תתקמ"ח עולה מרדכי ואסתר עם י"ד אותיות כמספר תתקמ"ה וג' יתירים צריך להחסיר ב' נגד התיבות של מרדכי ואסתר והג' • מפני הכולל מפני שאין להם בלאה העמדה כלל אלא תיכף יורדים למטה תוך רחל לכן חסרו השנים הנ"ל. וכבר נודע שתיכף ומיד שנכנסין המוחין בלאה בדעת שלה להיות ששורש כל הדעת הוא יסוד כנודע, נעשה בו ג' אהי"ה ואלו הג' אהי"ה הם קס"א קנ"א קמ"ג ס"ה גימ' תמ"ב, ויש במלואים כ"ט אותיות, עם הג' שמות עולים דעת שהוא רמז של השם אהו"ה זה ואלו הג' אהו"ה הם רמוזים ג"כ במגלה זאת בפסוקים של מעלות נשמת ישראל ובדעת זה הוא שורש ניצץ הדור של מרדכי שהם נגד דור המדבר שהם היו דור דעה שהיו מדעת ז"א, וזה הדור של מרדכי היו מדעת נוקבא שהיא לאה. ודיני לאה הם תקיפין בסוד היין, לכן שגו ביין שנהנו מסעודת אחשורוש,

בהצטרפות עון שפגמו ביסוד בעון נשים נכריות, וניצולו ע"י מרדכי ואסתר שנתגלו י"ג תיקוני דיקנא שעולה מנין מרדכי ואסתר כנוכר למעלה. והנה כמו שאלו האורות שהם מחג"ת דיסוד אבא הם בסוד הוי"ה ואהי"ה גם מנה"י דיסוד אבא יצא ממנו אל פני יעקב ואל אחורי רחל ומה שביניהם הם בסוד אחד והוא מפני כמו שלמעלה הו' נחלקה לשנים כן יסוד הזה הוא מאותו בחי' ונחלק לשנים יסוד העטרה באמצע היינו אות ה' ומפני זה הוא בסוד וה"ו וכאילו אמר ו"ה א"כ נמצא שאלו האורות והארת הם בסוד וה"ו וזה וה"ו נכנס קודם בלאה ואח"כ ברחל ולהיות שלאה הי' סוד ה' וגם רחל סוד ה' וה"ו שלו הרי ג' ההי"ן ואלו ג' ההי"ן מפני שהם בשורש ה' ועקרם הוא ה' שהו' מלכות לכן נעשה בתוכה ה' שמות של ג' ההי"ן הרמוזים במגלה וזה וה"ו שאמרנו הם ז' נגד ז"ק דז"א ולהיות עיקר הכלים דנה"י הם בסוד וה"ו כנודע נמצא כשנכנסו ברחל יה"ו א' וז' וה"ו יצא"ל מאיזה מקום יוצאים השמות שאמרנו ואסדר לפניך היטב ואתה תכוין כשתקרא המגלה לכוון בהוי"ת ובשמות אלו כ"א במקומו ובוזה נתעוררים המוחין דלאה ורחל. ונבאר תחלה כוונת הברכות כשאומר ברוך צריך לכוין ברוך שהם הג' הוי"ת פשוטים שאמרנו למעלה (דף ס"א סע"א) שהם בסוד ע"ב ^{ס"ב ע"א} שהם ברישא חוורא, וי"ב היתירים בתיבת ברוך הם נגד י"ב אותיות שבג' הוי"ת שהם בי"ב נימין, וא' כולל אותם שהם י"ג תיקוני דיקנא דאריך:

כשאומר

אתה יכוין בב' שמות ב"ן קנ"א מיסוד לאה ובן קנ"א מיסוד רחל. ה' הוא יסוד אבא. אלהינו יסוד אימא המלוכב בו יסוד אבא. מלך הוא הז"א, פי' שז"א שהוא עתה בסוד הדורמיטא, שיהיה בסוד מלך שיכנסו בו הארת מוחין דאימא. העולם מלכות שהיא נקרא זאת לזאת יקרא אשה. ועולם במילואו גימטריא אשה. אשר אי' כלומר יסוד אי' והכוונה באשר ש' הוא נה"י שלה הכוללים יסוד דילה

ז"א כלומר ת"ת דיסוד אבא, ע"י אלהינו היינו בינה. מלך צריך לכיין ביסוד. שעשה ש"ע ראשון הוא י"פ ל"ז י"פ מלוי ס"ג שהוא הבל דמלוי ס"ג. וש"ע ב' הם ב' א"ל במלוי שהם בנ"ה דאימא שהם תנה"י כנודע בסוד ואל גוים ארי"ם נס"י ע"ה גימטריא ש"ע שהם הב' אל במילואם עולים ש"ע. וכשיאמר לאבותינו יכוין בחג"ת ז"א כלומר שנכנסו נה"י דאימא בחג"ת ז"א. בימים ההם הם הימים שבאימא היינו תנה"י דאימא ובזמן הזה היינו ז"א שנקרא זמן. הוזה עולה טוב, וטוב הוא יסוד והוא בעולם הבריאה:

ברכה ג' שהחיינו, יכוין באימא שממנה החיים שנקרא אלהי"ם חיים.

שהחיינו ר"ל ש-ה' שהוא תנה"י דאימא סוד ד' אהי"ה שעולים פ"ה, וכן עולה חיינו. וקיימנו, יכוין שהם רי"ו, שכן עולה במספה, שהם המוחין לז"א. והגיענו לזמן הזה, היינו לחג"ת שלו, ומשם לנוקבא, היינו ליסוד שלה.

ואלו הג' שהחיינו וקיימנו והגיענו, הם סוד ז' (צ"ל ו') הויו"ת דיסוד ז"א, שהם ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן וקס"א קנ"א קמ"ג (ע"י בסידור חול של הרש"ש, עמ' י' רע"ב בענין יהי כבוד - פור"ת. ונראה שהכוונה כאן, "ואלו הג' שהחיינו וקיימנו והגיענו, הם סוד ג' הויו"ת שהם ע"ב ס"ג מ"ה, וג' אהי"ה קס"א קס"א קמ"ג. וכולם ביסוד דז"א). מאלו יש לו כ"ח אותיות דאהי"ה ע"ה, הרי [סה"כ] ו"פ כ"ח שהם ג"פ נ"ו שהם הג' נ"ו דשחיינו וקיימנו והגיענו. וצריך לכיין בו' הויות דיסוד ז"א שבאים לו הג' אהי"ה מנה"י דאימא, וג' הויות מנה"י דאבא שהם מלובשים • בנה"י דאימא. וכשאומר והג' יענו, יכוין שעולה פ"ח ע"ה [ס"ג ע"א] הם ג' הויו"ת שאמרנו, שעולים ע"ח והי' עם הב' כוללים הוא נגד י"ב אותיות דג' הויו"ת.

ע"כ מצאתי כתוב:

מהר"ן זלה"ה נלע"ד מה שהביא הרב זלה"ה שמרדכי היה משורש נשמת מרע"ה וזה רמז ואתה קח לך בשמים ראש מר

וממתיק אלקים ברבוע שהוא ר' ומשם ניתן ללאה ונמתק ע"י אלף שם ס"ג שבדעת אימא. קדשנו יכוין שהוא המברך והוא המתקדש מיסוד אבא מלובש ביסוד אימא והיינו קדשנו. במצותיו נ"ה דאבא וציינו וצוה אותנו. על היינו בעולם הבריאה שהיא ע"ל גי' ק' היינו כל י"ס דבריאה. מקרא גימטריא אמ"ש, שהם אותיות הנזכר בס' יצירה, וז"ל זכר באמש ונוקבא באש"ס. והיינו ז"א שהוא זכר יש לו ג' אותיות אמ"ש, היינו אלף דס"ג ומ' דתבונה כשהיא רביע על בנין היינו נהי"ם, ונכנסין בתוכן הד' מוחין. ולהיות כי נכנסין בז"א אין נכנסו בו אלא נה"י לבד, והם הג' יודי"ן דס"ג ונכנסין תוך יו"ד א' דז"א וי' פעם י' הרי ש' שהם ש' דאמ"ש. נמצא שהאלף היא שרשיות בז"א וגם בנק' נעשה א' של אדני"ו ומ"ם ושי"ן הם הכלים דנה"י דאימא והם סוד השי"ן. והמוחין הבאים לז"א הם ד' כנודע שהם חו"ב וחו"ג אעפ"י שאח"כ מתחברים יחד חו"ג בתוך יסוד מ"מ מתחילת הויתם הם ד'. נמצא שאותיות אמ"ש הם בז"א, וכשנתינתם לנוקבא הא' שורש בנוקבא שהיא א' דאדני"ו ומ"ם ושי"ן שבה הם מתהפכין ונעשים שם בסוד חותם המתהפך ונעשה אש"ם והבן.

ועתה נבא לבאר הכוונת הברכה שניה:

(ע"י ע"ח ח"א דף ל"ד ע"א, תיקון ע' דף קכ"ז)

ברוך הוא רי"ו שהם הויו"ה א' כלומר הויו"ה י"ג שהוא נקבה שהיא בסוד עיינין והיא כוללת ב' הויו"ת אחרות שגם הם בסוד עיינין וכ"א יש כ"ד עיינין ובכל א' יש ג' תגין נמצא הם רי"ו תגין ובאלו רי"ו צריך לכיין בברוך וי"ב יתירים הם י"ב הויו"ת שהם בסוד ע"ב ואלו הי"ב ג"פ י"ב שתוך ז"א י"ב בלאה י"ב ברחל נמצא שהם ל"ו הויו"ת שעולים מרדכי ואסתר ע"ה גם צריך לכיין כי ג' הויו"ת שהם בסוד י"ג תיקוני דיקנא שהם כ"א במלוי ע"ב עולים תתק"לו כנוכר. אתה צריך לכיין בב' שמות קנ"א וב' שמות ב"ן שהם סוד תנה"י שעולים מנין אתה. ד' צריך לכיין שהוא

[ס"ג ע"א]

שמחת כהן - דף צ"ב סע"ד

הנה מ"ש דמצות חנוכה ופורים וכו' מבואר בנה"ש דף יו"ד ע"ג, וז"ל: מ"ע דרבנן הם ביסוד דב' פרצו' נה"י דחג"ת ונה"י שהם יעו"ר עיי"ש בסע"ב ובהקדמה ד"ה ע"ד, כי אלו יעו"ר הם המלכיות הנק' עטרת היסוד, לא המלכיות דמ"ה וב"ן שהם המלך הז'. ועיין בתו"ח דס"ח. עוד כתב הרש"ש זיע"א דכל אלו הכוונות של פורים הם בזו"ן המוללים דכללות השנה:

היא מוצאת שהפורים הוא בזו"ן שהם ביסוד והם בחי' יעו"ר שהם עטרת היסוד הנקר' מלכיות דפרטי הפרצו' דמ"ה וב"ן, עי' בע"ח ד' עיגולים ויושר ענף ה' ועי' בנה"ש ד' י"ג ע"ג, ותכלית המשכת המוחין הוא ע"י קיום מ"ע ול"ת שהוא בכחב"ד חג"ת נה"י דיעו"ר. ותחילה וראש ע"י מצות קריאת מגילה שהיא בחי' הדיבור בבחי' הפנימיות נמשכין המוחין והעמדתן וקיומם בבחינת הארת כלים ואורות ומוחין דנרנח"י דה"פ מ"ה וב"ן דיעו"ר דפנימיות א"ק ואבי"ע דאבי"ע, וחייב לקרותה בלילה בסוד הכנה דרבה ליום ואסמכוהו אקרא שנא' אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא דומיה לי (מגילה ד'), וזה בבחי' הפנימיות. ועי' מתנות לאביונים שהיא בבחי' החיצו' מ"ע הוא כדי להעמיד ולקיים הארת כלים ואורות בלבד דא"ק • ואבי"ע דאבי"ע. ^{אבי"ע} ועי' אכילה ושתיה הוא תשלום בחינת החיצו' להעמיד ולקיים הארת המוחין והנרנח"י דא"ק ואבי"ע דאבי"ע וחלקי המעשה מאין צורך להם הכנה בלילה הקודם ליום כי מעשה ידיו כוננה ומעשה ידיו מוכיח עליו לפרסומי בניסא אשר לא כן בבחי' הדיבור כי חייב לקרותה בלילה ולשנותה ביום ובבחינת המעשה כתיב לעשות אותם ימי משתה ושמחה ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים דהיינו ימים ולא לילות והוא כמדובר:

סי' קי"ד) שאלת לדעת מצוות משלוח מנות באיזה בחינה היא מה שלא נתקן בבחי' הפו"ח שלא נגמר להתקן עי' ג' מצות קריאת המגילה ומתנות לאביונים ואכילה, עד שתבא מצות מנות להשלים גמור טוב. וגם יבאר לנו סדר הכוונה אשר יש תוספת מרובה שלא נתבאר לנו. וגם בזאת יאותה לבאר לנו מדוע היה נס פורים עפ"י דרך הטבע בנס נסתר לא בדרך נסים גלויים כימי צאתינו מארץ מצרים, ביד חזקה ובזרוע נטויה במכות באותות ובמופתים. וגם זאת לא זאת אין ספק כי באותו הדור היו החרש והמסגר וכמה צדיקים, ומדוע היה התשועה והצלח ישראל ע"י מרדכי ואסתר לא ע"י זולתם על הכל יבא דברו הטוב ושכמ"ה:

תשובה תחילה אמרתי לבא לבאר סדר הכוונה בכל פרט ופרט אשר ממוקד באר מים חיים עפ"י מוהרש"ש זיע"א. הנה כתוב לאמר בהקדמה, וז"ל: מצוות חנוכה ופורים היא מ"ע דרבנן, והיא ביסוד שהם יעקב ורחל שהם מלכות דמ"ה וב"ן דכל פרטי הפרצו' וכו'. ולהמשיך צלמי המוחין דל"מ בברכה והצ' דצלם במעשה ב'. מצות פורים היא דרבנן לאו דלתס"ו (דלא תסור), והם ביסוד דה"ג שהם יעו"ר דפר' כח"ב. וגם מצות עשה דועשית עפ"י הדבר אשר יגידו לך, והם בפרצו' יעו"ר בפרצו' חג"ת נה"י ג'. מצות קריאת מגילה היא בדיבור, להעמיד ולקיים הארת כלים ואורות ומוחין ונרנח"י דה"פ מ"ה וב"ן דיעו"ר דפני' דא"ק ואבי"ע דאבי"ע ד'. מצוות מתנות לאביונים היא כדי להעמיד ולקיים הארת כלים ואורות בלבד דה"פ מ"ה וב"ן דיעו"ר דא"ק ואבי"ע ה'. מצוות אכילה ושתיה להעמיד ולקיים הארת המוחין ונרנח"י דה"פ מ"ה וב"ן דיעו"ר דחיצו' דא"ק ואבי"ע דאבי"ע עכ"ל:

בתיבת ברוך) ואח"ך נכנסין תוך ז"א עכ"ל והנה הרי"ו הם ג' ע"ב וי"ב והכולל הם ג' הוי"ו"ת פשוט ועי' בע"ה ש' א"א פ"ה וז"ל האי גלגלתא חיורא דיליה אנהיר ליי"ג עיבר גליפן וכו' עי"ש בביאורו והנה כל זאת רמז להמשכת הארת א"א אשר נסתלקה מאסתר • סוד המלכה באומרה אלי אלי למה עזבתני כמ"ש הרב ז"ל ועי' בפע"ח דרוש ו':

[צ"ג ע"ג]

ובתיבת השם יכוין להמשיך מאבא שהוא יו"ד בני' פתח (הכמה) הה"ח שהוא ה' רא' מיסוד שלו שהוא שורק ומתפשט' בז"א שהוא ו' עד היסוד שלו שהוא שורק ע"י המלכות דאימא הכולל הה"ג בגי' אלקים שהיא ה' בני' צירי (בינה) ועלה הכל עם שורש ה"ח הממתק ה"ג גי' מרדכי ואסתר ובא ציור ה' הוי"ו"ת בניקוד קמין וה' הוי"ו"ת בניקוד שבא סגול חולם חיריק והי"ו"ד פשוטה יסוד דאבא שהוא שדי גי' מרדכי היהודי כ"כ בסדור ומבואר כל זה בהקדמה וז"ל והנה מרדכי הוא יסוד דאבא ואסתר היא מלכות דיסוד דאימא ולכן מרדכי היהודי עולה בגי' שדי (הוא היסוד) ולהיות שמרדכי ואסתר הם מבחינת אלו הי"ג תק"ד נרמזו בהם והוא דנדע אלו הי"ג הם י"ג הוי"ו"ת דע"ב והם עולים מרדכי ואסתר ע"ה ולהיות שמרדכי מצד החסדים ואסתר מצד הגבורות לכך כוללים יחד עשר הוי"ו"ת דהיינו הה"ח כולם בניקוד קמין והם עשרים קמצים והם עולים ש"ך וה' הוי"ו"ת עצמן עולים ק"ל הרי הכל עולים ת"ן והה"ג כולם בניקוד אלקים עולים ש"ן וה' הוי"ו"ת עצמן עולים ק"ל הרי הכל עולים ת"ף והנה ת"ן ות"ף ושורש הה"ח הממתק ה"ג עולים מרדכי ואסתר:

אשר יכוין יסוד דאימא שבו נכללים נה"י שלה הרמוזים בשי"ן דאשר ויכוין להמתיק רבוע אלקים גי' ר' דאשר ואלף דאשר הוא אלף דס"ג דדעת דאימא ומשם ינתן ללאה,

והנה מצוות משלוח מנות מבואר בש' הכוונות דרמזו הוא לבחי' הארת יסוד דדכורא דניתן לנוק' וטוב טעם למה נקרא מנות הוא רמז על גילוי יסוד דאבא בהיות מלוכב ביסוד דאימא יע"ש וא"כ הוא לרמז ולא לבעבור המשכת המוחין והעמדה וקיום הארתם כ"א רמז הרומז יסוד דדכורא הניתן לנוק' ואינם מכלל מצות מתנות לאביונים דלא ראי זה כראי זה ומפורש יותר בפע"ח וז"ל ענין משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים המנות הם חו"ג שביסוד אבא הניתנין למלכות והם משתלחין מת"ת שבה ליסוד שבה וזהו איש לרעהו ומתנות לאביונים הם חו"ב שלה שנעשה לה מנה"י של אבא וכל זה הוא להגדילה ולעשותה פרצוף אבא ג"כ וכו' וא"כ לפי"ז מובן טוב טעם שבא ברמז יען כיון שמצות המתנות הוא בבחי' החו"ב שלה והחו"ג נכללים בחו"ב כידוע כי הם קו המכריע וכל טרחתינו הוא במוח החכמה כמ"ש מוה"ר זיע"א בהקדמה ולזאת מאין צורך עוד לטרוח ולכוין במצוות המנות כמו במתנות ולכן לרמזו הוא בא משלוח המנות מת"ת שבו ליסוד שבה איש לרעהו ומה שכתוב בש' הכוונות ובפע"ח כי המנות הם באבא ומתנות הם מצד אימא לפי הנראה היא שמועה אחרת ואולי כיון שנה"י דאבא תוך נה"י דאימא ולזאת יתיחס בבחי' המתנות אשר הם חו"ב שלה הנעשה לה מנה"י דאבא הם באמצעות נה"י דאימא ומדיוק אומרו הם מצד אימא ולא אמר מאימא ודוק:

והנה במטבע הברכה מוהרש"ש ז"ל סידר לנו לכוין בתיבת ברוך גי' רי"ו י"ב והכולל דג' הוי"ו"ת די"ג חיורתי וי"ג תק"ד. מבואר בהקדמה הרב צוף דבש זצלה"ה וז"ל כי תיבת מגלה חסר יו"ד הוא כמנין ג' הוי"ו"ת שהם ברישא חיורא דלא אתידע ומאלו הג' הוי"ו"ת מתפשטים י"ג תק"ד ואלו הי"ג נכנסים תוך אבא הנכללים ביסוד שבו ומאבא תוך אימא ביסוד שבה (וזהו

קעת לא מצאתי שורש כוונה זו לכן כל ההארות הם נמשכין דרך לאה תחילה ואח"ך לרחל כידוע:

מקרא

ג'י אמ"ש והוא בז"א ויכוין בשם ס"ג א' של אמ"ש הוא אלף דס"ג מ' של אמ"ש הם ד' מוחין שבתוך נה"י דאימא הנכנסים בז"א ש' של אמ"ש הם נה"י דאימא והם תלת יוד"ן דס"ג כל יו"ד כלולה ממאה, הנה מבואר שם בהקדמה ד"ה ולענ"ד שסידר כנו"ל וגם שורש כוונה זו לא מצאתיה מ"ך אנכי:

מגלה

חסר יכוין יסוד דאבא הנכנס תוך רחל ומאיר בה ועושה כל השמות שקיבלה בעודה בפנים דהיינו מנצח ג' וה"ו מהוד ג' וה"ו מיסוד דז"א יה"ו וחמשה שמות מתנה"ם דז"א ה' הה"ה ונעשים י"ב הוי"ו"ת ט' בנה"י דאימא וג' בעטרת היסוד דאבא ג' מגלה והם י"ג חיוורת"י ומהם נמשכין י"ג תק"ד והם עולים ג' מרדכי אסתר וגם מאיר בה ג' שמות אהו"ה במילוי יא"ה

וגם מאיר מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא ד' • אה"ה ב' דחסדים וב' דגבורות כ"כ בסדור וביאור כל זה הוא בהקדמה וז"ל וצריך לדעת דכשהיתה הנוק' פב"פ עם ז"א היה מאיר היה מאיר בה נה"י דז"א ששה שמות וה"ו מנו"ה דז"א ושם יה"ו מיסוד דז"א וגם מאירים בה מתנה"ם של ז"א ה' שמות של הה"ה וכשחזרה באח' נשארו כל אלו הארות בה וכשנסתלקו נה"י דאבא מז"א ונמשכו אלו המוחין תוך הנוק' נעשים כל אלו השמות י"ב הוי"ו"ת ט' בנה"י דאימא וג' ביסוד דאבא המתגלה מוחין ליסוד דנוק' העולה מגלה ומאיר עד העשיה וגם יש לה הארה מדעת של יסוד דאבא ג' שמות אהו"ה וגם מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא ד' אה"ה ב' דחסדים וב' דגבורות כל אלו השמות נרמזו במגלה ושורש כוונה זו הוא בפע"ח וז"ל והנה כבר ידעת כי נה"ה דז"א מאירין בה הנצח בכל קו ימין שלה בג' פרקין וכן ההוד אפי' שהיא

באחור הוי שש פרקין נמצא שיש בה ו' אורות וה"ו שהם בנו"ה דז"א כי הנו"ה הם בסוד ווין הנחלקת לב' בסוד א' דצבאות המתפשטים בקוין שלה ויש בהן ב' ווין כנגד נ"ה ואות ו' ביסוד ז"א הכוללים בקו אמצעי שלה ואות ה' שבין ב' ווין הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם גם יש בה ה' אורות של ה' שמות שכל אחד יש בהם ג' ההי"ן הה"ה שהם בסוד תנה"י מ דז"א שהיא העטרה שבכולם ולזה באה בסוד ג' ההי"ן כל שם כי השפעתן ע"י הנה"י ולזה אלו השמות רמוזים במגלה ואח"ך כשנכנסים מוחין דאו"א נשלמים ונעשים יב הוי"ו"ת ג' הוי"ו"ת בנצח דאימא ג' בהוד דאימא ג' ביסוד אימא וביסוד אבא הוא עודף מיסוד אימא ויש לו ג' הוי"ו"ת ביסודו יותר מיסוד אימא ג' מגלה ולפי שאור זה אין מתפשט ביסודה אלא יוצא לחוץ לפיכך לא נגלה בפירוש הוי"ו"ת אלו במגלה גם יש לה הארה בדעתה מדעת שביסוד אבא ג' שמות אהו"ה ומדעת שביסוד אימא ד' שמות אה"ה וכל אלו תמצאם במגלה עיין בפע"ח:

מובן

כי סוד כל שמות האלו הרמוזים במגלה הם רמז וסוד להמשכת הארות לנוק' כי שמות וה"ו הם רמז לנו"ה ב' קוין ושם יה"ו ליסוד קו אמצעי ו' ההי"ן לתנה"י עטרות שלהם אך כשנכנסים מוחין דאו"א אז ע"י כח הארת המוחין מיסוד דאבא נשלמים ונעשים י"ב הוי"ו"ת שלימים סוד מוחין ממש לא בסוד הארה כאמור וכן מבואר בהקדמה וז"ל וכשנסתלקו נה"י דאבא מז"א ונמשכו אלו המוחין תוך הנוק' נעשים כל אלו השמות י"ב הוי"ו"ת, ר"ל הוי"ו"ת שלימים סוד מוחין ע"י תוספת כח ועז נה"י דאו"א הנכנסים • [צ"י צ"א]

בתוכה וזה ברור לקו"ד:

והנה

בזה ראיתי לרביין חסידא בעל המחבר ספרי קודש כפי אהרן זצלה"ה שכתב בגליון (כבר הודפס בסו"ס זמרת הארץ) וז"ל ועדין

עכ"ל. גם בזה לא זכיתי להבין אמרי קודשו יען כי הנה הרב ז"ל בלאה רמז לנו אלו השמות דרך עוברם ומאירים ברישא דילה וכו' ועולים בגי' מרדכי ואסתר גם כשהיו תוך ז"א האירו בלאה וכו' ועולים גי' מרדכי ואסתר. ויעו"ש בהקדמת הסידור ושם מפורש ג"כ באשר כתב ולהיות שמרדכי ואסתר הם מבחי' אלו הי"ג תק"ד נרמזו בהם ועוד בסוף ההקדמה וז"ל והם י"ג הויו"ת דע"ב העולים גי' מרדכי ואסתר וכו' הרי מפורש רמז השמות די"ג הויו"ת ברחל ג"כ בענין מרדכי

- ואסתר כאשר נרמזו בלאה גי' מרדכי ואסתר כן נרמזו ברחל מרדכי ואסתר וצל"ת:

צ"ד ע"ב

וגם כתב עוד שם וז"ל כתוב עוד בהקדמה כי כל אלו השמות עוברים דרך לאה ומאירים שם ברישא דילה גי' הויו"ת דע"ב משולבים עם גי' קס"א וכו' מבואר בפע"ח והנה לא נכתב בסדור בסדר הכוונה לכוין כל זה בלאה כלל אבל הסכמנו עם החברים יצ"ו לכוין בקיצור שכל השמות הנ"ל בעוברים דרך לאה גם שם נרמזו מרדכי ואסתר עכ"ל הרב כפי אהרן זצלה"ה שם (קרבו אהרון, סוף ענ"ה הישן, דף כ"ח ע"א, ומובא ג"כ בסידור הרב הדאיה ח"ג):

וזה מנין השמות אשר באו רמזים במגילה י"ג פעמים הויו"ה ד' פעמים אהי"ה ג' פעמים אהו"ה ו"פ וה"ו פ"א יה"ו פ"א שדי פ"א לל"ה ה"פ הה"ה ג"פ יל"י ב"פ יכ"ש פ"א יב"ם פ"א יר"ו סך הכל מ"א שמות, הנה מבואר טעם לשמות האלו לפי סדר הכוונה כנז"ל:

והנה בכוונת ברכת שעשה נסים בתיבת ברוך יכוין גי' רי"ו וי"ב ויכוין אל הויו"ה דעיינין דמזל ונקח שהיא כלולה מג' ובה י"ב עיינין ורי"ו תגין של גי' הויו"ת והי"ב היתירים יכוין להמשיך י"ב הויו"ת לז"א וי"ב ללאה וי"ב לרחל

צריך אני למודעי איך משמות אלו שקיבלה רחל נעשים י"ב הויו"ת כי מהאותיות לא יהיה ובלאה כבר רמז לנו הרב ז"ל ואלו ברחל לא ידענו איך נרמזו וחיפשתי ולא מצאתי כלום ונלע"ד דמקום הניחו לי שיעלה בחשבון מכוון מכל שמות שקיבלה רחל בהיותה בפנים עולים שג"ל ע"ז האופן ו' שמות וה"ו עולה ק"ב שם א' יה"ו עולה כ"א ה' שמות הה"ה עולה ע"ה ג' שמות אהו"ה עולה נ"א ד' אהי"ה עולה פ"ד סך הכל ק"ב כ"א ע"ה נ"א פ"ד עולים של"ג וכן י"ב הויו"ת שהם י"ג תק"ד כמבואר בכוונה כי תמיד יש כללות כולם הם י"ג הויו"ת עולים שיי"ח וכללות כללותם הם י"ג עולים של"א ולפי שמשם יצא מרדכי ואסתר בגילוי ברחל וע"י היתה התשועה הגדולה ניקח גם כללות שניהם ס"ה גי' שג"ל ושל"ג כמנין שקיבלה רחל כל השמות בפנים הנז"ל עי"ש:

וכל לגבי דידי לא זכיתי להבין אמרי בינה מעיקרא באשר תימא יקרא איך משמות אלו וכו' נעשים י"ב הויו"ת וכו' איה איפא מצא כתוב דמשמות אלו נעשים [י"ב הויו"ת] וכו'. הרי לפנינו כתוב ומפ' בפע"ח וכשנכנסים מוחין דאו"א נשלמים ונעשים י"ב הויו"ת. וכן בהקדמה כתוב לאמור וע"י כח הארת אבא נעשים בה י"ב הויו"ת מובן דאז כל אלו השמות נעשים י"ב הויו"ת ולא הי"ב הויו"ת נעשים משמות אלו אלא אדרבה כי ע"י תוס' כח ועז כאשר נכנסים מוחין דאו"א נשלמים השמות אשר היו מאירים בה ונעשו הויו"ת שלימות בסוד מוחין בנוק' רחל, ולא משמות שקיבלה רחל מאז כי בתחילה היה בסוד הארה ועתה מוחין י"ב הויו"ת די"ג חירותי די"ג תק"ד וכל זאת מכח מוחין דאו"א וכאמור כנז"ל:

עוד את אשר כתוב בדב"ק ז"ל (כפי אהרון) ובלאה כבר רמז לנו הרב ז"ל ואילו ברחל לא ידענו איך נרמזו, וחיפשתי ולא מצאתי כלום

בסדר הכוונה אשר לא כן שאר החסידים שבאותו הדור שאין להם יחס וקשר עם שורש הארות והשמות האלו ולזאת היתה התשועה הגדולה ע"י מרדכי ואסתר ולא ע"י זולתם ודוק, וה' יראינו נפלאות ויאמר לצרותינו די למען שם שדי ומהרה תושע יהודה וישראל ישכון לבטח ובא לציון גואל משיח לישראל בב"א:

ס' קמ"ו) **שאלת** וז"ל מצינו שלשה דרושים בענין פורים

סותרים זל"ז הנה בפ"ה מש' הפורים בפע"ח והוא המ"ב כנודע ודרוש זה הוא בסוד מהרש"ו ז"ל כתב וז"ל הנה בגלות בבל ירדה המלכות למטה בסוד המיעוט לבריאה (ובש' מיעוט הירח כתב כי בעת החרבן עצמו ירדה המלכות אחורי היסוד דז"א וצ"ע) אבל כשהיא בסוד נקו' צריך שיכנסו בה המוחין בעצמם א"כ בכל הע' היה הז"א בסוד הדורמיטא (ובש' הכוונות דרק בסוף הע' היתה בסוד דורמיטא אשר ע"כ הקשו בנה"ש ד' ל"ב וז"ל ובסוף השבעים שנה נסתלקו המוחין מז"א ונכנסו בה ואז יצאה הארת מרדכי ואסתר משמע שהוסף להאיר בהם הארה מחודשת כי הם עצמם כבר היו מגולים מקודם שנגזרה הגזרה עכ"ל ולפי הנ"ל ניחא דהשינה היתה כל הע' שנה והם מרדכי ואסתר שיצאו מחוץ ליסוד רחל בהיות בה חצי השמאלי דנה"י דאו"א) דרק כשהיא ניבנית די לה אור המוחין היוצאין אליה ממנו אבל כשהיא בסוד נקודה צריך שיכנסו המוחין בה בעצמה (וצ"ע שהוא היפך כל מקום דמתחלת להבנות מאור המוחין היוצאין אליה ע"י ז"א אף כשהיא בסוד נקו' וכלשון הזה נמצא ג"כ בש"ה"כ דרוש א' דר"ה וגם שם צ"ע) והיתה ע' שנה כדי להעלותה לכל הז"ס שלו בין התרין דרועין (וצ"ע כי אם נכנסו בה נה"י דאימא א"כ מדוע לא נגדלה מאחוריו של ז"א בכל קומתו כמבואר בכ"מ שזה תכלית כניסת נה"י דאימא ברחל עוד צ"ע דבש' מיעוט הירח כתב טעם גלות ע' שנה מסיבת ז' אורות עליונים שהאירה בינה בז"א והאירו בה בבחי' פב"פ) ואף שבכל לילה המוחין נכנסין בה מ"מ אינו יוצא

ובתיבת אתה יכוין שגיי' ב"פ ב"ן וב' קנ"א נו"ה ויסוד המלכות וטעם לכוונות אלו עתה הוא רמז להמשכת הארת א"א לאסתר באשר נסתלקה ממנה כאשר כתב הרב ז"ל ועתה נמשכין אליה הארת א"א מיסוד דאבא ליסוד דאימא ומשם לז"א ומשם לנוק' וזה תכלית הכוונה הן בברכה הרא' הן בברכה הב' שע"ג ודוק היטב בשורשי השמות מפי רבינו האר"י ז"ל כי הכל הולך למקום אחד וכולם דברי אלקים חיים:

זאת אשר בא בשאלת חכם מדוע היה הנס דפורים עפ"י דרך נס נסתר בדרך טבעי לא בנסים גלויים כימי צאתינו מארץ מצרים באותות ומופתים ומדוע היה ע"י מרדכי ואסתר תשועתם מיד שונא, הנה מבואר ומוכן מאליו לפי סדר הכוונה ובחי' השמות אשר באו ברמז במגילה ולא בבחי' שמות גלויים ולזאת גם הנס היה דרך נסתר וכמ"ש אנכי הסתר אסתיר עפ"י דרך אמצעות הטבע ע"י מרדכי ואסתר גילוי הארת יסוד דאבא מוחין ליסוד דנוק' וכמ"ש בפע"ח וז"ל ולפי שאין אור זה מתפשט ביסודה אלא יוצא לחוץ לפיכך לא נגלו אלו הוי"ו"ת במגילה, ועי' בזוה"ק בפ' כי תשא ד' קפ"ט טוב טעם עפ"י שורש העת והזמן המוכשר לפי הדור יעו"ש:

וטעם אשר היה ע"י מרדכי ואסתר מפורש בדברי רבינו האר"י ז"ל בש' הכוונות ובפע"ח כי מרדכי ואסתר שורש נשמתם ומחצבם • הוא מהאורות המתגלים ע"י יסוד דאבא אכן החסידים והחרש והמסגר אשר היו באותו הדור אין בחינתן מהארות יסוד דאבא אשר בכחם נושעו מיד צריהם ולזאת בהכרח התשועה הגדולה ע"י מרדכי ואסתר שניהם כאחד טובים המתחסים עם בחי' ההארות והשמות האלו כי משם יצאו ועלו ובאו בגי' מרדכי ואסתר כמבואר

יע"ש וא"כ בזה כבר קדמוך רבנן במודפס דאין
לסמוך על זה ועיין מש"ל בס"י י"ד בזה ודוק:

ואת אשר סיים במאמרו אשר ע"כ הקשו
בנה"ש וכו' ולפי הנ"ל ניחא וכו'
נראה כי רו"מ שי' נרגש במאמר הנז' באומרו
כי הם עצמם כבר היו מגולים מקודם הגזירה
ולפי פשט דברי הרב ז"ל אשר בסוף הע' שנה
נסתלקו המוחין מז"א ונכנסו בה ואז יצאה
הארת מרדכי ואסתר לפי"ז יראה כי מרדכי
ואסתר מקודם זה אין להם מציאות בעו' כלל
והן באמת כי הם עצמם במצוי' ונגלי' בעולם ואיך
אפשר במציאות זה לפי"ד הרב ז"ל כי לא היתה
הדורמיטא כי אם בסוף הע' אשר נגזרה הגזרה
ואז נכנסו בה המוחין ואז יצאה הארת מרדכי
ואסתר והם כבר ישנם בעולם מקודם הגזרה
כי אם מוכרח לומר דמשמעות דברי הרב ז"ל
הוא שהוסיף להאיר בהם הארה מחודשת וע"ז
כתב רו"מ שי' שלפי"ד בפע"ח ניחא בפשיטות
דהשינה היתה כל הע' שנה והם מרדכי ואסתר
שיצאו מיסוד רחל וכו', והנה מ"מ מה הרוחנו
בזה אם יש שמועה אחרת בפע"ח כי הדברים
עדיין מוכרחים לאומרם כמ"ש שם לפי דברי
רבינו בפ"ב מש' מיר"ה ובשה"כ כי תוספת
הארה מחודשת היא וזאת הארה המחודשת
היא שנתגלית אחר הגזרה ולא קודם לכן ודברי
רו"מ שי' באשר כתב ולפי"ז ניחא וכו' אין כוונתו
נראה ורצויה להשוות דברי רבינו ז"ל דבע"ח
ושה"כ עם פע"ח כי אם בא לתרץ קושייתם
ובעבור זה כתב ולפי"ז ניחא וכו':

וראיתי לרב אחאי גאון בש"ש שה"כ
דרו' פורים אות ו' ז"ל והארת
מרדכי ואסתר כבר היו ג"כ קודם הנסירה
אלא שהיה יוצא דרך פנים דז"א ועתה יוצאים
דרך פני נוק' והיה מגן זכותם על כל ישראל
וכו' עכ"ל:

מרדכי ואסתר לחוץ בכלים הז"א אלא בהיות
אור זה נמשך זמן ארוך אז יוצא מרדכי (וצ"ע
לפי מ"ש התו"ח ד' ע"ו ע"ב בשם הרש"ש זיע"א
ז"ל נראה כי בששה חו' היא התפשטות המוחין
בו"א ובפסח מסתלקים ומתפשטין בנוק' בששה
חו' הקיין עכ"ל א"כ מדוע אינו יוצא הארת מרדכי
ואסתר בכל ימי הקיין שהוא נמשך זמן ארוך ששה
חו' ואל תשיבני דרך ע' שנה נקרא זמן ארוך דהרי
אפי' לפי דרו' דפורים בש"ה"כ לא היה השינה
רק בסוף ע' שנה ובודאי אם נמשך רק איזה חו'
ומכ"ש יותר יוצא הארת מרדכי וא"כ בסוף כל
יובל ומכ"ש בבחינה הכוללת שתהיה בסוף שתא
אלפי שנה כמבואר בזמרת הארץ צריך שיצא
הארת מרדכי עכ"ל:

תשובה הנה דע לך ידידי להשיבך על רא'
רא' ועל אחרון אחרון חביב כי
את אשר כתוב בפע"ח כי בבבל לא היתה המלכות
בסוד נקודה בבריאה הנה דב"ק אלו באו בדיוק
לומר כי בבבל לא היתה בבריאה שנתמעטה יותר
וירדה בבריאה ממה שהיתה בעת החורבן אחורי
היסוד דז"א וכמ"ש בש' מיע"ה כנו' וכן מצינו כמה
בחינות בענין ירידת המלכות בעת הקטרוג וע"י
חטא אדה"ר וע"י פגם מעשה התחתונים ע"י ש'
מ"ז וש' הפסוקים כידוע ואין מזה סתירה:

ועל מ"ש שם דכל אותן ע' שנה היה ז"א
בסוד דורמיטא שנסתלקו ממנו נה"י
דאימא ודאבא ונכנסו במלכות לבנותה בסוד
ויבן ה' אלהים וכו' כבר כתוב בהגהה שם מהרב
בנימין ז"ל ז"ל דאין לסמוך על זה והעיקר הדרוש
דלעיל כי אין דורמיטא כי אם אחר היות פרצו'
שלם אב"א ועיין בכוונות הנסירה עכ"ל והיינו
כמ"ש בש' הכוונות דרך בסוף הע' היתה בסוד
הדורמיטא כי אז בימי מרדכי ואסתר התחיל
התיקון דזו"ן כדי לחזור פב"פ ותהיה הגאולה

הנה

דב"ק אלה לכאורה הם נגד דברי רבינו ז"ל בשעה"כ ובפע"ח שם אשר מפורש יוצא שהארת מרדכי ואסתר היא בחינה שלישית בסוד תוספת בהיות המוחין בתוך הנוק' רחל משא"כ בהיותם תוך ז"א כי הנה בהיותם תוך ז"א היה היסוד דאימא נשלם בחזה דז"א והיסוד דאבא שהוא יותר ארוך כנודע היה נשלם בסיום היסוד דז"א ממש ולא היה יוצא מחוץ ליסוד כלל אבל עתה בהיותם המוחין תוך הנוקבא אשר היסוד של נוקביי קצר מוכרח הוא שהיסוד דאבא יתפשט ויצא מחוץ ליסוד נוקבא ולחוץ ותתגלה הארתו בגילוי גמור לגמרי וכו' והנה שורש נשמת מרדכי ואסתר היתה מן ההארה ההיא ולכן ע"י היתה תשועת ישראל בזמן ההוא וכו' כי ההארה הגדולה היא מר דרור זך ונקי בתכלית העוברת מפי יסוד הנוק' ולחוץ וכו' יעו"ש בד"ה ואמנם וכו' כי הנה אחר הדורמיטא חוזרים פב"פ והמוחין הם בז"א ואין בחי' ההארה זו יוצאת אז כלל כנ"ל והארת מרדכי ואסתר מתבטלת לגמרי ונעלמת לפנים וכו':

האיר הארת נוק' העליונה והיא גדולה מרדכי ואסתר וע"י נושעו ישראל מן הצרה הגדולה ההיא וכו' הרי מפורש כי בחינת גדולת מרדכי ואסתר היתה מהארת הנוק' העליונה ולא הם בעצמם ממש כ"א שורש חלק נשמתם והגדולה היא מן ההארה ההיא ולכן אפשר ואפשר להיותם במציאות בעולם בלתי שום גדולה גם קודם הגזרה וכניסת המוחין בנוק' והתגלות הארת יסוד דאבא לחוץ וכאשר נגזרה הגזרה ורצה השי"ת ברחמיו להושיעם מיד שונא אז האיר הארת נוק' העליונה ואז נתגלית גדולת מרדכי ואסתר וע"י נושעו וזאת גילוי הארה הגדולה וגדולת מרדכי ואסתר לא היתה כ"א בסוף הע' שנה דבר בעיתו תיקון זו"ן להחזירם פב"פ עת גאולתם:

עוד

מ"ש רו"מ שי' דרק כשהיא נבנית וכו' אבל כשהיא בסוד נקודה וכו' וע"ז כתב במוסגר וצ"ע דהוא הפך כל מקום וכו' וכלשון הזה נמצא ג"כ בשעה"כ ד"א דר"ה וגם שם צ"ע:

הנה

ידידי היסוד שכתב מפע"ח בתחילת דבריו שכתב רו"מ שי' בזה"ל אבל כשהיא בסוד נקודה צריך שיינסו בה המוחין בעצמם, חיפשתי על נוסח זה הלשון שכ' ולא מצאתי מאומה מזה וא"כ מובן אם היסוד רעוע אין הבנין עומד עליו באשר כתב וצ"ע דהוא היפך כל מקום וכו':

מפורש

יוצא בהדיא כי בהיות המוחין תוך ז"א הארת מרדכי ואסתר היא נעלמת בפנים ואינה יוצאה ומתגלת לחוץ דרך פני ז"א כלל וכיצד יאמר נא צדיק אלא שהי' יוצ' דרך פני דז"א וצ"ע:

וכל

לגבי ידידי אמינא כי דברי רבינו ז"ל המה מדויקים באומרו וז"ל והנה שורש נשמת מרדכי היתה מן ההארה ההיא וכו' ולא אמר מר י"ל והנה שורש מרדכי היה מן ההארה ההיא כ"א שורש נשמת מרדכי אשר זכה יותר בחלק הנשמה עת גדולתו היתה מן ההארה ההיא ולכן ע"י היתה תשועת ישר' בזמן ההוא ולא ע"י זולתו ולמדתי זאת מתורתו של רבינו ז"ל אשר כתב סמוך ונראה למעלה מזה וז"ל ואז השי"ת ברחמיו

איך

שיהיה הן אמת סוד השינה והדורמיטא מבואר ומפורש בש' הנסירה פ"א וע"י בש' או"א פ"ז וש' אנ"ך פ"ז וכאן בדרוש הפורים ובפע"ח וד"א דר"ה ד' צ"א ע"ב ומאין צורך להעתיק דב"ק כי כולם מתאימים כאחד כאשר יראה כל חכם לב, כי הגם שבתחילה נבנית ע"י ז"א היתה אז מקבל הארותיה ע"י מחיצותיו וטפלה אליו בבחי' אב"א מן החזה ולמטה ולא

וכו' לא ידעתי מאי קשיא ליה כי לשיטת שהיתה ע' שנה הדורמיטא וע"י החרש והמסגר נתקנת לאט לאט והוא ע"ד הדורמיטא דעשרת ימי תשו' שכל יום נתקן ספי' אחת וכן עזה"ד היתה נתקנת פרטות ספירה אחת במושך עשרה שנים ואין לו דמיון עם מה שנודע בכ"מ אשר נכנסין המוחין דנה"י דאימא תקף בלתי משך זמן בכל ספירותיה ונתקנים כולם כאחד כמו בכונת התפילה במילת באהבה כנודע, ובפרט שזה הגלות של ע' שנה הוא בבחי' ותיקון ובירור נוק' הכוללת של משך זמן ההוא ומה דמות יערוך לנוק' הפרטית המתיחסת אל בחי' עצמו של יום מדי יום ביום כי כולם שוים גם בימי הגלות דבבל שתקף נגדלת מאחוריו של ז"א המתיחס לאותו יום בכל קומתו בלתי שום הפרש משאר כל הימים ודוק היטב:

גם בזאת אשר כתב עוד צ"ע דבש' מיהי"ר כתב טעם גלות בבל וכו' כבר מילתי אמורה בתשו' אחרת לעיל סי' י"ד ד' י"א ע"ב ומאין צורך עוד לכפול הדברים:

עוד מ"ש לאמר בזה"ל וצ"ע לפי מ"ש התו"ח ד' ע"ו ע"ב וכו' א"כ מדוע אינו יוצא הארת מרדכי ואסתר בכל ימי הקיץ וכו' ואל תשיבני וכו' הנה שותיה דמר לא ידענא דבחלקות ישית בין זמן ארוך לזמן קצר אי חיליה דמר מדברי הפע"ח כאן וסיעתיה מזמרת הארץ ד' יו"ד הנה הדבר פשוט כי כוונת הרב ז"ל שם לשלול זמן הקודם שלא נתגלה הארת יסוד אבא מן הכח אל הפועל להיות התשועה הגדולה כי אם בסוף הע' שנה כי כך גזרה חכמתו יתברך להיות הגלות ע' שנה וא"כ הגם שבכל לילה יתגלה יסוד אבא אין בכח ועז תוספת הארה מחודשת בבחי' גדולת מרדכי ואסתר כאשר היה ברצונו יתברך וברחמיו בסוף הע' שנה אשר ע"י נושעו ישר'

היתה עולה בשם בבחי' פרצו' שלם כי כל בנינה ע"י ז"א היא נחשבת בסוד נקודה עדיין ובעת השינה והדורמיטא אשר ניתנין לה המוחין ע"י או"א שלא ע"י ז"א ואינה טפילה אליו אזי נגדלת ונבנית בפרצוף שלם בי"ס וראויה לחזור עם ז"א פב"פ במקומם למטה בהיכלא דילה כנודע:

אמור מעתה גם מ"ש רו"מ ובלשון זה נמצא בשה"כ דר"ה וגם שם צ"ע, לפי קוטב האמור לא נשאר מקום גם שם לצ"ע כי האמת יורה דכל בנינה בסוד אב"א הוא אינו עולה בשם ועדיין היא גרועה ממנו וטפלה אליו ונחשבת בסוד נקודה ולזאת כתב הרב ז"ל ד' צ"א ע"ב ומן הארת הזווג ההוא [דאו"א] בונים ומתקנים את הנקבה ומורידין בה מוחין אחרים באותה הנקודה שבה (כי עדיין מתיחסת בשם נקודה) ונגדלת וכו' ודוק כי נכון הוא לקו"ד:

והאמת אגיד כי בעמדי בזה ראיתי להרב יפ"ש שם אות ד' שכתב על דברי רבינו ז"ל וז"ל ואלה דברי רבינו ז"ל נפלאו ממני וכו' וכאשר הקשה רו"מ שי' ואשתמיט מניה דמר שי' דברי היפ"ש ז"ל אשר ג"כ הניח בצ"ע והרב ש"ש ז"ל אות ד' הגיה לשון הרב ז"ל בתוספת דברים כדי שלא יפול כמה קושיות בדברי רבינו ז"ל והביא דברי היפ"ש ז"ל יעוש"ב והנה מה שכתב הרב ש"ש זצ"ל מש' הלקוטים ישעיה לכאורה אינם מתאימים עם דברי מוהרש"ש זצ"ל בהגהת השמ"ש בע"ח ש' ל"ד פ"ב כלל ח' יעו"ש וכנראה שהרב גופיה במוסגר נרגש מזה וכתב ע"י של"ד פ"ב כ"ח ואת אשר נראה לי כתבתי וכמדובר:

עוד באשר כתב על דברי רבינו ז"ל והיתה ע' שנה כדי לעלותה לכל הז"ס בין תרין דרועין וצ"ע פ"א נכנסו נה"י דאימא א"כ מדוע לא נגדלה מאחוריו של ז"א בכל קומתו

ד"ל כמנין לבב ואזי נשלמת קומתה בסוד אורך היריעה שלושים באמה ורוחב ארבע באמה קומתה כידוע ונעשו בה י"ס חב"ד חג"ת נה"י כקומת פר' ז"א וחוזרת עמו פב"פ בסוד זווג וזהו ישרים ועדה ע"ד אשר לא יעדה שזהו סוד הזווג וגם הוא רמז לדעה סוד הדעת המזווג, עוד ועדה גי' פ"ה סוד מלכות פה ישרים הם או"א כחדא נפקין וכחדא שריין שע"י סוד הזווג ממשיכין המוחין מאו"א עד המלכות וזהו יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים תיקון הנוק' ברנ"ב איברים גי' יברכך וראה בטוב ירושלים סוד הזווג פב"פ בבחי' הראייה וזהו וראה בטוב ירושלים כל ימי חיך וראה בנים לבניך שלום:

מכל צרה דבר בעיתו מה טוב וכזאת בעת ובעונה אשר תהיה גאולתינו במהרה בימינו תגלה ותראה מלכותו עלינו ומהרה תושע יהודה וישראל ישכון לבטח והיה ה' למלך על כל הארץ ארץ החיים והשלום אמן ואמן בילאו"א:

אודה

ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה ידוע כי דהע"ה הוא רומז אל מדת המלכות אשר גדולתה ובנינה הוא ע"י ז"א הרומז אל שם הוי"ה המאיר בה ע"י שם בוכ"ו גי' ד"ל הנותן לה כח המ"ן בחי' שם ב"ן כנז' בכוננת ויברך דוד וזהו אומרו דהע"ה שהוא בחי' המלכות לי נאה להודות אודה ה' שהוא ז"א בכל רמז אל בחי' שם ב"ן אשר נותן בה כח ועז וחיות האורות ע"י שם בוכ"ו שהוא גי'

אור הלבנה חלק פורים - דף נ"ב ע"ב

וגם יש בהם חמשה שמות ההה שכ"א מהם יש לו ג' ההי"ן, שהם כנגד חצי הת"ת ונהי"ם דז"א, שהוא עטרה שבכולם. והם ג' ההי"ן מפני שהשפעתם העקרית הם ע"י נה"י:

וגם יש בו י"ב הוי"ו"ת שהוא כשנכנסו המוחין דאבא בתוכה, נשלמו כל אלו השמות ונעשו בסוד הוי"ו"ת שהם ג' בנצח, ג' בהוד, ג' ביסוד. ולהיות שיסוד דאבא עודף מיסוד דאימא, יש לו ג' הוי"ו"ת שגי' מזלא, הרי י"ב הוי"ו"ת:

וגם מאיר בה ג' שמות אהו"ה במילוי יא"ה. וגם מאיר מדעת דז"א הנעשה מיסוד דאימא ד' אהי"ה, ב' חסדים וב' גבורות.

קנ"ט פעמים	המלך	נזכר במגלה.
ג"ן פעמים	מרדכי	נזכר במגלה.
ג"ן פעמים	אסתר	נזכר במגלה.
כ"ח פעמים	אחשורוש	נזכר במגלה.
י' פעמים	ושתי	נזכר במגלה.
ד"ן פעמים	המן	נזכר במגלה.
ד' פעמים	זרש	נזכר במגלה.

שישה פעמים והו יש במגלה. והם שמנצח דז"א מאיר בחח"ן שלה, ומהוד דז"א בבג"ה שלה, נמצא שהם ו' אורות. וגם יהו אחד בנה"י (יסוד) דז"א, שסוד נהנ"י בסוד ווי"ן, וא"ו (ו') נחלקת לשנים. ויש בהם יהו אחד שהוא ביסוד דיוקנא דז"א. והה' שבין תרין ווי"ן הוא סוד העטרה הנשפעת מכולם:

עין חיים - ה"א דף ק' ע"א

גבורות דב"ן דב"ן דחלקה והחסדים דמ"ה דמ"ה דאבא עם החסדים דמ"ה דב"ן דאמא ניתנין בנה"י דאבא ונעשו חסדים דאמא גבורות בערך חסדים דאבא כנודע. וכל זה נכנס תחלה כולו תוך הז"א. ואח"כ דרך האחור שלו היה מאיר לנוקבא ונותן לה אז הארה מהמוחין שבנצח הוד יסוד דאימא אשר כולם הם בחינת ב"ן שלו ושלה ונותן לה הארה משלה בלבד שהם הגבורות דב"ן דב"ן וגם נותן לה הארת הגבורות דב"ן דמ"ה. ואח"כ בעת הנסירה מסתלקין נה"י דאו"א וב' בחי' חכמה וחסדים בין דאבא בין דאמא נשארין בסוד אור מקיף על ראש ז"א. והשאר, שהם הבינות וגבורות [ד], נכנסין בנוקבא ונגדלת בכל האחור שוה אליו, כי אז נוטלת הם עצמן ולא הארתן לבד כבתחלה.

ועתה נבאר כל זה בעז"ה הנה תחלה בא לו זה הצלם וגדלות מבינה דיש"ס ותבונה מבחי' חיצוניתם שהוא באחוריים בין בכלים בין באורות ונכנסין בז"א ונעשין בו כלי הפנימי מכולם בבחי' האחור לבד שהוא חיצוניותו ובתוכו המוחין שהיא נשמה לו וכל זה בבחי' אחור ואז עומדין אב"א זו"ן ואז נגדלת הנקבה באחור ז"א. והוא כי הנה הז"א לוקח חלקו וחלק שלה כי הוא בן בכור וא"כ לקח תחלה כלי שלו ושלה באחור לבד מבחי' מ"ה וב"ן וכן עד"ז באורות ונמצא שיש בו עתה מ"ה וב"ן באור נשמה וכלי הפנימי לו וכן לנוק'. ואמנם הגבורות דב"ן דמ"ה שבאבא ניתנין בנה"י דאימא ונעשו חסדים בערך הגבורה דאמא כנודע שהם ג"כ

הגהת השמ"ש - על עין חיים הנ"ל - אות ד'

החילוף. אמנם אינם נכנסים מלובשים רק בנה"י דאימא לבד. ואפשר, שזה הענין הוא כשנכנסים המוחין בזו"ן לצורך זווג יעקב ורחל או לאה, כמו בתפילת החול. אבל כשהזווג הוא דזו"ן הגדולים, כמו בשבתות ויו"ט או בכללות הכ"ד שעות, אז צריך שגם הנה"י דאבא יכנסו בה, וכדלקמן.

[ד] (עיין תו"ח דף קכ"ד ע"ב). נ"ב שהם ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן, המתלבשים בנה"י דאימא. ונמצא כי נה"י דאימא לבד נכנסים בנוקבא בעת הנסירה. ועיין בדרושי הפורים ובכמה מקומות, שכתב שנה"י דאו"א נכנסין בנוק' בעת הנסירה, וצ"ע. ואפשר, כי מ"ש נה"י דאו"א, היינו הבינות והגבורות דשניהם קודם

הגהת הריפ"ש - על שער הכונות - ענין הפורים

ובינה וגבור' שהם כללות מוחין דאימא הם הנכנסים בנוקב', כדי לגרום ולעשות הנסירה. ואם בר"ה שהוא כעין דוגמת בריאת העולם כמ"ש רז"ל בדרושים ההם כך, ועיין מ"ש רז"ל בפ"ט משער המוחין דז"א ובפ"א משער הנסירה ובפ"ב משער תיקון הנוקב' ובכמה מקומות ועוד שבדרוש ב' דעמידה במילת גומל חסדים טובים כתב בפירוש שאין הנוק' יכולה לקבל הארה מנה"י דאבא בהיותם קרובים אליה

דע כי הנה בזמן הדורמיטא דז"א לא בלבד נכנסים המוחין דז"א מצד נה"י דאימא ונכנסים בנוק' רחל בהיותה אב"א, אלא גם המוחין דבנה"י דאבא בסוד ויבן ה' אלהים את הצלע, ונמצא כו'. מה מאד קשו דברי רז"ל במ"ש, שמוחין שבנה"י דאבא היו נכנסים בנוק', שלכאורה הם הפך כל דבריו. בדרושי ר"ה, בפירוש כתב שחכמה וחסד שהם כללות מוחין דאבא נשארים בסוד מקיפי' על גבי רישא דז"א,

כי חוזר בינה וגבור' שבהוד וצד שמאל דיסוד דאבא לנצח וצד ימין יסוד דאימא, שהיא חכמה וחסד שבה, חלקה ונחלתה. וחכמה וחסד שהיה בנצח וצד ימין דיסוד דאימ' להוד וצד שמאל דיסוד דאבא לבינה וגבור' שלו, חלקו ונחלתו. נמצא שכאשר מוחין דאימא מלובשין בנה"י דאימא נכנסים בנוק' חכמה וחסד כשהיו בז"א היו מוחין מלובשין בנה"י דאבא, ועכשיו נעשו מוחין דאימא מלובשין בנה"י דאימא, ומצד זה שפיר שייך לומר שגם מוחין דאבא מתלבשים בנוק'. ובודאי החכמה וחסד דאימא כשהיו בנה"י דאב', החסד והוא נתפשט בכל אורך יסוד דאב'. ואפשר שבצאת' מנה"י דאבא, לקחו איזו התלבשות מנה"י דאבא. לכן עתה בהתלבשם בנוק' מתפשט היסוד דאבא ויוצא וכולט ועודף על יסוד הנוק' להיותו קצר, והיא הארת היוצאת של מרדכי. וכתב רז"ל שיוצאת בכל שנה בימי הפורים. ועד"ז תפרש כל דברי רז"ל בדרוש זה.

בנה"י דז"א אלא בהיותם בחג"ת דז"א רחוקים ממנה בסוד מרחוק ה' נרא' לי יע"ש. וא"כ איך אפשר עתה שתקבל מוחין דאבא. והנראה בקוצר דלותי השפל דקדוק דברי רז"ל שלא כתב כאן מוחין דאבא אלא מוחין שבנה"י דאבא. והוא שהדברי' מטיים להקדמה ידועה ויסוד מוסד למדנו רז"ל להועיל בכמה מקומות, בפ"ג משער זז"ן ובפ"י משער המוחין דז"א ובדרושי הציצית ובדרו' הק"ש, שהמוחין קדישין בעת בואם להכנס בז"א מתחלפי דאבא לאימא ודאימא לאבא והוא כי בינה ודעת דגבור' דאבא ניתן בנצח וצד ימין דיסוד דאימא ונעשה לה חכמה וחסד, וחכמה וחסד דאימא ניתן בהוד וצד שמאל דיסוד דאבא ונעשה לו בינה וגבור' יע"ש למאי איצטרך כן. וכאשר חוזרין ומסתלקין המוחין מז"א כדי להנתן מוחין דאימא בנוק' לגדלה ולגרום הנסירה חוזר הדבר כבתחיל' לכמות שהם קודם החילוף (הראשון, ויש כאן חילוף שני),

שערי רחמים ח"א - ש' ר"א

נה"י דאו"א, וב' בחי' חכמה שהם מ"ה דמ"ה ומו"ה דב"ן הנתונים בנה"י דאבא, וחסדים בין דאבא בין דאימא, נשארין בסוד מקיף על ראש ז"א. והשאר שהם בינות וגבורות, שהם ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן המתלבשים בנה"י דאימא, נכנסין בנוקבה ונגדלת. נמצא מה שנכנס בנוקבה, נה"י דאימא דוקא. וגם כתב הרש"ש בסדור בכונת באהבה דעמידה, מוחין דאבא עומדין על רישא דז"א, ונה"י דאימא נכנסין בנוקבה. השאלה היא, מקום אחד אומר נה"י דאו"א נכנסין בנוק' בעת הדורמיטא, ומקום אחד אומר נה"י דאימא לבד נכנסין. ואם נאמר נה"י דאימא לבד נכנסין, כיצד כתב שנה"י דאבא ג"כ נכנסין, ומהארת יסוד דאבא הנכנס בנוקבה ויוצא לחוץ יצא מרדכי, וז"ש הפסוק ומרדכי יצא מלפני המלך וכו', צ"ל:

ר"א ש' כתב הרב בשה"כ ענין פורים ד' ק"ט ע"ב ד"ה דע, כי הנה בזמן הדורמיטא דז"א וכו', מלבד נה"י דאימא נכנסין בנוק', אלא גם המוחין דנה"י דאבא נכנסין בסוד ויבן ה' אלקים את הצלע, דא או"א וכו'. גם עתה יוצאות מרחל נוק' דז"א ב' הארות אלו גם כן, והם מרדכי ורחל (אולי צ"ל ואסתר) וכו'. ואין ספק כי הארה זו הנגלית ממלכות דאבא היא הארה גדולה. והנה שורש נשמת מרדכי היתה מן ההארה הגדולה ההיא וכו'. נמצא, בזמן הדורמיטא נכנסין בנוק' נה"י דאו"א, ומהארת יסוד דאבא הנכנס בנוק' ויוצא לחוץ, יוצא מרדכי. וז"ש הפסוק ומרדכי יצא מלפני המלך וכו'. וכתב הרב בע"ח בשער כ' ש' המוחין פ"ט דף ס"ה ע"א (דף ק' ע"ב), וז"ל: ואח"כ בעת הנסירה מסתלקין

תפירש ר' שד"ה, המ"ה דב"ן (אחרי חילוף ראשון), שהיה בהוד דאבא, נתלבש בנצח דאימא (בחילוף השני). והגבורות שהיו בחצי [שמאל ד] יסוד דאבא, נתלבשו בחצי יסוד דימין דאימא, ונכנסו נה"י דאימא לבד, ובתוכם מוחין דאו"א, ונקראים נה"י דאו"א. יען שא"א היסוד שיתחלק לב', חציו יתלבש בנוק' וחציו ישאר למעלה. ונשאר לנו השאלה כפי פירוש ר' שד"ה, א"כ יסוד דאבא לא נכנס בנוקבה, א"כ כיצד יצא מרדכי מהארץ יסוד דאבא? ותירץ מוחין דהוד וחצי יסוד דאבא, המתלבשים בנצח וחצי יסוד דאימא הנכנסין בנוקבה, לוקחים [הארץ] לבוש, מהוד ויסוד דאבא, ונכנסים בנוקבה. ומזה [הארץ] הלבוש המתפשט תוך הנוקבה, מהארץ יוצא מרדכי. נמצא נקראים נה"י דאימא, ונקראים גם נה"י דאבא, נכנסין בנוק'. וז"ש הפסוק ומרדכי יצא מלפני המלך, מהארץ לבוש נה"י דאבא, מה"ר שד"ה:

השאלה זאת שאל אותה הרש"ש בע"ח שער המוחין פ"ט, ותירץ אותה הגהת השמש: נ"ב וכו', ועיין בדרושי הפורים ובכמה מקומות שכתב שנה"י דאו"א נכנסין בנוק' בעת הנסירה, וצ"ע. ואפשר כי מזה שכתב נה"י דאו"א היינו הבינות וגבורות דשניהם קודם החלוף. אמנם אינם נכנסים מלובשים רק בנה"י דאימא לבד. ואפשר שזה הענין הוא כשנכנסים המוחין לצורך זווג יעקב ורחל או לאה, כמו בתפילת החול (זו"ן הקטנים), אבל כשהזווג הוא דזו"ן הגדולים כמו בשבת ויו"ט או בכללות הכ"ד שעות (ולכאורה צ"ל גם בפורים), אז צריך שגם הנה"י דאבא יכנסו בה עכ"ל. והשמש השני, בעמוד ב' הדק בסופו פירש דבריו. מ"ש נה"י דאימא לבד בחול, ר"ל ב"ן דמ"ה וב"ן דב"ן (אחרי חילוף ראשון). ומ"ש בשבת וביו"ט נה"י דאו"א, כלומר כפי פ' הב' (זו"ן הגדולים), הוד וחצי יסוד השמאלי דאבא, והוד וחצי יסוד שמאלי דאימא, שהם מ"ה דב"ן וב"ן דב"ן (אחרי חילוף ראשון).

שערי רחמים ה"ב - ש' שני"ב

מוחין דאבא בתוך נה"י דאימא, אז לוקחים [הארץ] לבוש מנה"י דאימא (צ"ל דאבא), ועל זה הלבוש קרא אותם נה"י דאבא נכנסין. ומ"ש מוחין דחב"ד דנה"י הם הויות פשוטות, יען מוחין דאבא הם הויות, ומוחין דאימא אהי"ה. לכן תפס מוחין דאבא הויות, מהרה"ג שד"ה נר"ו:

א"ה והרב שמן ששון לשהכ"ו (דק"מ סע"א), נרגש מענין ההויות וכתב דיכולים לפרש דפירושו ג' הויות הפשוטות מג' מוחין דהויות דע"ב של חב"ד דנה"י דאבא, יעו"ש. וקרוב הוא לומר שהוא רק בדרך רמז, בתיבת **מגלה** נרמזו הויות פשוטות, אבל לעולם המוחין הם ג' ע"ב או עסמ"ב כנודע והיע"א:

נש"ב שאלה כתוב בשהכ"ו (דק"ט ע"ב), וז"ל: גם **מגלה** בלא יוד, היא עולה

ג"י ע"ה, כמניין ג' הויות כ"ו כ"ו כ"ו, שהם מניין ג' מוחין דחב"ד דנה"י דאבא המתגלים שם במלכות, ע"כ. צ"ע דלעולם בנסירה, נה"י דאימא הם הנכנסין בנוק', ולא נה"י דאבא. ועוד, מוחין דחב"ד דנה"י דאבא הם ע"ב, ולא הויות פשוטות, ולמה כאן הם ג"פ כ"ו, היע"א:

תשובה מ"ש נה"י דאבא נכנסין תוך הנוק', ר"ל בינות וגבורות דשניהם אחר החילוף (ראשון, היינו לפני חילוף שני, ע"י שע"ר ה"א שאלה ר"א, מובא בעמוד הקודם), שהם נכנסין בנה"י דאימא, ונכנסין בנוק'. וכשנכנסין

שערי רחמים ה"ב - ש' שני"ד

תשובה בתפלה ג"כ אנו מתקנים פנימיות וחיצוניות. כמו בעמידה, מכונים פנימיות וחיצוניות דפנימיות, ופנימיות דחיצוניות. נמצא שגם מבחינת החיצוניות נתקן בתפלה. ועתה ע"י קריאת המגילה מקיימים הארת יסוד דאבא בחינת הפנימיות. יען שהקריאה היא דיבור בפנימיות. וע"י מתנות לאביונים וסעודת פורים, מקיימים בחינת הארת יסוד דאבא דחיצוניות. ודע, שע"י ג' מצות אלו מתקנים זו"ן הקטנים דכללות השנה (ימים), וגם מקיימים הארת המוחין של יסוד דאבא של זו"ן הפרטים של היום (זמנים). כיצד, בקריאת המגילה, ע"י הברכה מביאים ל"מ לזו"ן דכללות השנה (זמנים), בחינת פנימיות, וצלם צ' ע"י הקריאה. וגם במתנות לאביונים וסעודת פורים, מתקנים בכללות, בחינת החיצוניות דזו"ן דכללות השנה, וגם מקיימים הארת המוחין דחיצו' דזו"ן דאותו יום הפרטים, ועיין תו"ח דס"ח ע"א :

ולעניין תיקון הנוק' ע"י היסוד דאבא, והכלים (לבושים) דאבא, אינם נכנסין. נראה שהכונה היא דבינה וגבורות דאבא דקודם החילוף (השני), נכנסין בהוד (צ"ל בנצה) וחצי יסוד ימיני דאימא, ולוקחים [הארת] לבוש מנה"י דאבא, ועל בחינת הלבוש הזה מיירי שמתקן פרצוף הנוק', ויצאה הארת מרדכי מלפני המלכות, עיין בשהכ"ו, מהרה"ג שד"ה נר"ו :

נהר שלום - דף מ"א ע"א

ואז יצאה הארת מרדכי ואסתר, ואח"ך נגזרה הגזירה ההיא. ואז השי"ת ברחמיו האיר הארת מרדכי ואסתר, משמע שהוסיף להאיר בהם הארה מחודשת כי הם עצמם כבר היו מגולים מקודם הגזירה, אע"פ שבכאן יש כמה פרטי שאלות אחרות כי כבר היו מרדכי ואסתר בעולם מקודם הגלות וכיצא באלו השאלות אין לנו להתעסק

שני"ד שאלה כתוב בשהכ"ו [דק"ט ע"ג], וז"ל: והנה בכל שנה בימי הפורים, כדי לקיים ההארה הנז', אנו צריכין לעשות ג' מצות, והם קריאת המגילה כדי להמשיך ולגלות ההארה הנז' היוצאת לחוץ בגילוי. והנה צריכות שתי בחינות אחרות, הא' בחינת הארת היסוד שהוא דאבא ברחל, לצורך תיקון בניין פרצופה. כי לכן נכנסין המוחין הנז' בה, כדי להגדילה ולעשותה פרצוף. וזה נעשה בסוד מתנות לאביונים וכו'. ובחינה השנית היא וכו'. עוד צריך הארה שתתקיים בה, בסוד המוחין עצמן שלו, המתלבשים תוך פרצוף י"ס שלה בעת הדורמיטא וכו', תשאר הארת המוחין ההם קיימת ולא יסתלקו לגמרי כבשאר הזמנים. ועניין זה תלוי בקיום מצוה אחרת, והיא לעשות סעודת פורים משתה ושמהחה, עכ"ל. נמצא שיש ג' מצות לג' תועלות: מגילה, לגילוי הארת יסוד דאבא. מתנות לאביונים, להכניס ההארה בנוק', לתיקון פרצופה. סעודת פורים, לקיים הארת המוחין, ותשאר קיימת. ובוה י"ל, דהלא כללא הוא דהמשכת המוחין וכל הפרטים שנעשה בתפלה, הכל הוא בחינת הפנימיות. ומצות מתנות לאביונים וסעודת פורים שהם, בחיצוניות, בחינת המעשה. איך ע"י נתקן בחינת ההארות הנז' שהם בפנימיות? ועוד, לעולם תיקון הנוק' הוא ע"י מוחין דאימא ולא ע"י מוחין דאבא. ואיך כאן ע"י הארת מוחין שביסוד דאבא נתקנת הנוק', היע"א :

ליפשוט לי מור (שאלו את הרש"ש), האי ספקא שנפל לי בענין פורים ולתרץ לי קושיא א' שנפל לי בענין פורים. והוא, כי הנה נודע מ"ש הרב זל"ה בפ"ב משער מיעוט הירח ובשער הכוונות כי בזמן גלות בבל היו זו"ן עומדין אב"א כמוחין גדלות דאב"א. ובסוף השבעים שנה נסתלקו המוחין מז"א ונכנסו בה

בה בזמן הראוי להם והוא בעמידה דשחרית כנודע. באופן שאין שום שינוי בין פורים לשאר ימות השנה רק באותה ההארה, שביום פורים עוד תוסיף תת כחה לבלתי תתבטל כל היום ההוא מן באהבה דשחרית ואילך עד סוף היום, כי אם כפי הספק הא' נמצאו ב' נסים א' להביא המוחין וא' לקיים אותה ההארה כי אין גלות זה דומה לגלות בבל כנודע. ועוד צ"ל עיון איך קבעו לנו רז"ל פורים באדר, והיה ראוי לקובעו ביום שני דפסח כי בו ביום נתגלית אותה ההארה ונתבטלה הגזירה בשלמא באותה השנה הא' של הנס כי בו ביום אשר שברו אויביהם לשלוט בהם ונהפוך הוא ש"ד אבל לדורות אשר קבעוהו להם זכר לאותה ההארה היה ראוי לקבוע בפסח:

בהם עתה ועי"ז לא יכלו הקליפות לשלוט בהם ואדרבא נהפוך הוא מרוב ההארה ההיא כי נסתמו עיניהם. והנה בכל שנה ושנה שחוזר ונאור אותו האור נסתפק לי אם חוזרים זו"ן לעמוד אב"א עם מוחין גדלות דאב"א, והמוחין בה מתחלת ליל פורים וכל היום ההוא מצד עצמו של היום. ונפקא מינה שאם כך הוא אין לכוין בק"ש דערבית וכן בתפילת ערבית, ולא בק"ש דמטה ודקרבתות ודיוצר ולא בברכה א' דשחרית עד באהבה. או אם נאמר שאין כל זה נעשה מצד היום עצמו כי הנה באותו זמן כל זה כבר היה עשוי מאליו ועיקרו של הנס היה אותה ההארה שהוסיף להאיר במרדכי ואסתר כנ"ל. וזאת ההארה המחודשת היא אשר מתגלית בכל שנה ביום פורים לכשיכנסו המוחין

שמן ששון ח"ג - דף קל"ט אמצע ע"ד אות ו'

ואסתר ישנו בכל יום בעמיד' בעת הנסיר' וכן בר"ה כמ"ש רבינו לעיל בדרוש ח' דשופר אלא שבכל יום אינו מתקיים ועתה בפורים ברחמיו מתקיים כנז"ל ודע דצרי' לכוין כל סדר התפי' ביום פורים כמו כל יום ואין לגרוע דבר וכן מבואר בדברי הרב ש"ש זלה"ה בסדור וכל זה כתבתי יען ראיתי מה שנסתפקו חכמי המערב והובא בנ"ש ד' ע"ט והחדש ד' ל"ב יע"ש ועיין מ"ש לעיל בדרוש חנוכה באורך באיזה מידה היא פורים יע"ש:

שם וענין התחלה זו הוא ענין הדורמיטא שנעשה אז בימיה' וכו' והוא ענין דתחי' כל ימיהם כבר היו זו"ן אב"א מעת החורבן ב"ה אך ענין הנסירה שהוא ענין חזרת זו"ן פב"פ שאז צריך להיות הסתלקות המו' ז"א ולכניסם בנוק' כנז"ל דזהו סוד הדורמיטא זה לא היה רק בסוף הע' שנה והאררת מרדכי ואסתר כבר היו ג"כ קודם הנסירה אלא שהיה יוצא מדרך פנים דז"א ועתה יוצאים דרך פני הנוק' והיה מגן זכותם על כל ישראל והארות אלו דמרדכי

שמן ששון ח"ג - דף ק"מ סע"ג אות כ"ד ד"ה אד

דמועיל גם לבחי' החיצו' כנז' בענין כח התפלה דמברר ומתקן אפי' בחי' הצמחים ודומם וחיות ובהמות וכו' כנז' בע"ח שכ"ו ספ"ב ולפנימיות די בקריאת המגילה לבד אמנם לבחי' החיצו' צריך ג"כ מתנות לאביונים וסעודה, זה נראה ליישב. ועיין בקונטרסי פתח עינים בכונה פורים מ"ש סדר הכונות אשר סידר לכוין הרב ש"ש זלה"ה, יע"ש"ב:

עדיין צריך להבין דאין בחי' שוים שהרי קריאת המגילה היא בדבור בפנימיות ומצות מתנות לאביונים ומצות סעודה הם בחיצו' כנז' בע"ח ש"מ פ"ב דכל מצו' שהם בדבור הם וברכותיהם הם בפנימיות וכל מצות שהם במעשה הם וברכותיהם הם בחצו' וא"כ איך הם באים עתה יחד לבחי' אחד ואפש' דגדול מצות קריאת המגילה שהיא בדיבור

לשם יחוד לפני שתיית כל כוס יין ביום פורים (לשתות רק יין)
מאת: הרב שלום ארוש שליט"א

בליל פורים יש להרבות בתפילה והתבודדות, וביום פורים להרבות בשמחה, ריקודים ושתיית יין. ובע"ה, ע"י אמירת לשם יחוד זה לפני כל כוס יין, לא יבוא לידי שכרות!

הריני מקשרי את עצמי בשתיית היין הזה ביום פורים הזה לכל הצדיקים האמיתיים שבדורנו ולכל הצדיקים האמיתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פייגא מברסלב, זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם הוי"ה ברוך הוא, שם אות יוד באות הא ואות ואו באות הא, ביחודא שלים. בשם כל ישראל, הריני מוכן ומזומן לעשות רצון השם יתברך, לשמוע לדברי חכמים אשר ציוו לשתות יין ביום פורים.

יהי רצון מלפניך יהוהי אלהינו ואלהי אבותינו שאזכה על ידי שתיית היין הזה ל- "זכה, נעשה ראש" שאזכה להיות מקושר עם ראש בני ישראל. שאזכה לתיקון המוחין, לחכמה, למוחין דגדלות, לענווה, למחילת עונות ולתיקון הברית. שאזכה על ידי שתיית היין הזה להעלות את בחינת הזיכרון, לזכור את מעשה עמלק, לעלות אל מקום ששם כולו טוב. ותצילני מ- "לא זכה, נעשה רש", ממוחין דקטנות, מעצבות, מגאוונה, מקליפת המן - עמלק. שאזכה על ידי שתיית היין הזה ל- "זכה, משמחו", שזוכה ליין המשמח, וזוכה על ידי היין של פורים לבוא לתוך שמחה גדולה וחדוה רבה ועצומה מאוד, לתוך "אזכה בכל" לב לשמח גם אחרים.

תצילני מ- "לא זכה, ישממו", ותצילני מיין המשכר, שאזכה על ידי שתיית היין הזה לבריור המדמה, לתיקון המדמה, שיהיה המדמה נכלל בקדושה, מתהפך מרע לטוב. ותצילנו מערבוב המדמה, על ידו בא שממון, שהוא שיגעון, שהוא השכרות. שאזכה לבוא ליראה עילאה, שאזכה לדעת שהכל ברצונו יתברך, ואזכה ליין המשמח. שאזכה על ידי שתיית היין להתעורר מהשינה בגשמיות וברוחניות. שאזכה לאמונה שלימה, לדעת אותו יתברך, להכיר אותו יתברך.

תשמרני שלא אפול לשינה בגשמיות וברוחניות. רחם עלינו שלא יזיק לנו שתיית היין הזה לא בגוף ולא בנפש. שזוכה להכניע ולגרש ולעקור ולבטל מאיתנו את קליפת המן - עמלק, וזוהמתו הגדולה, ולמחות שמו וזכרו מן העולם. להמשיך עלינו קדושת מרדכי ואסתר. וזוכה להמשיך שמחת פורים על כל השנה כולה, לשמוח תמיד בשם יתברך, בשמחה ובחדוה רבה, מאוד, באמת.

ונזכה לקדושת וטהרת פרה אדומה, לקדושת פסח באמת, ולא נכשל במשהו חמץ כל ימי הפסח.

ויהי | נעם אדני אלהינו אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קונטרס
גנזי חיים
על
פורים

מאת תלמידי הרה"ג רבי
מרדכי עטייה
שליט"א

שואלים

בהלכות החג שלשים יום קודם החג. בליל פסח, יש מצווה לספר ביציאת מצרים, ואפילו כולנו חכמים כולנו נבונים כולנו זקנים כולנו יודעים את התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. ואפילו אדם שעורך את הסדר לבדו, מצוה עליו לספר לעצמו. דבר זה תמוה מאד, שהרי מהו ענין הסיפור? לכאורה זה טוב לילדים קטנים, לספר להם ברמה הכי פשוטה שרק אפשר, וכן למי שלא מכיר את הסיפור. מאידך, האדם לעצמו או תלמיד חכם, מה לו ולסיפור הזה? הייתי מצפה שמי שמכיר את הסיפור, יצטרך להתעמק, לפלפל, ..., לא! חז"ל תקנו שעל כולנו מצוה לספר ולא לפלפל, ולספר כל אחד לפי רמתו.

לכאורה יש כאן מסר גדול מאד. לפעמים האדם, מרוב ידע, עסוק בפלפולים וחדושים. ולפעמים נשמטת מכח הפלפול פשט מטרת המצוה. וחז"ל העריכו שהוא מפספס את כל מטרת המצוה! כלומר, לפעמים האדם חייב "לרדת" לרמה של פשט, למרות שהוא תלמיד חכם, ואפילו לספר לעצמו.

כמדומני שאחת המחלות הרוחניות הכי גדולות בדור שלנו, ובעיקר בקרב לומדי תורת הח"ן, היא חוסר לימוד הפשט. ידוע שרבינו האריז"ל מגלה טפח ומכסה טפחיים, וכן לפעמים הרש"ש. לכן, כשמתחילים סוגיה חדשה, מיד מחפשים את העומק, ואת הפלפול. ולפעמים אנחנו כל כך עסוקים בלחפש את מה שמסתתר בין השורות, שאנחנו לא שמים לב לפשט הדברים.

פעם שמעתי אחד מהחברים אומר, איפה ששייבות אחרות מסיימים את הלימוד, כאן אנחנו מתחילים. אמנם הוא התכוין לשבח, אלא שפליטת הפה הזו מגלה את חריפות הבעיה. מתחילים ללמוד סוגיה חדשה, קוראים שורה וחצי, וכבר מתחילים להתפלפל ולנחש מה המסר של הרב ולא לראות את הסוגיה בכללות ובפשט.

לדעתי, כאן טמון עיקר הבעיה בלימוד הזה, הרבה חברים לא לומדים פשט, אלא ישר מחפשים את העומק. לצערי הרב, בדרך הזו נשמט מאיתנו כל הלימוד העיקרי של הסוגיה. הסיבה לכך היא שבעצם אנחנו מחפשים ומניחים דברים שאינם בהכרח כתובים, אלא בהשערה שזה מה שהרב התכוין. ובסופו של דבר, מתעוררות קושיות חזקות, שבכלל לא היו מתחילות אילו היינו שמים לב לפשט הכתוב! אמנם האריז"ל והרש"ש אכן מסתירים את הדברים, אבל עדיין יש דברים שהם כן מגלים בפשט. ובדרך לימוד זו, אנחנו פשוט מפספסים את כל הלימוד. הענין הוא שיש לנו הרבה רקע מסוגיות אחרות, ובמקום לגשת לסוגיה חדשה עם ראש נקי ופנוי ללימוד חדש, אנחנו "סוחבים" איתנו הרבה סוגיות, ומנסים לשבץ את המכלול שצברנו עד היום בתוך הסוגיה החדשה. כלומר, במקום להבין את דברי הרב, אנחנו מנסים להכניס את ההבנה שלנו וגם להעמיד את דברי הרב במקומות אחרים, בסוגיה דגן. וזה עוד לפני שהבנו את הסוגיה עצמה. ודבר זה הוא בבחינת מאמר קוהלת: "יוסיף דעת יוסיף מקאוב". דהיינו, לפעמים ידע מוקדם מונע מאיתנו להבין את הסוגיה החדשה! ויש אפילו חברים המצטיינים בזה, שכאשר לא מצליחים לראות את הרעיונות שלהם בתוך דברי הרב, מסרסים ומשפצים את הכתוב, על מנת שיתאים לרעיון שלהם, וכל זה בשיא הטבעיות! ואח"כ גם מתלהבים שסוף סוף הבינו את כוונת הרב!

אני מודה ומתוודה שבמשך שנים גם לי היתה גישה דומה, וכן בענין פורים. לכן עם השנים, הצטברו לי הרבה קושיות נוראות, דברים מאד עקרוניים שלא הסתדרו לי. ובאחד מלילות השבת החלטתי לדחוק הצידה את היצר הזה, את כל הידע שצברתי בענין פורים במשך שנים, ולחזור על כל המקורות ולנסות להבין את פשט הכתוב,

כל הקושיות שהיו לי, הם במסגרת הסוגיה המרכזית הזאת, איך יתכן שגם נה"י דאבא (עם המוחין שלו) נכנסים בנוק' בזמן הנסירה. ובע"ה, נראה איך כל הקושיות עוזרות לנו לבנות את הסוגיה.

אך לפני שנתחיל, חשוב לי להביא הקדמה אחת, שהיא מהווה בסיס להבנת הסוגיה. אחת מסוגיות המפתח, וכך רוצים לתרץ רוב המפרשים (ונביא אותם בהמשך), הלוא היא סוגיית החילוף. לכן נזכיר כאן בקצרה את סוגיית החילוף, שזה מובא גם בע"ח שהזכרנו לעיל בסוף עמודה ג'. ועל ע"ח זה יש הגהת השמ"ש אות א' המפורסמת, שמסבירה לנו את העקרונות הבסיסים של החילוף. והענין בקיצור, כשאור"א מתייחדים לתת מוחין לז"א, אז אבא נותן את צד שמאל שלו (בינה וגבורות) לאימא, ואימא נותנת את צד ימין שלה (חכמה וחסדים) לאבא. ובזמן כניסת המוחין, הופכים להיות חב"ד החדש של אבא ושל אימא. לפעמים, הרב (מהרח"ו וגם הרש"ש) משתמש בשמות המוחין במצב של לפני החילוף, וזה בא לציין איזה בחינות ניתנו בזמן החילוף. למשל, לפעמים הרב יזכיר "בינות וגבורות", עם או בלי "דאו"א". פירוש, חצי השמאל של או"א, שבזמן החילוף עובר להיות מוחין דאימא (שהרי אבא נותן את חצי השמאלי שלו לאימא, ואימא שומרת על חצי השמאלי שלה לעצמה). וכן "חכמות וחסדים", עם או בלי "דאו"א". פירוש, חצי הימני של או"א, שבזמן החילוף עובר להיות מוחין דאבא (שהרי אימא נותנת את חצי הימני שלה לאבא, ואבא שומר על חצי הימני שלו לעצמו).

השאלה היא, במה החילוף עוזר לנו בסוגיית נה"י דאבא בנוק' בזמן הנסירה? התשובה, כפי שמסבירים הרבה מפרשים (הריפ"ש, הרה"ג שד"ה, ועוד) שכאשר המוחין שבצד שמאל של אבא יוצאים מתוך לבושי הוד וחצי שמאל של יסוד דאבא, כדי להינתן לאימא בזמן

מה שער הכוונות אומר, מה הרש"ש אומר, השד"ה וכל שאר המפרשים. וב"ה, ובסייעתא דשמיא עצומה, תוך זמן קצר התחלתי לצאת מדעת! בגלל הפתיחות שלי, ראיתי שבעצם כל הקושיות הקשות שלי, לא רק שהן אפילו לא מתחילות, כי הכל כתוב בפשט הדברים, אלא שהן בעצם מהוות אבני יסוד להבין את כל הסוגיה בצורה הכי פשוטה שרק אפשר!

ראיתי שכל המפרשים, למרות שאינם מסכימים בכל הפרטים, אבל כולם משלימים זה את זה, ורק כך התחלתי לראות איך כל המפרשים ביחד נותנים לנו תמונה שלמה וברורה של כל המערכת, וזה ממש הדהים אותי! לכן החלטתי להעלות את כל הסוגיה על הכתב ולשתף את כל מי שמוכן לפתוח את הסוגיה בלי דעות קדומות, ולראות עד כמה הדברים נפלאים ממש.

תחילה אביא את כל הקושיות שהיו לי ולאחר מכן, בע"ה, אביא את דברי הרבנים אחד לאחד, ונראה איך כל הקושיות נופלות ומהוות את השלד של הבנין של פורים בכללותו.

כידוע, אחת הסוגיות העיקריות, ואחד הקשיים שאין כמעט מפרש שלא התחבט בו, היא בדברי שער הכוונות, בדרוש פורים (ראה לעיל בעמוד 112), שהרב כתב בצורה הכי פשוטה שבזמן הנסירה, מסתלקים מוחין דאו"א מתוך ז"א, ולא רק צל"ם דאימא נכנס בנוק' אלא גם צל"ם דאבא נכנס בנוק', ומחזק את דבריו עם דרשת הזוהר על הפסוק "ויבן ה' אלהים (דא אבא ואימא) את הצלע (דא נוק'). וכידוע שבכל הכוונות, לא מצאנו שבזמן הנסירה, גם נה"י דאבא (עם המוחין דאבא) ייכנסו בתוך הנוק', אלא הם עומדים על גבי רישא דז"א, ורק צל"ם דאימא נכנס בנוק'. ויש לזה הרבה מקורות בדברי הרב. למשל בשער המוחין פ"ט (ע"ח ח"א דף ק' ע"א, ראה לעיל בעמוד 175).

נוספת (בחינה שלישית), שאינה קיימת כאשר אבא מלובש בתוך ז"א, שהרי יסוד דז"א הוא ארוך, ושני היסודות (עטרות) מסתיימות יחד, ואז אין גילוי לעטרת יסוד דאבא. וכידוע שהגילוי גורם להארה גדולה מאד.

נתחיל לבאר את הקושיות, ובעיקר על סמך שני המקורות הנ"ל (שעה"כ והשמ"ש).

א. שעה"כ מדבר על שלוש בחינות, אך בעצם מדובר כאן על שתי בחינות לבד: (1) הארת המוחין אבא ו/או אימא. (2) הארת לבוש (עטרת) יסוד דאבא. יש לציין שבשעה"כ לא כתוב איך נקראים שני הפרצופים האלה, הארת המוחין היוצאת מיסוד דאו"א, כאשר הם מלובשים בנוק'. לעומת זאת, כאשר נה"י דאו"א מלובשים בתוך ז"א, הארת יסוד דאו"א בונה את יעקב (בפנים, מיסוד דאבא), ורחל (באחור, מיסוד דאימא). השאלה היא איך נקראים הפרצופים היוצאים מהארת יסוד דאו"א כשהם מלובשים בנוק'?

ב. על פי המשך דברי שעה"כ, משמע שהארת מרדכי (לבוש) מאד חשובה, ועל זה רומז הפסוק "ומרדכי (עטרת יסוד דאבא) יצא מלפני המלך (המלכות - נוק') וכו'". והארה זו גדולה עד מאד, וכו', עי"ש באורך. בשעה"כ יש הדגשה חזקה מאד על ענין עטרת מרדכי (לבוש), שהיא הארת (עטרת) יסוד דאבא (שעוברת ובוקעת את עטרת יסוד דנוק'). השאלה היא, האם כל ענייניו של פורים הוא רק באותה הארת מרדכי (לבוש)? הרי הרב גם ציין את הארת המוחין. ומה היחס בין שני סוגי ההארות האלו? מי העיקר, הארת המוחין או הארת מרדכי (לבוש)? לכאורה נראה שעיקר ההארה בפורים היא הארת מרדכי (הלבוש), ונראה שכל הישועה בזמן פורים היתה מכח ההארה הזו (לבוש)! אם כן, מה ענין הארת המוחין בהקשר לפורים?

החילוף, אז לוקחים איתם את הארת לבוש מאבא, ונכנסים עם הארת לבוש זה בתוך לבושי נה"י דאימא, וככה נכנסים בתוך הנוק' בזמן הנסירה. אם כן, כל ענין עטרת מרדכי, שנפרט בהמשך, הכל בעצם תלוי באותה הארת לבוש חצי שמאלי של יסוד דאבא. על ע"ח הנ"ל (דף ק' ע"א), יש הגהת השמ"ש אות ד', ששואל את אותה השאלה שהעסיקה את כל המפרשים. הרב בעצמו (בע"ח הנ"ל) אומר שבזמן הנסירה, מוחין דאבא עומדים על גבי רישא דז"א, ורק מוחין דאימא (מלובשים בנה"י דאימא), נכנסים בנוק'. על זה מקשה הרש"ש בהגהת השמ"ש אות ד', מדברי הרב בדרוש פורים, ששם הרב אומר שבזמן הנסירה, נכנסים גם מוחין דאבא בנוק'.

הרש"ש מביא על כך שני תירוצים, שכל אחד מתחיל ב"ואפשר". ב"ואפשר" הראשון, מסביר הרש"ש, שמדובר על בינות וגבורות דאו"א, שנהפכו להיות מוחין דאימא בחילוף, והם אלו שנכנסים בנוק' בזמן הנסירה. אלא שבפועל, רק נה"י (לבושים) דאימא נכנסים בנוק'. ב"ואפשר" השני, אומר הרש"ש, מה שהסברתי בתירוץ הראשון, מדובר על יום חול, היינו ביחוד זו"ן הקטנים (יעו"ר). לעומת זאת, כאשר מדובר על שבתות ויו"ט וזו"ן הכוללים דכ"ד שעות, היינו ביחוד זו"ן הגדולים, אז צריך שגם נה"י דאבא יכנסו בנוק' בזמן הנסירה (ונפרט בהמשך). עכד"ק.

דבר נוסף, שצריך לזכור, מתוך דברי שער הכוונות בעצמו (ראה לעיל בעמוד 112), הרב מתייחס לשלוש בחינות בזמן כניסת או"א בנוק': א. פרצוף הנעשה כתוצאה מהארה היוצאת מיסוד דאבא (בנוק'). ב. פרצוף הנעשה כתוצאה מהארה היוצאת מיסוד דאימא (בנוק'). ג. הארה נוספת, כתוצאה מכך שלבוש יסוד דאבא ארוך, לעומת יסוד דנוק' שהוא קצר, לכן חלק מעטרת היסוד דאבא עובר את יסוד דנוק', ויוצא בגילוי. עצם גילוי זה גורם להארה

ולפלא הוא שהרש"ש לא הזכיר את פורים כלל בתירוץ שלו.

ועכשיו נבוא לשאלות במפרשים. לכאורה הראשון שבא להסביר את סוגיית נה"י דאבא המלובש בנוק' בזמן הנסירה, הוא הריפ"ש.

ח. הריפ"ש, על שעה"ב (בסוף הספר), מסדר את כל המהלך, ומשתמש בחילוף כדי לישב את סוגיית נה"י דאבא בתוך הנוק' בזמן הנסירה. אלא שהוא משתמש בחילוף שני. כלומר, שהמוחין של או"א מתחלפים פעם נוספת, ובזה חוזרים או"א לכמות שהיו לפני החילוף (הראשון). השאלה, למה נצרך הריפ"ש להגיע לחילוף שני?

האמת היא שהדברים מובנים על פי הסבר הריפ"ש, אלא שכדאי מאד להדגיש את הנושא. ונפרט בקצרה את סדר כניסת המוחין דאו"א בז"א. בסידור הרש"ש הנדפס (ח"ב עמוד ל"ו), ומהלך זה זהה בכל שאר ימות השנה (כולל שבת, יו"ט וימים נוראים), בתיבת "אחד" מעלים את המוחין דקטנות לע"ס דא"ק, ומולידים את כל המוחין הגדלות (אחור), שייכנסו בזו"ן עד תיבת "למען שמו", בעמידה. בדף ל"ז ע"א (בחול), לאחר הורדת השפע עד לאו"א, נעשה יחוד נ"ר, ובעמוד ב' רואים את מהלך החילוף. יש לציין שהביטוי חילוף אינו כתוב בסידור, אלא שהתהליך רק מתואר במלל. שאימא מעלה מ"ן, ונותנת את חצי הימין שלה לאבא. ואבא מוריד מ"ד, ונותן את חצי השמאלי שלו לאימא. וחשוב מאד לדעת שבשלב זה, המוחין דז"א עדיין לא נכנסו בלבושי נה"י דאו"א, אלא נמצאים בפרצוף דכללות או"א וישסו"ת (בעיבור). ורק (בדף הבא) בדף ל"ח ע"א, מכניסים את המוחין בתוך לבושי נה"י דאו"א, לאחר שהחילוף התבצע. אם כן, על פי זה, פשוט וברור שבזמן החילוף, צד שמאל דאבא (בינה וגבורות) אינו יכול לקחת הארת הלבוש, כדי להכניסם בתוך נה"י דאימא בחילוף, שהרי בזמן

ג. בהקדמת הרש"ש, וכן בהקדמת המפרשים, משום מה, הארת מרדכי (לבוש), כמעט ולא מוזכרת, אלא מוזכרת בעיקר הארת המוחין! למשל, בהקדמת הרש"ש, המובאת בחלק פורים (כוונות זמניות דף מ', ומובאת כאן בעמוד 2), הרב מפרט כמעט את כל בחינות הכל צמ"א (כלים, רפ"ח, מוחין ונרנח"י), אבל אין שום תזכורת לגבי הארת מרדכי (לבוש יסוד דאבא)! וכיצד, שהעיקר חסר מן הספר? וכן ברוב המפרשים, כמעט ולא מוזכר ענין הארת הלבוש (הארת מרדכי), והרי לכאורה זהו עיקר ענין פורים. לשאלה זו, ענו לי החברים שלא צריך להזכיר את עטרת מרדכי, שהרי זה העיקר, וזה ברור שהוא כלול.

ד. וכן, ברוב ככל הכוונות, מוזכר ענין הארת מוחין, מרדכי ואסתר. כמעט כל הרמזים נעשים סביב מרדכי ואסתר. מהו ענין אסתר? מה זה קשור להארת מרדכי (לבוש), שכמעט לא מוזכרת?

ה. הגהת השמ"ש על ע"ח, לכאורה מאד קשה, ויש כאן כמה קושיות. למה הרש"ש מביא שני תירוץ (שני "ואפשר")?

ו. יתירה מזו, לכאורה בהגהת השמ"ש על ע"ח, התירוץ הראשון אינו מועיל, שהרי הרש"ש אומר בפירוש שאכן יש בינות וגבורות בנוק' (היינו צד שמאל של המוחין של או"א, של לפני החילוף), אבל בפועל לא יהיה לנו לבוש מצד אבא בתוך הנוק', אלא רק נה"י דאימא נכנס בנוק' בזמן הנסירה. א"כ, הקושיה הנוראה נשארת ב"ואפשר" הראשון, איך יהיה הארת מרדכי (לבוש) בפורים, אם אין לנו לבוש יסוד דאבא בנוק'!?

ז. מה ההבנה בתירוץ השני, בהגהת השמ"ש על ע"ח? מה הועיל לנו זו"ן הגדולים. כמובן שחייבים לציין ששני התירוץ מתייחסים לפורים, שהרי השאלה היתה על פורים.

ג' הויו"ת העולים בגי' מגלה (בלי יו"ד). גם כאן רואים ג' הויו"ת, היינו כל המוחין דאבא בנוק', ולא רק חצי! וכן מביא את השמן ששון שמתייחס גם הוא לג' הויו"ת כמוחין דאבא שבנוק' (בתיבת "מגילה"), ולא חצי.

יא. וכן הרה"ג השד"ה, בשערי רחמים ח"ב, שאלה שני"ד. השד"ה מסדר את סדר בנין זו"ן בפורים, בתפלה (מערכת ימים) וכן במגילה ובמצוות היום (כולל בברכה, מערכת זמנים).

גם כאן נראה שעיקר העבודה במוחין דאו"א ולא בהארת הלבוש (עטרת מרדכי). ורק בסוף התשובה, הרה"ג השד"ה מתייחס להארת הלבוש, "ובענין וכו'". הרה"ג השד"ה מזכיר כאן את אותו תירוץ כפי שהביא בשאלה ר"א (ח"א), היינו לאחר חילוף. לכאורה גם כאן נראה שהארת המוחין הם העיקר.

יב. השמן ששון ח"ג דף קל"ט אמצע ע"ד אות ו' אומר שאותה הארת מרדכי ואסתר היתה כבר קיימת קודם הנסירה. לכאורה, בשעה"כ כתוב מפורש שהארת מרדכי נוצרה בזמן הנסירה, כאשר נה"י דאבא נכנס בנוק', ולא לפני כן!

יג. וכן באותה האות, הרב שמן ששון מזכיר את הארת מרדכי ואסתר, מה ענין אסתר? אם אכן מדובר על הארת יסוד דאבא (לבוש), אז מדובר רק על מרדכי, ומה עושה כאן הארת אסתר?

יד. ועוד באותה האות, אומר הרב שמן ששון שהארה זו קיימת בכל יום, "אלא שבכל יום אינו מתקיים, ועתה בפורים, ברחמיו מתקיים".

והרי שביום חול, היחוד הוא בזו"ן הקטנים, ויש רק חילוף ראשון. וכפי שהוכחנו לעיל, בחילוף ראשון לא תתכן הארת לבוש יסוד דאבא בנוק' בזמן הנסירה, שהרי צד שמאל דאבא (מוחין) לא היה בתוך לבושי אבא בזמן החילוף, על מנת שבזמן סילוקו מהלבוש הוא יקח הארת הלבוש הזה! והשאלה כאן היא לכאורה על הרב שמן ששון, כיצד יתכן שהוא אומר שבכל יום יש לנו הארת

החילוף המוחין עדיין לא היו בתוך הלבושים. אם כן, המציאות היא שלאחר החילוף הראשון (זו"ן הקטנים, יום חול), לא יתכן שיהיה לנו הארת לבוש יסוד דאבא בתוך הנוק' בזמן הנסירה! לכן, מדגיש לנו הריפ"ש, שאותה הארת לבוש יסוד דאבא (עטרת מרדכי) תתכן אך ורק לאחר חילוף שני (זו"ן הגדולים)!

ט. כפי שהבאנו בהקדמתנו (לפני השאלות), עיקר התירוץ על השאלה איך אפשר לקבל הארת יסוד דאבא (לבוש) בנוק', מסתמך על ענין החילוף של או"א. אם כן, כל הענין הגדול הזה של פורים, "ומרדכי יצא מלפני המלך, וכו'" וכל הישועה של פורים, הכל תלוי בעצם בהארת לבוש חצי יסוד (שמאל) דאבא? לכאורה דבר זה נראה משהו קטן מאד, ואיך יתכן לומר שבוזה תלויה כל ההצלה של פורים! וכן בכוונות, בתיבת "מגילה", לכאורה הארה זו בוקעת ומאירה עד סוף עולם העשייה, זה דבר ענק. אם כן, כל זה בא מאותה הארת חצי לבוש יסוד דאבא?

י. הרה"ג השד"ה, בשערי רחמים. בתשובה לשאלה ר"א (ח"א), השד"ה מביא את הגהת השמ"ש הנ"ל על ע"ח (ב' "ואפשר"), ומבאר אותה כפי שהסברנו על פי הריפ"ש. ומוסיף שאכן, לאחר חילוף שני, רק הארת חצי לבוש דיסוד דאבא נכנס בנוק'. ועל זה נאמר "ומרדכי יצא מלפני המלך". לכאורה זה קשה מאד, שהרי דבר זה נראה משהו קטן מאד. ועל השאלה, אם כן אין כאן נה"י שלם של אבא בנוק' אלא רק חצי, מתרץ השד"ה, שאכן כן, אלא שחצי נה"י זה נקרא נה"י (כאילו שלם). גם זה קשה מאד להבין. ובמיוחד שבדברי הרב מוזכר ענין כל המוחין דאבא, חב"ד שבנה"י, נכנס בנוק'. אם כן, לא נראה שמדובר רק על חצי!

וכן נראה בתשובת הרה"ג שד"ה (ח"ב שאלה נש"ב), שנשאל לגבי המוחין דאבא שהם

בתוך הנוק', שזה רק בסוף זמן השבעים שנה. ולכאורה יש כאן סתירה!

אלו הן הקושיות החמורות מאד בהן נזכרתי, אך ברור שניתן להוסיף עוד קושיות רבות לרשימה. אלא שכל הקושיות האלו בכלל לא מתחילות כאשר נלמד את הדברים כפשטן. ונתחיל לבאר את הסוגיה, ובע"ה, נראה שתוך כדי הביאור, כל הקושיות תתורצנה מאליהן.

א. כפי שהסברנו, בשער הכוונות אין שמות לשתי ההארות האלו (מוחין) היוצאות מיסוד דאו"א כאשר הם נמצאים בנוק'. לעומת זאת, בפע"ח דף קי"א ע"ב, כתוב שיסוד דאבא נקרא מרדכי, ויסוד דאימא נקרא אסתר. מכאן נראה שגם ההארות (המוחין) היוצאות מתוך יסוד דאו"א כאשר הם בנוק', גם כן יקראו על שם מרדכי ואסתר. אמנם דבר זה אכן אינו מפורש, אבל נראה שכך גם סובר הרש"ש, וזה נראה ממש מוכרח מתוך כוונות המגילה. שהרי כפי שציינו בחלק מהקושיות, מה ענין מרדכי ואסתר, ובמיוחד בהקשר של מוחין, בנין הנוק', וכו'. אלא שהכל מראה שאכן כך סובר הרש"ש. ובזה הרווחנו גם את ההבנה בשעה"כ שהביא ג' בחינות. שתי הארות המוחין, היוצאות מיסוד דאו"א כאשר הם מלובשים בנוק'. והבחינה השלישית הארת מרדכי (לבוש).

ולכאורה נראה שכך גם הבינו חכמי המערב, בשאלה לרש"ש, נה"ש דף מ"א (ראה לעיל בעמוד 178). וכן הזכיר שאלה זו בשמן ששון ח"ג דף ק"מ ע"ב אות כ"א.

ב. אם כן מובן שלאורך כל הדרך בכוונות פורים יש שני סוגים של הארות. (1) הארת המוחין היוצאים מתוך יסוד דאו"א, הנמצאים בנוק' בזמן הנסירה ונקראים בכוונות מרדכי ואסתר. (2) הארת לבוש יסוד דאבא, הנקרא עטרת מרדכי.

מרדכי, שהרי זה נוגד את המציאות! וכי הרב שמן ששון חולק על המציאות ח"ו?! שאלה זו הטרידה אותי במשך שנים, ואכן שאלתי אותה בשייבה. התשובה היחידה שקיבלתי היא, "ככה אומר השמן ששון!". האמת היא שבהתחלה רצו להגיד שכך גם דעת הרה"ג שד"ה, עד שהוכחתי להם שהרה"ג שד"ה אינו אומר את זה בשום מקום, אז נשאר רק הרב שמן ששון, עד שהתבהרו לי הדברים, ב"ה. ושמחתי על המציאה, כמוצא שלל רב. ועל אחת כמה וכמה, כשראיתי בספר "באר יצחק", של הרה"ג ראובן ניסים סופר שליט"א, שגם הוא, בעיונים שלו על פורים, הגיע לאותה המסקנה, שבמציאות לא יתכן לקבל הארת לבוש יסוד דאבא בנוק' בזמן הנסירה, במערכת של זו"ן הקטנים (חילוף ראשון בלבד)! ועיין בסימן ט"ז, דף קל"ג, שמסדר את כל הסוגיה בצורה נפלאה. המחבר שם מקשה הרבה קושיות נוספות, חלקן נשארות בלי תשובה. אך לכאורה לפי שיטת השד"ה, שנביא בתשובות, נראה שהכל מתורץ, בע"ה.

טז. יתרה מזו, הרב תורת חכם (דף ס"ה ריש ע"א, בהסברו על הקדמת הרש"ש על המגילה, ראה לעיל בעמוד 7) אומר, שבתפלה ביום פורים, אנחנו בונים זו"ן של מערכת הימים, היינו זו"ן הקטנים, כמו ביום חול רגיל, ואז יש רק חילוף ראשון בלבד. וכן, מסדר הרה"ג השד"ה להלכה למעשה. א"כ, איך יתכן שיהיה לנו בחינת עטרת מרדכי בתפלת פורים?! לכאורה, זה לא מתקבל על הדעת שלא תהיה הארת מרדכי בפורים!

טז. וגם שעה"כ כותב שמרדכי ואסתר כבר היו קיימים בזמן השבעים שנה, היינו קודם לזמן הנסירה. לכאורה, זה מצדיק את מאמר השמן ששון שטוען שבכל יום יש הארת מרדכי! ומאידך, כתב הרב מפורש בשעה"כ שהארת מרדכי (לבוש) נוצר כשנה"י דאבא מתלבש

יעויין בהמשך השמן ששון, ח"ג דף ק"מ אות י"ז. שם ביאר הרב שמן ששון את כוונותו. ולמרבה הפלא, הוא אומר בפירוש שהכוונה היא על הארת הבינות וגבורות, ולא על הארת הלבוש! וכמובן שפשוט וברור שהרב ששון יודע ומכיר את המציאות (בוודאי הרבה יותר טוב מאיתנו), ולא יתכן שהיתה לו שום הבנה או מחשבה להגיד שיש הארת לבוש יסוד דאבא בכל יום!

ו. אם כן, אפשר להתחיל להבין, כפי שהסברנו על פי המציאות, ועל פי הריפ"ש, שביום חול אין הארת לבוש מרדכי, אלא יש הארת מוחין בלבד, היינו מרדכי ואסתר (שהם הבינות וגבורות של לפני החילוף הראשון). ונצרך לכך שנראה שהארת המוחין היא העיקרית. על פי זה מובן גם למה רוב הרבנים, כולל הרש"ש בהקדמה, וכל המפרשים המסבירים את הקדמת הרש"ש, בכלל לא התייחסו להארת מרדכי (לבוש), כי ההקדמה מתייחסת למה שבנינו בתפלת פורים, שזוהו כמו ביום חול (זו"ן הקטנים, חילוף ראשון), ושם באמת אין הארת מרדכי (לבוש)! וזה מתאים להגהת השמ"ש (על ע"ח ח"א דף ק' ע"א). בתירוץ הראשון ("ואפשר" הראשון), כתב הרש"ש שאין הארת לבוש דאבא בנוק'. שם הרש"ש דיבר על זמן התפלה, זו"ן הקטנים, בפורים כמו ביום חול (מערכת הימים). לעומת זאת, בתירוץ השני ("ואפשר" השני), שם הוא התייחס לזו"ן הגדולים, היינו במגילה ובמצוות היום (מערכת הזמנים). לפי זה, ברור שחייבים את שני התירוצים של הגהת השמ"ש, ושניהם מדברים על פורים.

ז. ועכשיו כבר לא קשה, ומובן למה בתפלה אין הארת מרדכי (לבוש), למרות שמדובר על פורים. וכן הוכחנו שעיקר ההארה היא מהמוחין, הנקראים מרדכי ואסתר.

ג. לכאורה בזה יתורץ גם איזו בחינה עיקרית, וזה יעזור גם להבנת ההמשך.

למרות שבשעה"כ כתוב שהארת מרדכי (לבוש) היא הארה גדולה עד מאד, לכאורה נראה מפשט הכוונות בברכת המגילה שעיקר ההארה היא הארת המוחין. ולכן ברוב המקומות, מוזכר ענין מרדכי ואסתר, היינו הארת המוחין. ורוב המפרשים כמעט לא הזכירו את ענין הארת לבוש מרדכי, כי לכאורה הארה זו היא רק חלק קטן מאד בכוונות. ויתכן שהיא באה בעיקר בשביל הרמז של "ומרדכי יצא מלפני המלך".

ד. וכן, בסוף כונת תיבת "מגילה", יש את ההמשכה שהזכרנו, שהיא הארה מאד גדולה עד סוף עולם העשיה. גם כאן, פשוט וברור שמדובר על הארת מוחין, כפי שנראה מפשט פע"ח דף קי"א ריש ע"ג, שמדבר על שלוש היו"ת. וכפי שנראה גם מהמשך הכוונה, שמג' ההויו"ת הנ"ל יוצאים י"ג תקוני דקנא, ובוה אנחנו שוב רומזים את מרדכי ואסתר! וכן משמע מתשובת הרה"ג שד"ה בשערי רחמים ח"ב שאלה שנ"ב, בענין ג' ההויות הנ"ל, שהן בבחינת מוחין (שהיו צריכות להיות ג' ע"ב שהם מוחין דאבא) ולא לבושים, וכפי שמסביר גם הרב ששון.

אפשר להאריך עוד הרבה בנושא זה, ומכל המקורות הנ"ל ועוד, נראה ברור שיש ענין של הארת מוחין של או"א, היוצאים מיסודות של או"א. וזהו העיקר לעומת הארת מרדכי (לבוש). ונראה שגם על פי הגיון פשוט זה כך, שהרי מדובר על הארה היוצאת מדופן הלבוש, שבוודאי אינה גדולה ועיקרית כמו הארת מוחין!

ה. לגבי השאלה, איך הרב ששון ששון לכאורה "מתעלם" מהמציאות ואומר שיש הארת מרדכי בכל יום.

דרך אגב, במקור שהבאנו כתוב שיש הארת מרדכי ואסתר בכל יום.

של ה"באר יצחק" מאד החוקה. הרב רצה להוכיח מדברי שעה"כ שכתב שזהו הנס של פורים, שבזה פורים גדול אפילו מושבת ויו"ט. לכאורה, שעה"כ מדבר על עצם העובדה שהשפע לא יסתלק ויתקיים כל היום כולו, למרות שהמוחין והלבושים כבר הסתלקו. כלומר, שעה"כ ציין את הנס בזה שהשפע לא מסתלק. לעומת זאת, לפי ה"באר יצחק" הנס הוא בעצם כניסת נה"י דאבא בנוק'. וכן ה"באר יצחק" רצה להוכיח מדברי ה"ואפשר" השני של הגהת השמ"ש. אלא שלפי הסבר זה היה צריך להיות שגם בשבתות וי"ט יהיה כל הנה"י דאבא בתוך הנוק' בזמן הנסירה, שהרי השמ"ש דיבר גם בזמנים האלו שאז צריך שכל הנה"י דאבא נכנס בנוק'. לכן, קשה מאד לקבל את ההוכחות הנ"ל, למרות שבעיקרון יתכן מאד לומר שזהו דין מיוחד בפורים, שרק אז נכנס כל נה"י דאבא בתוך הנוק' בזמן הנסירה.

על פי כל האמור לעיל, יוצא לנו לסיכום הסוגיה, בהתאם לשיטת הרה"ג השד"ה (תו"ה ורש"ש):
א. יש שתי סוגי הארות בפורים:

- (1) הארת המוחין דאו"א, וזו ההארה העיקרית.
- (2) הארת הלבוש דיסוד דאבא.

ונפרט אותם:

(1) הארת המוחין, והיא מורכבת משני חלקים:
(א) הארת יסוד דאבא (שהם בינה וגבורות דאבא, שנתנו לצד ימין של אימא בזמן החילוף, ראשון או שני), ונקראת הארת מרדכי.

(ב) הארת יסוד דאימא (שהם בינה וגבורות דאימא, שנשאר בצד שמאל של אימא בזמן החילוף, ראשון או שני), ונקראת הארת אסתר.

(2) הארת הלבוש דיסוד דאבא. הארת זו נקראת הארת מרדכי, ולפעמים גם עטרת מרדכי.

ורק הארת המוחין הזו קיימת בכל יום, כולל פורים. אלא שרק בפורים, אותן הארות המוחין (במערכת הימים והזמנים), והארת עטרת מרדכי (לבוש, במערכת הזמנים בלבד) מתקיימות כל היום כולו, בזכות מצוות היום שאנחנו עושים. ויש להדגיש ולציין, כפי שכתוב בשעה"כ הנ"ל, שמרדכי ואסתר כבר היו קיימים לפני זמן הנסירה. לכן גם אותה הארת המוחין כבר היתה קיימת לפני זמן הנסירה. ובזמן הנסירה, השי"ת הוסיף כח באותה הארת המוחין (מרדכי ואסתר) ובזה היתה הישועה. וז"ל הרב בשעה"כ: "ואז השי"ת ברחמיו האיר הארת נוק' העליון, והיא גדולת מרדכי ואסתר, ועל ידם נושעו ישראל מן הצרה הגדולה ההיא".

לאחר כל זה, נשאר עדיין קשה איך מדברי שעה"כ משמע שכל נה"י דאבא נכנס בנוק' בזמן הנסירה, ועל פי כל המפרשים שהבאנו משמע שרק חצי שמאלי של לבוש נה"י דאבא נכנס בנוק' (ורק לאחר חילוף שני). מתרץ הרה"ג שד"ה, בשערי רחמים ח"א שאלה ר"א, שאה"נ, באמת רק חצי השמאלי דאבא יכנס בנוק' בזמן הנסירה, אבל זה נקרא (כאילו) כל נה"י דאבא נכנס בנוק'. אמנם תירוץ זה נראה קצת דחוק, אבל נזכור שבחינה זו אינה עיקרית כל כך, וכפי שהוכחנו שהעיקר הוא הארת המוחין, וכאן יש לנו את התירוץ הראשון של הגהת השמ"ש, שאומר שיש את הבינה וגבורות דאבא בנוק' בזמן הנסירה.

עוד אפשר לתרץ, כפי שתירץ הרה"ג סופר שליט"א בספרו "באר יצחק" שהבאנו לעיל, כך גם הסברנו גם בשיבה הקדושה שלנו, שזהו דין מיוחד בפורים, שכל נה"י דאבא נכנסים בנוק' בזמן הנסירה. אלא שנראה שההוכחה

- והיא מופיעה תמיד בלי אסתר, שהרי אסתר היא מצד אימא! והארה זו (לבוש) כמעט לא מוזכרת בכוונות ובמפרשים.
- ה. וכן הארת המוחין דאו"א מתקיימת בפורים כל היום כולו (בימים ובזמנים), בזכות קיום מצוות היום.
- ב. הארת המוחין דאו"א, נכנסת בנוק' בזמן הנסירה.
- ג. הארת המוחין דאו"א קיימת בכל יום (במערכת הימים), נכנסת בנוק' בתיבת "באהבה", ומסתלקת מהנוק' בסוף תיבת "ומגן".
- ד. וכן הארת המוחין דאו"א קיימת בפורים גם במערכת הזמנים (מצוות היום).
- ו. הארת מרדכי (לבוש) אינה קיימת בימי החול (זו"ן הקטנים, מערכת הימים). ואפילו בפורים, אינה קיימת!
- ז. הארת מרדכי (לבוש) קיימת אך ורק במערכת הזמנים (זו"ן הגדולים). ובפורים, היא קיימת רק במצוות היום (מערכת זמנים, ולא בתפלה - מערכת ימים)!

תם ולא נשלם, השבח לאל בורא עולם
ירושלים תוכב"א - פורים התשע"ד

התיקון	הכתוב	שורה	טור	עמוד
דאימא לבד	דאימאלבד	19	1	175
שנה"י דאו"א	שנה"י דאו"א	21	1	175
(הראשון, ויש כאן חילוף שני)	(יש כאן חילוף שני)	18	1	176
גם	גם	24	1	176
גם	גם	25	1	176
והם	והס	26	1	176
ס"ה	ס"ה	33	1	176
ואח"כ	ואח"כ	34	1	176
החילוף הראשון	חילוף שני	19	1	177
הראשון	השני	31	1	177
ע"ג	פ"ג	2	1	178
זמנים	ימים	11	2	178
ימים	זמנים	14	2	175